Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
JAMMU

६८७०

No. १६१६ / क

Title गणेशस्तोत्र —— सौन्दर्यलहरी (८ स्तोत्र)

Author

Extent ९४ [illegible] पत्र Age सं. १८८३

Subject स्तोत्र

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

१३१५.

लापंचांगि

रालो॰

कवचं भवानी कृ॰

नामसहस्त्र॰

रिकालो॰

२६२

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ॐ नमः सरस्वत्यै भगवत्यै ॥ अस्य श्रीसरस्वती मंत्रस्य
श्रीकण्व ऋषिः अनुष्टुप् छंदः शुक्ले श्रीसरस्व
तीदेवता ॐ बीजम् ह्रां ह्रीं शक्तिः नमः कीलकम्
जपे विनियोगः सर्वांगेषु ॥ कृतांजलिः स्वत्वान्यसेत ॥
ॐ ह्रां अंगुष्ठाभ्यां नमः ॐ ह्रीं तर्जनीभ्यां स्वाहा ॐ ह्रूं म
मध्यमाभ्यां वौषट् ॐ ह्रैं अनामिकाभ्यां हुम् ॐ ह्रौं क
निष्ठिकाभ्यां वषट् ॐ ह्रः करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् ॥
एवं हृदयादिन्यासः ॥ ध्यानं ॥ परामृततरसप्लुतप्रसर
सारसद्बोधनः सुभावगुणगामिनीशतकवर्णमं
त्रोज्ज्वला । दिनेशशशिपावकत्रिदशरत्नमूलट्
लाञ्छना परास्फुरतु भारती मनसि सर्वदा योगिनाम् ॥
इतिध्यानम् ॥ ॐ श्री सरस्वत्यै विद्महे ज्ञानापहा
रिण्यै धीमहि तन्नः सरस्वती प्रचोदयात् ॥ त्रिः प
ठित्वा ॥ अथ मंत्रः ॥ ॐ ह्रीं ऐं ह्रीं ॐ सरस्वत्यै नमः ॥
इति मंत्रः ॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ग० १

ॐ श्रीगणेशाय नमः॥ ॐ चिदचित्पदगंभीरं मायामायाम
पदोज्झितं॥ गहनाकाशसंकाशं वन्दे देवं गणे
श्वरं॥१॥ श्रीसनत्कुमार उवाच। शंकराद्ब्रह्मणश्चान्ते
पद्मयोने मया प्रभो॥ तदहं कीर्तयिष्यामि स्तो-
त्रं परमदुर्लभं॥२॥ षष्ठ्यां चतुर्थ्यां वाष्टम्यां चतु-
र्दश्यां च भक्तितः॥ पूजयेत्तु गणाध्यक्षं श्रद्धाभक्ति
समन्वितः॥३॥ गन्धैः पुष्पैस्तथा दीपैर्धूपैः माल्यै-
श्च चामरैः॥ वस्त्रैः कुंडलकेयूरैः मौलिभिश्च वि-
तानकैः॥४॥ भक्ष्यैर्भोज्यैरपूपैश्च मत्स्यैः मांसै-
श्च मोदकैः॥ पानकैः फलमूलैश्च होमैर्मंत्रादि-
भिस्तथा॥५॥ गंगाहृदे तु गांगेयं श्रीशैले तु गणे
श्वरं॥ वाराणस्यां गजमुखं गयायां टंकधारिणं॥ ९
प्रयागे तु गणाध्यक्षं केदारे विकटाननम्॥ लं
भोदरं कुरुक्षेत्रे नैमिषे च महोत्कटम्॥६॥ जम्बू
कं दण्डकारण्ये लोकेशं हिमवद्गिरौ॥ विश्वकेतुं
च विंध्याद्रौ मलये हेमकुंभके॥७॥ नायकं पुष्कर
द्वीपे विघ्नेशं शाल्मलौ स्थितं॥ रलाहेतं विसरूपं
हरिवर्षे वटोदरं॥८॥ त्रिनेत्रं सिंहलद्वीपे श्वेतद्वीपे तु
वामनं॥ उज्जयिन्यां चलग्रीवं हेमागधे शूर्पकर्णकं ९

सौभाग्यवरदं नित्यं काश्मीरे भीमरूपिणं ॥ सिन्धुसा
गरयोर्मध्ये विस्थितं मंत्रनायकं ॥ ११ ॥ दृष्टं तं यत्नभ-
वने कैलासे परमेश्वरं ॥ महायोगमहं द्रैव ससेवा
गोदरूपिणं ॥ १२ ॥ महोदरं तु लम्पायां चम्पायां शि
खिवाहनं ॥ पाशहस्तं त्रिकूटे च शूलयत्सर्वसिद्धि
दं ॥ १३ ॥ बलमग्निरहायांतु पाटले सिंहवाहनम् ॥
योगेश्वरो इस्थले वापि कल्यापि ग्रामके जयम् ॥ १४ ॥
मेरुपृष्ठे कामरूपं नंदनं नन्दने वने ॥ विजयं वैग-
न्धवने देवदारुवने ग्रहनम् ॥ आर्तानां विघ्नहरणं
गंगासागरसंगमे ॥ महापथे विरूपाक्षं चित्रा-
सीनं तु पुष्करे ॥ १५ ॥ उज्जयिन्यां यमुनातीरे लम्बं नैगं-
धमादने ॥ श्रेष्ठं वरीशं भद्रं वदे मोहनं हस्तिनापुरे ॥ १०
किष्किंधायां मृगकेतुं लंकायां तु विभीषणं ॥ क
लिंगे वरुणं चैव विन्ध्यपादे मदोत्कटं ॥ १६ ॥ अ-
श्वत्थं च नक्षेत्रे प्राचीने शुत्रिशिखायुधम् ॥ वज्र
हस्तं कोसले शुदातिणमे शुलोहितं ॥ १७ ॥ एक
लो घंतकरं चैवं मध्यदेशे प्रकीर्तितं ॥ एकदंष्ट्रं
पश्चिमायां पूर्वदेशे पराजितं ॥ १८ ॥ उत्तरे चारुव
क्त्रं तु वरिष्ठं त्रिपुरेषु च ॥ हिरण्यकवचं चैव गि-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

रिसंयिभुसंस्थिते ॥११॥ स्मृतं विवकलिंगे भुवनेश्व
दायाच षड्भुजे ॥ महाप्रभौ महामायं भद्रकर्णी
ह्रदे शिवम् ॥१२॥ गोकर्णे गजवक्त्रं च कामरूपे
वरानन ॥ पद्मासने कामरूपे श्रीमुखे सर्वतः
स्थिते ॥१३॥ विदद्वेदांग शास्त्रविते येह्र गणनायक
अष्टाष्टिस्तु नामानि स्तवनामद्भुतक्रमेण: ॥ य
नित्यं प्रभातकाले तु पूजयेत्सर्वसिद्धिदम् ॥ पत
नस्तोत्रं पवित्रं च मंगलं पापनाशनं ॥ शास्त्रवा
दि दैवतालयसर्वतो भयापहम् ॥ चौरारण्यभ
यव्याघ्र व्याधिदुर्भिक्षनाशनं ॥१४॥ कृत्यादिमा
याशमनं सर्वशत्रुविमर्दनम् ॥ त्रिसन्ध्यं यः प
ठेन्मासौ चिरात्सविवागमेवत ॥१५॥ गणेश्वर
प्रसादेन लभेत शांकरं पदम् ॥ इत्यादिपुराणे श्री
गणेशस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ॐ श्रीगुरुदेवशिवायो नमः ॐ
अस्य श्रीसाम्बशिवकवचराजस्य ऋषभयो
गीश्वर ऋषिः ॥ अनुष्टुप्छंदः ॥ श्रीसाम्बसदाशि
वो देवता ॥ ॐ बीजं ॥ नमः शक्तिः शिवायेति
कीलकं ॥ सर्वविघ्ननिवारणार्थे ॥ श्रीसाम्बस
दाशिवप्रीत्यर्थे ॥ ममाभीष्टसिद्ध्यर्थे पाठे वि

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

न्नियोगः॥ ऋषभयोगीश्वरऋषयेनमः॥ शिर
सि॥ अनुष्टुप्छंदसेनमः॥ मुखे॥ श्रीसाम्बसदा-
शिवदेवतायैनमः॥ हृदि॥ ॐबीजायनमः॥ गु
ह्ये॥ नमःशक्तयेनमः॥ पादयोः॥ शिवायेति-
कीलकायनमोनामौ॥ श्रीसाम्बसदाशिवप्री
त्यर्थे॥ सर्वारिष्टनिवारणार्थे॥ शिवकवचपा-
ठेविनियोगः॥ सर्वांगेषु॥ **अथकरन्यासः॥** ॐस
दाशिवायअंगुष्ठाभ्यांनमः॥ हृदयायनमः॥
नेगंगाधरायतर्जनीभ्यांस्वाहा॥ शिरसेस्वाहा
मंमृत्युंजयायमध्यमाभ्यांवषट्॥ शिखायैव
षट्॥ शिंशूलपाणयेअनामिकाभ्यांहुं॥ क
वचायहुं॥ वांपिनाकपाणयेकनिष्ठकाभ्यां
वौषट्॥ नेत्रत्रयायवौषट्॥ यंउमापतयेकर
तलकरपृष्ठाभ्यांफट्॥ अस्त्रायफट्॥ ॐभूर्भु
वःस्वरोमितिदिग्बंधनं। **ऋषभोउवाच। अथ
ध्यानम्॥** ॐध्यायेन्नित्यंमहेशंरजतगिरिनि
भंचारुचंद्रावतंसंरत्नाकल्पोज्वलांगंपरशु
मृगवराभीतिहस्तंप्रसन्नम्॥ पद्मासीनंसमं
तात्स्तुतममरगणैर्व्याघ्रकृत्तिंवसानंवि

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्वाद्यं विश्ववंद्यं निखिलभयहरं पंचवक्त्रं त्रिनेत्रं
ॐ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि तन्नो
रुद्रः प्रचोदयात् ॥३॥ इति गायत्री ॥ ॐ नमस्कृत्य म
हादेवं विश्वव्यापिनमीश्वरं ॥ वक्ष्ये शिवमयं व·
र्म सर्वरक्षाकरं नृणाम् ॥ शुचौ देशे समासीनो
यथावत्कल्पितासनः ॥ जितेन्द्रियो जितप्राण
श्चिंतयेच्छिवमव्ययम् ॥ हृत्पुंडरीकान्तरस
न्निविष्टं स्वतेजसा व्याप्तनभोवकाशम् ॥ अतीं
द्रियं सूक्ष्ममनंतमाद्यं ध्यायेत्परानंदमयं म
हेशम् ॥ ध्यानावधूताखिलकर्मबन्धश्चिरं
चिदानन्दनिमग्नचेताः ॥ षडक्षरन्याससमा
हितात्मा शैवेन कुर्यात्कवचेन रक्षाम् ॥ मां पा
तु देवोखिलदेवतात्मा संसारकूपे पतितं ग
भीरे ॥ यन्नामदिव्यं वरमंत्रमूलं धुनोतु मे सर्व
मघं हृदिस्थम् ॥ सर्वत्र मां रक्षतु विश्वमूर्ति·
र्ज्योतिर्मयानंदघनश्चिदात्मा ॥ अणोरणी
यानुरुशक्तिरेकः स ईश्वरः पातु भयादशेषा
त् ॥ यो भूस्वरूपेण बिभर्ति विश्वं पायात्स भू·
मेर्गिरिशोऽष्टमूर्तिः ॥ योऽपां स्वरूपेण नृणां·

करोति संजीवनं सोवतु मां जलेभ्यः ॥ कल्पावा
साने भुवनानि दग्ध्वा सर्वाणि योन्तस्त्यति भूरि
लीलः ॥ स कालरुद्रोवतु मां दवाग्रेर्वात्याद्विभी
तेरखिलाच्च तापात् ॥ यो वायुरूपेण चलत्वमा
पप्राणादिभिः सोवतु मां हि फाय ॥ स व्योमरू
पो निखिलावकाशो ह्याकाशरूपेण करोतु र
क्षाम् ॥ यः कालकृत्कालभयाच्च सातो दिवा
करत्वेन जगद्वयेमाम् ॥ निशाकरत्वेन वनस्प
तीशो योवामनः सोवतु निष्फलाय ॥ ९ ॥ यो वेद
नामस्यवतारभोक्ता जीवस्वरूपेण हृषीकसा
ही ॥ स पातु सत्कर्मफलप्रदो मां मामखिलाश्चविघ्
घ्नैः सकलञ्च शृङ्गिः ॥ प्रदीप्तविद्युत्कनकावभा
सो विद्यावराभीतिकुठारपाणिः ॥ चतुर्भुजख
ल्वमरुच्च त्रिनेत्रः आत्मोस्थितेरस्तु मामज
स्रम् ॥ कुठारवेदाङ्कुशपाशपूलकपालढ
क्कात्तगुणान्दधानः ॥ चतुर्मुखो नीलरुचिस्त्रि
नेत्रः पायादघोरो दिशि दक्षिणस्याम् ॥ कुन्दे
न्दुशंखस्फटिकावभासो वेदाक्षमालावरदा
भयांकः ॥ त्र्यक्षश्चतुर्वक्त्रउरुप्रभावः सद्योधि

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

शि·
क·
व

5

जातोवनमांप्रतीच्याम्॥ वरात्तमालाभयट
कोद्दलः सरोजकिंजल्कसमानवर्णः॥ त्रिलोच
नश्चारुचतुर्मुखोमांपायादुदीच्यांदिशिवाम·
देवः॥ वेदाभयेष्टांकुशपाशटंककपालढक्का
क्षत्रिशूलपाणिः॥ सितद्युतिपंचमुखोवतान्मा
मामीशानऊर्ध्वंपरमप्रकाशः॥ मूर्धानमव्या
न्ममचंद्रमौलिर्भालंममाव्यादथभालनेत्रः॥
नेत्रेममाव्याद्भगनेत्रहारीनासांसदारक्षतुवि
श्वनाथः॥ पायाच्छ्रुतीमेश्रुतिगीतकीर्तिःक·
पोलमव्यात्सततंकपालीवक्त्रंसदारक्षतुपं·
चवक्त्रोजिह्वांसदारक्षतुवेदजिह्वः॥ कंठंगि
रीशोवतुनीलकंठःस्कन्धौवृषस्कन्धगतःस
दाव्यात्॥ स्तनद्वयंपातुसदामहेशःपार्श्वद्वयं·
मेभगवान्गिरीशः॥ भुजद्वयंपातुभुजंगधा
रीपाणिद्वयंपातुपिनाकपाणिः॥ दोर्मूलम·
व्यान्ममधर्मबाहुर्वक्षस्थलंदक्षमखांतको·
व्यात्॥ ममोदरंपातुगिरीन्द्रधन्वामध्यंममा·
व्यान्मदनांतकारी॥ हेरंबतातोममपातु·
नाभिंपायात्कटिंधूर्जटिरीश्वरोमे॥ गुह्यंहरो

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

रत्नवास्वकोशः पृष्ठं ममाव्याद्गगन्नापरीशः ॥
ऊरुद्वयं पातु कुवेरमित्रो जानुद्वयं मे जगदीश्वरो
व्यात् ॥ जंघाद्वयं पुंगवकेतुरव्यात्पादौ ममाव्या-
त्सुरवन्द्यपादः ॥ पायात्म मांतकरुणापरात्मा
सर्वांगमव्याकंमम सर्वगुप्तः ॥ महेश्वरः पातु दिना
दियामे मां मध्ययामेवतु वामदेवः ॥ त्रियंबकः
पातु तृतीययामे वृषध्वजः पातु दिनांतयामे ॥
पायान्निशादौ शशिशेखरो मां गंगाधरो रक्ष
तु मां निशीथे ॥ गौरीपतिः पातु निशावसाने मृ
त्युंजयो रक्षतु सर्वकाले ॥ अंतःस्थितं रक्षतु शंक
रो मां स्थाणुः सदा पातु बहिःस्थितं माम् ॥ तदंत
रे पातु पतिः पशूनां सदाशिवो रक्षतु मां समंता
त् ॥ तिष्ठंतमव्याद्भुवनैकनाथः पायाद्व्रजंतं प्र
मथाधिनाथः ॥ वेदांतवेद्योवतु मां निषण्णं मा
मव्ययः पातु शिवः शयानम् ॥ मार्गेषु मां रक्ष
तु नीलकण्ठः शैलादिदुर्गेषु पुरत्रयारिः ॥ अ
रण्यवासादिमहाप्रवासे पायान्मृगव्याध-
उदारशक्तिः ॥ कल्पांतकालोग्रपटुप्रकोपः
स्फुटाट्टहासोच्चलितांडकोशः ॥ घोरारिसे

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

शि॰
क॰
५

नार्णवदुर्निवारमहत्स्वयाइत्तनवीरभद्रः॥पश्य
स्वमातंगघटावरूथवत्सहस्रलक्षायुतकोटि-
भीषणम्॥अक्षौहिणीनां शतमाततायिनांछिं
द्यान्मृडोघोरकुठारधारया॥निहंतुदस्यून्प्रला
यानलार्चिर्ज्वलत्त्रिशूलंत्रिपुरांतकस्य॥शार्दूल
सिंहर्क्षवृकादिहिंस्रान्संत्रासयत्वीशधनुःपि-
नाकः॥दुःस्वप्नदुःशकुनदुर्गतिदौर्मनस्यदुर्भिक्ष
दुर्व्यसनदुःसहदुर्यशांसि॥उत्पाततापविषभ-
भीतिमसद्ग्रहार्तिंव्याधींश्चनाशयतुमेजगता-
मधीशः॥ॐनमोभगवतेसदाशिवाय॥स
कलतत्वात्मकाय॥सर्वयंत्राधिष्ठिताय॥स-
र्वतंत्रस्वरूपाय॥सर्वमंत्रस्वरूपाय॥सर्वतत्वा
विदूराय॥ब्रह्मरुद्रावतारिणे॥नीलकंठाय॥पा
र्वतीमनोहरप्रियाय॥सोमसूर्याग्निलोचनाय॥
भस्मोद्धूलितविग्रहाय॥महामणिमुकुटधा
रणाय॥माणिक्यभूषणाय॥सृष्टिस्थितिप्र-
लयकालरौद्रावताराय॥दक्षाध्वरध्वंस-
काय॥महाकालभेदनाय॥मूलाधारैकनि
लयाय॥तत्वातीताय॥गंगाधराय॥सर्वदेवा

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

पिदेवाय ॥ षडाश्रयाय ॥ वेदांतसाराय ॥ त्रिव-
र्गसाधनाय ॥ अनेककोटिब्रह्मांडजनकाय ।
अनंतवासुकि ॥ तक्षककर्कोटशंखकुलिकप
द्ममहापद्मेत्यष्टनागकुलभूषणाय ॥ प्रणव
स्वरूपाय ॥ चिदाकाशाय ॥ आकाशदिक्स्वरू-
पाय ॥ सकलग्रहनक्षत्रमालिने ॥ सकलाय
सकलकलंकरहिताय ॥ सकललोकैकक
र्त्रे ॥ सकललोकैकभर्त्रे ॥ सकललोकैकह
र्त्रे ॥ सकललोकैकगुरवे ॥ सकललोकैकसा
क्षिणे ॥ सकलनिगमगुह्याय ॥ सकलवेदां-
तपारगाय ॥ सकललोकैकवरप्रदाय ॥ स-
कलदुरितार्तिभंजनाय । सकलजगदभयं-
कराय ॥ सकललोकैकशंकराय ॥ शशां
कशेखराय । शाश्वतनिजावासाय ॥ निर्गुण
य ॥ नीरूपाय ॥ निराभासाय ॥ निरामयाय ॥
निरातंकाय ॥ निष्प्रपंचाय ॥ निष्कलंकाय ॥
निर्द्वंद्वाय ॥ निस्संगाय ॥ निर्मलाय ॥ निर्गमा
य ॥ निरुपमविभवाय ॥ निर्भयाय ॥ निलो
भाय ॥ निर्मदाय ॥ निश्चिंताय ॥ निरहंकाराय

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

निराकुलाय॥ निराधाराय॥ नित्यशुद्धबुद्धप
रिपूर्णसच्चिदानंदाद्वयपरमप्रकाशशांत-
तेजोस्वरूपाय॥ तेजोमयाय॥ जयजयरुद्रम
हारुद्र॥ वीरभद्रावतार। महाभैरव। काल
भैरव॥ कल्पांतभैरव। कपालमालाधर॥ ख
ट्वांगखड्गचर्म॥ पाशांकुश। डमरुकमंडल॥ चा
पबाण॥ गदाशक्ति॥ भिंडिपालतोमर। मुस
लमुद्गरपाशपट्टिसपाशपरशुपरिघभुशु-
ण्डीशतघ्नीचक्राद्यायुधभीषण॥ करसहस्रमु-
खदंष्ट्राकरालविकटाट्टहासविस्फारितब्र-
ह्माण्डमंडलनागेंद्रकुंडल॥ नागेंद्रहारवलय
नागेंद्रचर्माम्बरधरमृत्युंजय॥ त्र्यंबक॥ त्रिपु
रांतक॥ विरूपाक्ष॥ विश्वेश्वर॥ विश्वरूप॥ वृष
भवाहन॥ विषभूषण॥ विश्वतोमुख॥ सर्वतो
मां रक्ष रक्ष॥ ज्वल॥२॥ प्रज्वल॥२॥ महामृत्युभ
यं नाशय॥२॥ रोगभयमुत्सादय॥२॥ विषस
र्पभयं शमय॥२॥ चौरभयं नाशय॥२॥ चौ
रान्मारय॥२॥ मम शत्रूनुच्चाटय॥२॥ शूलेन
विदारय॥२॥ कुठारेण भिंधि॥२॥ खड्गेन छिंधि

न्धि॥२॥ खड्गेन विभिंधय॥२॥ मुसलेन निषू
दय॥२॥ बाणैः संताडय॥ तृतीयनेत्रेण संता
पय॥२॥ रक्षांसि भीषय॥२॥ भूतानि विद्रावय॥२
कूष्माण्डवेतालभूतमारीगणब्रह्मराक्षसा
न्संत्रासय॥२॥ ममाभयं कुरु॥२॥ वित्रस्यम
माश्वासय॥२॥ नरकभयान्मामुद्धर॥२॥ सं
जीवय॥२॥ क्षुत्तृड्भ्यामा[illegible]प्यायय॥२॥ दुः
खातुरं मामानंदय॥२॥ शिवकवचेन माम
च्छादय॥२॥ त्र्यंबक सदाशिव नमस्ते नमस्ते।
ॐ ऋषभ उवाच॥ इत्येतत्कवचं शैवं वरदं व्याहृ
तं मया। सर्वबाधाप्रशमनं रहस्यं सर्वदेहि
नां॥ यः सदा धारयेन्मर्त्यः शैवं कवचमुत्तमं
न तस्य जायते क्वापि भयं शंभोरनुग्रहात्॥
क्षीणायुः प्राप्तमृत्युर्वा महारोगहतोपि वा।
सद्यः सुखमवाप्नोति दीर्घमायुश्च विंदति।
सर्वदारिद्र्यशमनं सर्वमंगलवर्धनम्॥ यो धा
यते कवचं शैवं स देवैरपि पूज्यते॥ महापात
कसंघातैर्मुच्यते चोपपातकैः॥ देहांते मुक्ति
माप्नोति शिववर्मानुभावतः॥ त्वमपि श्रद्धा

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

यावत्तस्यैवं कवचमुत्तमम् ॥ धारयस्व मया
दत्तं सद्यः श्रेयो ह्यवाप्स्यसि ॥ इति श्रीस्कंदपुराणे
ब्रह्मोत्तरखंडे शिवकवचं संपूर्णम् ॥ ॐ श्रीगणेशाय
नमः ॥ श्रीपार्वत्युवाच ॥ ॐ भगवन्सर्वमाख्यातं
मंत्रं यंत्रं शुभप्रदम् ॥ भवान्याः कवचं ब्रूहि य-
द्यहं तव वल्लभा ॥ ईश्वर उवाच ॥ महागोप्यं महद्गु-
ह्यं भवान्याः सर्वकामदम् ॥ कवचं मोहनं दे-
वि गुरुभक्ताय दीयते ॥ राज्यं देयं च सर्वस्वं क-
वचं न प्रकाशयेत् ॥ गुरुभक्ताय दातव्यमन्य-
था सिद्धिदं नहि ॥ अस्य श्रीआद्याभवानीकव-
चमंत्रस्य श्रीभगवान्महादेव ऋषिः ॥ अनुष्टु-
प्छंदः ॥ आद्याभवानी देवता ॥ इष्टसिद्ध्यर्थे पा-
ठे विनियोगः ॥ अथ ध्यानं ॥ बालार्कमंडलाभासां
चतुर्बाहुं त्रिलोचनाम् ॥ पाशांकुशशरांश्चापं
धारयंतीं शिवां भजे ॥ ॐ पद्मावीजं शिरः पा-
तु ललाटं पंचमी परा ॥ नेत्रे कामप्रदा पातु मु-
खं त्रिभुवनसुंदरी ॥ नासिकां नारसिंही च जिह्वां
ज्वालामुखी तथा ॥ श्रुतिरूपा जगद्धात्री कैरा-
रुद्रिण्यवानी ॥ उदरं मोहदमनी ऊर्णालीना-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

भिमंडले ॥ पार्श्वे पृष्ठे कटौ गुह्ये गुह्यस्थाना
निवासिनी ॥ ऊरूजंघे नयापादौ सर्वविघ्नवि-
नाशिनी ॥ रक्ष रक्ष महामाये पद्मे पद्मालये शि
वे ॥ वांछितं पूरयित्वा तु भवानी पातु सर्वदा ॥
इदं तु कवचं देव्या यो जानाति समंत्रवित ॥ रा
जद्वारे श्मशाने च भूतप्रेतोपचारके । बंधने
च महादुःखे भये शत्रुसमागमे ॥ स्मरणात्क-
वचस्यास्य भयं सर्वं न जायते ॥ प्रयोगानुपचा
रं च भवान्याः कर्तुमिच्छति ॥ कवचं यः पठेदा
दौ ततः सिद्धिमवाप्नुयात ॥ भूर्जपत्रे लिखि
त्वा तु कवचं यस्तु धारयेत ॥ देहे च यत्र कुत्रा
पि सर्वसिद्धिर्भवेद्ध्रुवम ॥ शस्त्रास्त्रयोर्भयं नै
व भूतनादिभयनाशनम ॥ गुरुभक्तिं समा
धाय भवान्याः स्तुवनं कुरु ॥ सहस्रनामपठ
नात्कवचं प्रथमं पठयं कुरु ॥ नंदिने कथि
तं देवि तवाग्रेपि प्रकाशितम ॥ सांगं नाज्ञा-
यते देवि नान्यथा गिरिनंदिनि ॥ इदं कवच
मज्ञात्वा भवानीं स्तौति यो नरः ॥ कल्पको-
टिशतेनापि न भवेत्सिद्धिदायिनी ॥ इति श्री-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

भवानीकवचंसमाप्तं॥ ॐश्रीगुरुदेवेनमः॥ ॐनमोभवा
न्यैः॥ ॐदेवदेवजगन्नाथत्रैलोक्याभयदायक
भवान्याःकवचंब्रूहिविष्णुलोकेषुदुर्लभं॥ श्री
भैरवउवाच॥ शृणुदेविप्रवक्ष्यामिभवानीकवचं
परम्॥ विनायेननसिद्धिःस्यात्साधकस्य
महेश्वरि॥ तस्माच्छृणुमहादेविकवचंप
रमाद्भुतम्॥ श्रुणायात्पाठेयद्वापिपठतेय
स्तुमानवः॥ सप्राप्नोतिधनंपुत्रानायुरैश्वर्यं
चसम्पदम्॥ अस्यश्रीभवानीकवचस्य॥
भैरवऋषिः॥ अनुष्टुप्छन्दः॥ श्रीभवानी
प्रीत्यर्थंपाठेविनियोगः॥ अथध्यानं॥ ॐबा
लार्कमंडलाभासांचतुर्बाहुंत्रिलोचनाम्॥ पा
शांकुशशरंश्चापंधारयंतींशिवाभजे॥ ॐ
ह्रींश्रींमेशिरःपातुदेवीक्षेमंकरीसदा॥ ल
लाटंपातुमेलक्ष्मीर्नेत्रेमेपातुसुंदरी॥ श्रुती
मेपातुभीकाख्याघ्राणंनासांसदावतु॥ वि-
जयापातुमेगण्डौमुखंमेपातुचंडिका॥ स्कं
धौमेपातुचामुण्डाकंठंमेरक्तदंतिका॥ स्त-
नौमेपातुवाग्देवीभुजौमेपातुचाम्बिका॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

दंष्ट्रं पातु मे तारा कुक्षिं मे पातु नारिणी ॥ पा
र्श्वौ मे पातु मातंगी नाभिं मे तोतलावतु शिश्नं
मे पातु सम्मुखी गुह्यं श्रीगुह्यकेश्वरी । मेढ्रं मे
धूमास्का पातु कटिं मे पातु कालिका । ऊरू
मे पातु वाराही जानू मे शारदावतु ॥ जंघे मा
हाबला पायाद्गुल्फौ श्रीगुह्यकालिका । पा
दौ मे सततं पातु देवी श्रीभद्रकालिका पाद
तलं पादपृष्ठं पायान्मे त्रिपुरेश्वरी ॥ शिरस
पादपर्यंतं भवानी पातु मे वपुः ॥ विस्मारि
तं तु यत्स्थानं यत्स्थानं नामवर्जितं ॥ तत्स
र्वं पातु मे देवी भवानी भयनाशिनी ॥ प्रभा
ते पातु मां शांता मध्याह्ने कालरात्रिका ॥ अ
पराह्ने महामाया रात्रौ रात्री सदावतु ॥ अर्ध
रात्रे जगन्माता निशांते बगलामुखी ॥ राज
राजेश्वरी स्वमंप्रत्रुहे पातु मां शिवा ॥ व्रजंतं
पातु मां दुर्गा तिष्ठंतं पार्वती तथा ॥ निषण्णं
पातु मां नित्यं देवी त्रिपुरभैरवी ॥ रणे राज
कुले हूते विवादे शत्रुसंमर्दि ॥ भूतप्रेतपि
शाचेषु रक्षेन्मां परमेश्वरी ॥ इतीदं कवचं

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

मं. कं. ८

9

दिव्यं विष्णुलोके षुडले भवेत् ॥ यत्र तत्र न दृष्टव्यं
यस्य कस्य न दीयते ॥ आद्यं भवानीकवचं पु
ण्यं श्रीपुण्यवर्धनं ॥ सर्वपापप्रशमनं कीर्त्ति
पुण्यप्रवर्द्धनम् ॥ पठनाद्धारणान्मे सर्वा
न्कामान्नरो लभेत ॥ गोप्यं गुह्यतमं सारं लोक
लोनिर्वाणदायकम् ॥ भवान्याः कवचं श्रेष्ठं
गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥ इति श्रीरुद्रयामले तंत्रे
श्रीभवानीकवचं संपूर्णम् ॥ ॐ श्रीगणेशाय नमः
ॐ नमो भवान्यै ॥ ॐ शंखत्रिशूलशरचापक
रां त्रिनेत्रां तिग्मेतरांशुकलया विलसत्कि
रीटां ॥ सिंहस्थितामसुरसिद्धनुतां च दुर्गां
दूर्वानिभां दुरितदुःखहरां नमामि ॥ ॐ श्रक्र
लकुलपतनी चक्रमध्ये स्फुरन्ती ॥ मधुरम
ध्वपिबन्ती कण्ठकाम्भतयन्ती ॥ दुरितमप
हरन्ती साधकाम्भाषयन्ती ॥ जयति जगति
देवी श्रीसुन्दरी क्रीडयन्ती ॥ ॐ चतुर्भुजामेक
वक्त्रां शोभेन्दुवदनप्रभां ॥ खड्गशक्तिधरां देवीं
वरदाभयपाणिकां ॥ प्रेतसंस्थां महारौद्रीं
भुजंगोपवीतिनीं ॥ भवानीं कालसंहारव

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

रुद्रह्याविभूषितां ॥ जगत्स्थितिकरीं ब्रह्मवि
ष्णुरुद्रादिभिः सुरैः ॥ स्तुतां नौमि परमेशानीं वो
ऽस्तु विघ्नहारिणीं ॥ ॐ नमो भवान्यै ॥ ॐ कै
लासशिखरे रम्ये देवदेवं जगद्गुरुं ॥ ध्यानोप
रतमासीनं प्रसन्नमुखपंकजं ॥ सुरासुरशि
रोरत्नरंजितांघ्रियुगं प्रभुं ॥ प्रणम्य शिरसा नं
दी बद्धांजलिरभाषत ॥ श्रीनंदिकेश्वर उवाच ॥
देवदेव जगन्नाथ संशयोस्ति महान्मम ॥ र-
हस्यमेकमिच्छामि पृष्टुं त्वां भक्तवत्सल ॥ देव
तायास्त्वयाकस्याः स्तोत्रमेतद्दिवानिशं ॥ प
व्यते विरतेनाथ त्वत्तः किमपरः परः ॥ इति पृ
ष्टस्तदा देवो नंदिकेन जगद्गुरुः ॥ प्रोवाच भ
गवान्नेको विकसन्नेत्रपंकजः ॥ श्रीभगवानु
वाच । साधु साधु गणश्रेष्ठ पृष्टवानसि मां च
यत ॥ स्कंदस्यापि च यद्गोप्यं रहस्यं कथयाम्
मि तत ॥ पुराकल्पक्षये लोका न्निसत्वाश्च
चेतनाः ॥ गुणत्रयमयी शक्तिर्मूलप्रकृति-
संज्ञिताः ॥ तस्यामहं समुत्पन्नस्तत्वैस्तैर्महदा-
दिभिः ॥ चेतनेति ततः शक्तिर्मां काप्या-

लिंग्यपतत्सुधी ॥ देहसंकल्पजालस्यमनोधि
ष्ठायिनीशुभा ॥ इच्छेतिपरमाशक्तिरुन्मिमी
लततःपरं ॥ ततोवागितिविख्याताशक्तिःश
ब्दमयीपुरा ॥ प्रादुरासीज्जगन्मातावेदमाता
सरस्वती ॥ ब्राह्मीचवैष्णवीरौद्रीकौमारीपा
र्वतीशिवा ॥ सिद्धिदाबुद्धिदाशांतासर्वमंगल
दायिनी ॥ तयैतत्सृज्यतेविश्वमनाधारंचधा
र्यते ॥ तयैतत्पाल्यतेसर्वंतस्यामेवप्रलीयते
अर्चिताप्रणताध्यातासर्वभावविनिश्चितैः
आराधितास्तुतासैवसर्वसिद्धिप्रदायिनी ॥
तस्याअनुग्रहाद्देवतामेवस्तुतवानहं । सहस्रे
णामभिर्दिव्यैस्त्रैलोक्यप्राणिपूजितैः ॥ स्तवेना
नेनसंतुष्टामामेवप्रविवेशसा ॥ ततोरभ्यम-
याप्राप्तमैश्वर्यंपदमुत्तमम ॥ तत्प्रभावान्म-
यासृष्टंजगदेतच्चराचरं ॥ ससुरासुरगन्धर्व-
यक्षराक्षसमानवं ॥ सपन्नगंससमुद्रंसशै
लवनकाननम । सराशिग्रहनक्षत्रंपंचभूत
गुणान्वितम ॥ नंदिन्नामसहस्रेणस्तवेनानेन
सर्वदा । स्तवेपरापरांशक्तिंममानुग्रहकारि

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

णीं॥इत्युक्तोपरंतंदेवंचराचरगुरुंविभुं॥प्रणम्य
शिरसानंदीप्रोवाचपरमेश्वरं॥श्रीनंदिकेश्वरः॥भग
वंदेवदेवेशलोकनाथजगत्पते॥भक्तोस्मितव
दासोस्मिप्रसादःक्रियतामयि॥देव्याःस्तवमि
मंपुण्यंदुर्लभंयत्सुरैरपि॥श्रोतुमिच्छाम्यहंदे
वप्रभावमपिचास्यतु॥ईश्वरउवाच॥शृणुनंदिन्
महाभागस्तवराजमिमंशुभं॥सहस्रैर्नामभिर्
दिव्यैःसिद्धिदंसुखमोक्षदं॥शुचिभिःप्रातरु
त्थायपठितव्यंसमाहितैः॥त्रिकालंश्रद्धयायु
क्तैर्नातःपरतरःस्तवः॥ॐअस्यश्रीभवानीना
मसहस्रस्तवराजस्य॥श्रीसदाशिवऋषिः॥आ
द्याशक्तिः॥भगवतीभवानीदेवता॥अनुष्टुप्छं
दः॥ह्रींबीजं॥श्रींशक्तिः॥क्लींकीलकं॥श्रीदेवी
प्रीत्यर्थेसकलकामनासिद्ध्यर्थेभवानीनाम
सहस्रस्तवराजपाठेविनियोगः॥अथऋष्यादि
न्यासः॥ॐशिरसिमहादेवऋषयेनमः॥मुखेअ
नुष्टुप्छंदसेनमः॥हृदिभगवतीभवानीदेव
तायेनमः॥गुह्येह्रींबीजायनमः॥पादयोःश्रीं
शक्तयेनमः॥सर्वांगेक्लींकीलकायनमःक

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

भ॰ स॰ ११

रसंपुटे मम श्रीदेवीप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः
॥ अथ करन्यासः ॥ ॥ ॐ एकवीरायै अंगुष्ठा
भ्यां नमः ॥ ॐ महामायै तर्जनीभ्यां नमः ॥
ॐ पार्वत्यै मध्यमाभ्यां नमः ॥ ॐ गिरिराज
प्रियायै अनामिकाभ्यां नमः ॥ ॐ गौर्यै कनि
ष्ठिकाभ्यां नमः ॥ ॐ करालिन्यै करतलकरपृ
ष्ठाभ्यां नमः ॥ एवं षडंगन्यासः ॥ ॐ अस्य श्री
भवानीनामसहस्रस्तवराजमातृकान्यासः ॥
ॐ ऐं ह्रां श्रां क्लां क्रां ह्रां अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥
ॐ ऐं ह्रां श्रां क्लां क्रां ह्रां तर्जनीभ्यां नमः ॥ ॐ ऐं
ऐं ह्रां श्रां क्लां क्रां ह्रां मध्यमाभ्यां नमः ॥ ॐ ऐं
ऐं ह्रां श्रां क्लां क्रां ह्रां अनामिकाभ्यां नमः ॥ ॐ
ऐं ह्रां श्रां क्लां क्रां ह्रां कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ ॐ
ऐं ह्रां श्रां क्लां क्रां ह्रां करतलकरपृष्ठाभ्यां न
मः ॥ ॐ ऐं ह्रां श्रां क्लां क्रां ह्रां हृदयाय नमः ॥
ॐ ऐं ह्रां श्रां क्लां क्रां ह्रां शिरसे स्वाहा ॥ ॐ ऐं ह्रां
श्रां क्लां क्रां ह्रां शिखायै वौषट् ॥ ॐ ऐं ह्रां श्रां
क्लां क्रां ह्रां कवचाय हुम् ॥ ॐ ऐं ह्रां श्रां क्लां
क्रां ह्रां नेत्रेभ्यो वौषट् ॥ ॐ ऐं

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ह्रौंश्रौंक्लौंक्लौंह्रूंअस्त्रायफट् ॥ ओंह्रांश्रांक्लांहृ-
दयायनमः । ओंह्रींश्रींक्लींशिरसेस्वाहा ॥ ओंह्रूंश्रूं
क्लूंशिखायैवषट् ॥ ओंह्रैंश्रैंक्लैंकवचायहुं ॥ ओं
ह्रौंश्रौंक्लौंनेत्रेभ्योवौषट् ॥ ओंह्रःक्लःश्रःअस्त्रा
यफट् इतिअंगन्यासः ॥ ओंह्रींश्रींचंडयोगीश्वरि
भगवतिभवानिसर्वकामवरप्रदेसर्वसौभा
ग्यदायिनिह्रींनमः ॥ १ ॥ इतिमूलं ॥ ओंह्रींश्रीं
क्लींविद्महे ॥ तत्प्रधानायधीमहितन्नःशक्तिः
प्रचोदयात् ॥ २ ॥ ओंह्रींश्रींअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ ओं
ह्रींश्रींचंडयोगीश्वरितर्जनीभ्यांनमः ॥ ओंह्रीं
श्रींभगवतीभवानीमध्यमाभ्यांवौषट् । ओंह्रीं
श्रींसर्वकामवरप्रदेअनामिकाभ्यांहुं ॥ ओंह्रीं
श्रींसर्वसौभाग्यदायिमैकनिष्ठिकाभ्यांवौ
षट् ॥ ओंह्रींश्रींनमःकरतलकरपृष्ठाभ्यांफ
ट् ॥ ओंह्रींश्रींहृदयायनमः ॥ ओंह्रींश्रींचंडयो
गेश्वरिशिरसेस्वाहा ॥ ओंह्रींश्रींभगवतेभवा-
निशिखायैवषट् ॥ ओंह्रींश्रींसर्वकामवरप्रदे
कवचायहुम् ॥ ओंह्रींश्रींसर्वसौभाग्यदायि
निनेत्रेभ्योवौषट् ॥ ओंह्रींश्रींनमःअस्त्रायफट्

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

इति न्यासः ॥ अथ ध्यानं ॥ चतुर्भुजामेकवक्त्रामित्यंत
प्रारभ्य नैरवं देवि सहारिणीमिति तावत् ॥ ॐ
ह्यकंठकर्णिकापृष्ठोपविष्टां संदधानलां ॥ ते
जः पुंजैः पिंजरतनो रक्ताशोकनिभप्रभां ॥ रक्त-
माल्यांबरधरां मलंकृत सविग्रहां ॥ सदाशिव
महाप्रेत पद्मासनसुसंस्थितां ॥ चतुर्भुजामेक
वक्त्रां त्रिनेत्रां चारुहासिनीं ॥ चतुर्भिरायुधैर्युक्तां
पाशांकुशधनुःशरैः ॥ १ ॥ ॐ बालार्कमंडला
भासं चतुर्बाहुं त्रिलोचनां ॥ पाशांकुशशरां
चापं धारयंतीं शिवां भजे ॥ अर्द्धे द्रुमौलि मम
लामसत्राभिवंधामंभोजपाशासृणि रक्तक
पालहस्तां ॥ रक्तांगरागवसनाभरणां त्रिने
त्रां ध्यायेच्छिवस्यवनितां मधुविह्वलांगीं ॥ २ ॥ इ
ति ध्यानं । श्रीईश्वरोवाच ॥ ॐ महाविद्या जगन्मा-
ता महालक्ष्मी शिवप्रिया ॥ विष्णुमाया शुभा
शांता सिद्धा सिद्ध सरस्वती ॥ क्षमा कांतिः प्र
भा ज्योत्स्ना पार्वती सर्वमंगला ॥ हिंगुला चंडि
का दांता पद्मा लक्ष्मी हरिप्रिया ॥ त्रिपुरानंद-
नी नंदा सुनंदा सुरवंदिता ॥ यज्ञविद्या महा-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

मायावेदमाता च तथा धृतिः ॥ प्रीतिः प्रथा प्रसि
द्धा च मृडानी विंध्यवासिनी ॥ सिद्धविद्या मह
शक्तिः पृथ्वी नारदसेविता ॥ पुरुहूतप्रिया कां
ता कामिनी पद्मलोचना ॥ प्रह्लादिनी महामा
ता दुर्गा दुर्गतिनाशिनी ॥ ज्वालामुखी सुगोत्रा
च ज्योतिः कुमुदहासिनी ॥ दुर्गमा दुर्लभा विद्या
स्वर्गतिः पुरवासिनी ॥ अपर्णा शांबरी माया
मदिरा मृदुहासिनी ॥ कुलवागीश्वरी नित्या
नित्यक्लिन्ना कृशोदरी ॥ कामेश्वरी च नीला च
भीरुंडा वह्निवासिनी ॥ लंबोदरी महाकाली
विद्याविद्येश्वरी तथा ॥ नरेश्वरी च सत्या च स
र्वसौभाग्यवर्धिनी ॥ संकर्षिणी नारसिंही वै
ष्णवी च महोदरी ॥ कात्यायनी च चंपा च सर्व
संपत्तिकारिणी ॥ नारायणी महानिद्रा योग
निद्रा प्रभावती ॥ प्रज्ञा पारमिता प्रज्ञा तारा म
धुमती मधुः ॥ क्षीरार्णवसुधाहारा कालिका
सिंहवाहना ॥ ॐकारा च सुधाकारा चेतना कोप
नाकृतिः ॥ अर्धबिंदुधराधारा विश्वमाता
कलावती ॥ पद्मावती सुवस्त्रा च प्रबुद्धा च सर

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

स्वनी ॥ कुंडासना जगद्धात्री बुद्धमाता जिने-
श्वरी ॥ जिनमाता जिनेंद्रा च शारदा हंसवाह-
ना ॥ राज्यलक्ष्मीर्वषट्कारा स्वधाकारा स्वधा-
त्मिका । राजनीतिस्त्रयीवार्ता दंडनीतिः क्रिया-
वती ॥ सद्भूतिस्तारिणी श्रद्धा सद्गतिः सत्पराय-
णा ॥ सिंधुर्मंदाकिनी गंगा यमुना च सरस्वती
गोदावरी विपाशा च कावेरी च शतह्रदा ॥ सर-
यूश्चंद्रभागा च कौशिकी गंडकी शुचि ॥ नर्मदा
कर्मनाशा च चर्मण्वती च वेदिका ॥ वेत्रवती
वितस्ता च वरदा नरवाहना ॥ सती पतिव्रता
साध्वी सुचक्षुः कुंडवासिनी ॥ एकचक्षुः सह-
स्राक्षी सुश्रोणिर्भगमालिनी ॥ सेनाश्रेणिः
पताका च सुव्यूहा युद्धकांक्षिणी ॥ पताकिनी
दयारंभा विपंची पंचमप्रिया ॥ परापरकला
कांता त्रिशक्तिर्मोक्षदायिनी ॥ ऐंद्री माहेश्वरी
ब्राह्मी कौमारी कुलवासिनी ॥ इच्छा भगवती
शक्तिः कामधेनुः कृपावती ॥ वज्रायुधा वज्र-
हस्ता चंडी चंडपराक्रमा । गौरी सुवर्णवर्णा च
स्थितिसंहारकारिणी ॥ एकानेका महेज्या च

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

शतबाहुर्महाभुजा ॥ भुजंगभूषणाभूषाषट्
चक्रक्रमवासिनी ॥ षट्चक्रभेदिनी श्यामाका
यस्थाकायवर्जिता ॥ सुस्मितासुमुखीक्षामा
मूलप्रकृतिरीश्वरी ॥ अजाचबहुवर्णाचपुरु
षार्थप्रवर्तिनी ॥ रक्तानीलासिताश्यामाकृष्णा
पीताचकर्बुरा ॥ त्वथात्वस्माज्जयानुह्वातरुणी
करुणालया ॥ कलाकाष्ठामुहूर्ताचनिमेषा
कालरूपिणी ॥ सुवर्णरसनानासाचक्षुःस्प
र्शवतीरसा ॥ गंधप्रियासुगंधाचसुस्पर्शाचा
मनोगतिः ॥ मृगनाभिर्मृगाक्षीचकर्पूरामोद
धारिणी ॥ पद्मयोनिःसुकेशीचसुलिंगाभग
रूपिणी ॥ योनिमुद्रामहामुद्राखेचरीखग
गामिनी ॥ मधुश्रीमाधवीवल्लीमधुमत्तामद
दोद्धता ॥ मातंगीशुकहस्ताचपुष्पबाणेक्षु
चापिणी ॥ रक्ताम्बरधराक्षीबारक्तपुष्पावतं
सिनी ॥ ॐ ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः रक्तांबरीस्वाहा ॥ १ ॥
शुभ्राम्बरधराधीरामहाश्वेतावसुप्रिया ॥ सु
वेणीःपद्महस्ताचमुक्ताहारविभूषणा ॥ कर्पू
रामोदनिःश्वासापद्मिनीपद्ममंदिरा ॥ खड्गिनी

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

भ॰ स॰ १४

14

चक्रहस्ता च भुसुंडी परिघायुधा ॥ चापिनी पाश
हस्ता च त्रिशूलवरधारिणी । सुवाणा शक्तिह
स्ता च मयूरवरवाहना ॥ वरायुधधरा वीरा वीरपा
नमदोत्कटा ॥ वसुधा वसुधारा च जया शाकंभरी
शिवा ॥ विजया च जयंती च सुस्तनी शत्रुनाश
शिनी ॥ अन्तर्वत्नी वेदशक्तिर्वरदा वरधारिणी
शीतला च सुशीला च बालग्रहविनाशनी ॥
कुमारी च सुपर्वा च कामाख्या कामवंदिता ॥
जालंधरधरानन्ता कामरूपनिवासिनी ॥
कामबीजवती सत्या सत्यधर्मपरायणा ॥
स्थूलमार्गस्थिता सूक्ष्मा सूक्ष्मबुद्धिप्रबोधि॰
नी ॥ षट्कोणा च त्रिकोणा त्रिनेत्रा त्रिपुरसुंदरी ॥
वृषप्रिया वृषारूढा महिषासुरघातिनी ॥ शुं
भदर्पहरा दीप्ता दीप्तपावकसन्निभा ॥ क
पालभूषणा काली कपालमालाधारिणी ॥
कपालकुंडला दीर्घा शिवदूती घनध्वनिः ॥
सिद्धिदा बुद्धिदा नित्या सत्यमार्गप्रबोधिनी ॥
कंबुग्रीवा वसुमती छत्रछाया कृतालया ॥
जगद्गर्भा कुंडलिनी भुजंगाकारशायिनी ॥ प

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ध्रोल्लसत्तमपद्मावनाभिनालमृणालिनी ॥
मूलाधारानिराकारावह्निकुंडकृतालया ॥ वा
युकुंडसुखासीनानिराधारानिराश्रया ॥ श्वासो
च्छ्वासगतिर्जीवाग्राहिणीवह्निसंश्रया ॥ वह्नि
तंतुसमुत्थानाषड्रसास्वादलोलुपा ॥ तप
स्विनीतपःसिद्धिस्तपसासिद्धिदायिनी ॥ त-
पोनिष्ठातपोयुक्तातापसीचतपःप्रिया ॥ स
प्तधातुमयीमूर्त्तिःसप्तधात्वंतराश्रया ॥ देह
पुष्टिर्मनःपुष्टिरन्नपुष्टिर्बलोद्धता ॥ औषधिर्वै
षधमाताचद्रव्यशक्तिःप्रभावती ॥ वैद्यावैद्य-
चिकित्साचसुपथ्यारोगनाशिनी ॥ मृगया-
मृगमांसादामृगत्वङ्मृगलोचना ॥ वागुराबं-
धरूपाचबंधरूपावधोद्धता ॥ बंदीवंदिस्तुता
कारागारबंधविमोचिनी ॥ शृंखलाखल
हाविद्युद्दृढबंधविमोचिनी ॥ अंबिकाबा-
लिकाचांबास्वच्छासाधुजनार्चिता ॥ कौलि
कीकुलविद्याचसुकुलाकुलपूजिता ॥ का
लचक्रभ्रमाभ्रांताविभ्रमाभ्रमनाशिनी ॥ वा
त्यालीमेघमालाचसुवृष्टिःसस्यवर्धिनी ॥ अ

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

भ०
स०
१५
15

कामाचईकाराचउकारैकाररूपिणी॥ह्रीं
कारीवीजरूपाचक्लींकारांबरवासिनी॥स
र्वाक्षरमयीशक्तिरक्षरावर्णमालिनी॥सिंदू
रारुणवर्णाचसिंदूरतिलकप्रिया॥वश्यपाच
वश्यवीजाचलोकवश्यविभाविनी॥नृपव
श्यानृपैःसेव्यानृपवश्यकरीप्रिया॥महिषीनृ
पमान्याचनृमान्यानृपनंदिनी।नृपधर्ममयी
धन्याधनधान्यविवर्धिनी॥चतुर्वर्णमयीमू
र्तिश्चतुर्वर्णैश्चपूजिता॥सर्वधर्ममयीसिद्धि
श्चतुराश्रमवासिनी॥ब्राह्मणीक्षत्रियावैश्य
शूद्राचावरवर्णजा॥वेदमार्गरतायज्ञावेद॰
विश्वविभाविनी॥अस्त्रशस्त्रमयीविद्यावरश
स्त्रास्त्रधारिणी॥सुमेधासत्यमेधाचभद्रका
ल्यपराजिता॥गायत्रीसत्कृतिःसंध्यासावि॰
त्रीत्रिपदाश्रया।त्रिसंध्यात्रिपदीधात्रीसुपर्वा॰
सामगायिनी॥पांचालीवालिकावालावा॰
लक्रीडासनातनी॥गर्भाधारधराशून्यागर्भा
शयनिवासिनी॥सुरारिघातिनीकृत्यापूतना
चतिलोत्तमा।लज्जारसवतीनंदाभवानीपाप

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

नाशिनी ॥ पद्मांबरधरा गीतिः सुगीतिर्ज्ञानलो-
चना ॥ सप्तस्वरमयी तंत्री षड्जमध्यमदैवता ॥
मूर्छना ग्रामसंस्थाना स्वस्था स्वस्थानवासिनी
अट्टाट्टहासिनी प्रेता प्रेतासननिवासिनी ॥ गी-
तनृत्यप्रिया कामा तुष्टिदा पुष्टिदा तथा ॥ नि-
ष्ठा सत्यप्रिया प्रज्ञा लोकेशी च सुरोत्तमा ॥ सवि-
षा ज्वालिनी ज्वाला विषमोहार्तिनाशिनी ॥ वि-
षारिर्नागदमनी कुरुकुल्लामृतोद्भवा ॥ भूत-
भीतिहरा रक्षा भूतावेशविनाशिनी ॥ रक्षोघ्नी
राक्षसी रात्रिर्दीर्घनिद्रा दिवागतिः ॥ चंद्रिका चं-
द्रकांतिश्च सूर्यकांतिर्निशाचरी ॥ डाकिनी शा-
किनी शिष्या हाकिनी चक्रवाकिनी ॥ सिता-
सितप्रिया स्वंगा सकलावनदेवता ॥ गुरुरूप-
धरा गुर्वी मृत्युर्मारी विशारदा ॥ महामारी वि-
निद्रा च तंद्रा मृत्युविनाशिनी ॥ चंद्रमंडलसंका-
शा चंद्रमंडलवासिनी ॥ अणिमादिगुणोपे-
ता सुस्पृहा कामरूपिणी ॥ अष्टसिद्धिप्रदा प्रौ-
ढा दुष्टदानवघातिनी ॥ अनादिनिधना पु-
ष्टिश्चतुर्बाहुश्चतुर्मुखी ॥ चतुःसमुद्रशयना

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

भ. स. १९

चतुर्वर्गफलप्रदा ॥ काशपुष्पप्रतीकाशा श
रत्कुमुदलोचना ॥ भूताभव्याभविष्या च शैल
जा शैलवासिनी ॥ वाममार्गरता वामा शिव
वामांगवासिनी ॥ वामाचारप्रिया तुष्टा लो-
पामुद्राप्रबोधिनी ॥ भूतात्मा परमात्मा च भूत-
भाविविभाविनी ॥ मंगला च सुशीला च पर-
मार्थप्रबोधिका ॥ दक्षिणा दक्षिणामूर्तिः सु
दक्षिणा हरिप्रिया ॥ योगिनी योगयुक्ता च यो-
गांगा ध्यानशालिनी ॥ योगपट्टधरा मुक्ता मु
क्तानां परमा गतिः ॥ नारसिंही सुजन्मा च त्रि
वर्गफलदायिनी ॥ धर्मदा धनदा चैव कामदा
मोक्षदा द्युतिः ॥ साक्षिणी क्षणदा दक्षा दक्षजा
कोटिरूपिणी ॥ क्रतुः कात्यायनी स्वच्छा स्वच्छं
दा च कविप्रिया ॥ सत्यागमा बहिःस्था च काव्य
शक्तिः कवित्वदा ॥ मेनापुत्री सती माता मैना
कभगिनी तडित् ॥ सौदामिनी सुधामा च सु
धामा धामशालिनी ॥ सौभाग्यदायिनी द्यो
श्च सुभगा द्युतिवर्धिनी ॥ श्रीः कृत्तिवसना चै
व कंकाली कलिनाशिनी ॥ ॐ ह्रीं श्रीं कृति-

16

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

काकलिनाशिनी नमः स्वाहा ॥ रक्तबीजवधे
हृष्टा स्वतंतुर्बीजसंतति ॥ जगज्जीवा जगद्बीजा
जगत्त्रयहितैषिणी ॥ चामीकररुचिश्चांद्री सा
क्षया षोडशी कला ॥ यत्तत्पदानुबंधा यक्षि
णी धनदार्चिता ॥ चित्रिणी चित्रमाया च विचि
त्रा भुवनेश्वरी ॥ चामुंडा मुंडहस्ता च चंडमुंडवध
योद्धरा ॥ अष्टम्येकादशी पूर्णा नवमी च चतु
र्द्दशी ॥ अमा कलशहस्ता च पूर्णकुंभधरा
धरा ॥ अभीरुर्भैरवी भीरा भीमा त्रिपुरभैरवी ॥
महारुद्रा च रौद्री च महाभैरवपूजिता ॥ नि
मुंडहस्तिनी चंडा करालदशनानना ॥ करा
ला विकराला च घोरघुर्घुरनादिनी ॥ रक्तदंतो
र्ध्वकेशी च बंधूककुसुमारुणा ॥ कादंबरी प
टासा च काश्मीरी कुंकुमप्रिया ॥ क्षांतिर्बहु
सुवर्णा च रतिर्बहुसुवर्णदा ॥ मातंगिनी वरा
रोहा मत्तमातंगगामिनी ॥ हंसा हंसगतिर्हं
सी हंसोज्वलशिरोरुहा ॥ पूर्णचंद्रमुखी श्या
मा स्मितास्या श्यामकुंतला ॥ मषी च लेखिनी ले
ख्या सुलेखा लेखकप्रिया ॥ शंखिनी शंखह

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

भ॰
स॰
८

10

स्नाचजलस्थाजलदेवता ॥ ऊरुदेशावनिः
काशीमथुराकांच्यवंतिका ॥ अयोध्याहारि-
कामायातीर्थातीर्थकरप्रिया ॥ त्रिपुष्कराप्रमेया
चकोशस्थाकोशवासिनी। कौशिकीचकुशा
वतीकौशाम्बीकोशवर्धिनी। कोशदापद्मको
शातीकुसुमाकुसुमप्रिया ॥ तोतलाचतुलाको
रिकोटस्थाकोटराश्रया। स्वयंभूश्चस्वरूपाच
स्वरूपारूपवर्धिनी ॥ तेजस्विनीसुभिक्षाचब
लदाबलदायिनी। महाकोशीमहावर्तावुद्धि
सदसदात्मिका ॥ महाग्रहहरासौम्याविशो-
काशोकनाशिनी। सात्विकीसत्वसंस्थाचराज
सीचरजोवृता ॥ तामसीचतमोयुक्तागुणत्रय-
विभाविनी ॥ अव्यक्ताव्यक्तरूपाचवेदविद्याच-
शांभवी ॥ शंकराकल्पिनीकल्पामनःसंकल्प
संततिः। सर्वलोकमयीशक्तिःसर्वश्रवणगोच
रा ॥ सर्वज्ञानवतीवांछासर्वतत्वावबोधिनी ॥
जाग्रतीचसुषुप्तिश्चस्वप्नावस्थातुरीयका ॥
त्वरामंदगतिर्मंदामदिरामोदधारिणी ॥ पा
नभूमिःपानपात्रापानदानकरोद्यता ॥ आघू

गीहरणेनाचकिंविदयक्रमाषिली

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

आशापूरीवदीताचदस्रादीदितशूजिता ॥
नागवल्लीनागकन्याभोगिनीभोगवल्लभा ॥
सर्वशास्त्रवतीविद्यासुस्मृतिर्धर्मवादिनी ॥
श्रुतिस्मृतिधराज्येष्ठाश्रेष्ठापातालवासिनी ॥ सि॰
मीमांसातर्कविद्याचसुभक्तिर्भक्तवत्सला ॥
सुनाभिर्यातनाजातिर्गंभीराभाववर्जिता ॥
नागपाशधरामूर्तिरगाधानागकुंडला ॥ सु
चक्राचक्रमध्यस्थाचक्रकोणनिवासिनी ॥
सर्वमंत्रमयीविद्यासर्वमंत्राक्षरावलिः ॥
मधुस्रवास्रवन्तीचभ्रामरीभ्रमरालका ॥ मा
तृमंडलमध्यस्थामातृमंडलवासिनी ॥ कु
मारजननीक्रूरासुमुखीज्वरनाशिनी ॥ अती
ताविद्यमानाचभाविनीप्रीतिमंजरी ॥ सर्व॰
सौख्यवतीयुक्तिराहारपरिणामिनी ॥ निदा
नंपंचभूतानांभवसागरतारिणी ॥ अक्रूरा॰
चग्रहवतीविग्रहाग्रहवर्जिता ॥ रोहिणीभूमि
गर्भाचकालभूःकालवर्तिनी ॥ कलंकरहि
तानारीचतुःषष्ट्यभिधावती ॥ जीर्णाचजीर्ण
वस्त्राचनूतनानववल्लभा ॥ अजराचरतिःप्री॰

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

र्तिरतिरागविवर्जिनी ॥ पंचवातगतिर्भिन्ना पं
चश्लेष्माशयाधरा ॥ पंचपित्तवतीशक्तिः पंच
स्थानविबोधिनी ॥ उदक्याचवृषस्यन्तीबहिः
प्रस्रविणी अहं । रजःशुक्रधराशक्तिःजरायु
र्गर्भधारिणी ॥ त्रिकालज्ञात्रिलिंगाचत्रिमू
र्तिःत्रिपुरसुंदरी ॥ अरागाशिवतत्वाचका
मतत्वानुरागिनी । प्राच्यवाचीप्रतीचीदिगुदीचि
दिग्विदिग्दिशा ॥ अहंकृतिरहंकाराबलमा
याबलिप्रिया ॥ स्रुक्स्रुवासामिधेनीचश्रद्धा
श्राद्धदेवता । मातामातामहीतृप्तिःपितृमाता
पितामही । स्नुषादौहित्रिणीपुत्रीपौत्रीनप्त्रीशि
शुप्रिया । स्तनदास्तनधाराचविश्वयोनिःस्तनं
धयी ॥ शिशूत्संगधरादोलादोलाक्रीडाभिनं
दिनी ॥ उर्वशीकदलीकेकाविशिखाशिखिव
र्तिनी । खट्वांगधारिणीखड्गबाणपुंखानुवर्ति
नी । लक्ष्यप्राप्तिकलालक्ष्यालक्ष्याचशुभलक्ष
णा ॥ वर्तिनीसत्पथाचारापरिखाचखनिर्वृति ।
प्राकारवलयावेलामर्यादाचमहोदधी ॥ पो
षणीशोषणीशक्तिर्दीर्घकेशीसुलोमशा ॥

ललितांभोसलानन्दीवेदवेदांगधारिणी ॥
नरासृक्पानमत्ताचनरमुंडास्थिभूषणा ॥ अ
क्षक्रीडारतिःशारीशारिकाशुकभाषिणी ॥
शांबरीगारुडीविद्यावारुणीवरुणार्चिता
वाराहीमुंडहस्ताचदंष्ट्रोद्धृतवसुंधरा । मीन-
मूर्तिधरामूर्तावदन्याप्रतिमाश्रया ॥ अमूर्ता
निधिरूपाचसालिग्रामशिलाशुचिः ॥ स्मृ
तिःसंस्काररूपाचसुसंस्काराचसंस्कृतिः ॥
प्राकृतादेशभाषाचगाथागीतिःप्रहेलिका ५
इडाचपिंगलापिंगासुषुम्णासूर्यवाहिनी ॥
शशिस्रवाचतालुस्थाकाकिनीमृतजीवि-
नी ॥ अणुरूपाबृहद्रूपालघुरूपागुरुःस्थिरा ॥
स्थावराजंगमादेवीकृतकर्मफलप्रदा । वि
षयाक्रांतदेहाचनिर्विशेषाजितेंद्रिया ॥ वि
श्वरूपाचिदानंदापरब्रह्मप्रबोधिनी ॥ निर्वि
काराचनिर्वैराविरतिःसत्यवर्धिनी ॥ पुरु
षाज्ञाचभिन्नाचक्षांतिःकैवल्यदायिनी ॥
विविक्तसेविनीप्रज्ञाजनयित्रीबहुश्रुतिः ।
निरीहाचसमस्तैकासर्वलोकैकसेविता ॥ १५

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सौभाग्यसुभगाकारासर्वसौभाग्यवर्धिनी

भ॰ स॰ १९ सेवासेवाप्रियासेव्यासेवाफलविवर्धिनी
कलौकल्किप्रियाकालीदुष्टम्लेच्छविनाशि
नी॥ धर्मसेवाचयत्वयंष्टिः विद्याधराङ्गनानतिः
प्रशस्तितिश्रवलाचमहाणिःसन्मतवारणा
वीरभूर्वीरमाताचवीरसूर्वीरनंदिनी॥ जय
श्रीर्जयदीक्षाचजयदाजयवर्धिनी॥ हेमक
रीसिद्धिरूपासत्कीर्तिःपथिदेवता॥ सर्वती
र्थमयामूर्तिःसर्वदेवमयीप्रभा॥ सर्वसि
द्धिप्रदाशक्तिःसर्वमंगलमंगला॥ इति प्रा
णायामं॥ ॐ ह्रीं श्रीं अंगुष्ठाभ्यांनमः॥ ॐ ह्रीं
श्रीं चंडिकायोगेश्वरितर्जनीभ्यांनमः॥ ॐ ह्रीं
श्रीं भगवतिभवानीमध्यमाभ्यांवषट्॥ ॐ
ह्रीं श्रीं सर्वकामवरप्रदेअनामिकाभ्यांहुं॥
ॐ ह्रीं श्रीं सर्वसौभाग्यदायिन्यैकनिष्ठि
काभ्यांवौषट्॥ ॐ ह्रीं श्रीं नमःकरतलकर
पृष्ठाभ्यांफट्॥ ॐ ह्रीं श्रीं हृदयायनमः॥ ॐ
ह्रीं श्रीं चंडिकायोगेश्वरिशिरसेस्वाहा॥ ॐ ह्रीं श्रीं
भगवतेभवानिशिखायैवषट्॥ ॐ ह्रीं श्रीं स
र्वकामवरप्रदेकवचायहुम्॥ ॐ ह्रीं श्रीं सर्व

19

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सौभाग्यदायिनि नेत्रेभ्यो वौषट् ॥ ॐ ह्रीं श्रीं न
मः अस्त्राय फट् ॥ इति न्यासः ॥ ॐ ह्रीं श्रीं चंडेयो-
गीश्वरि भगवति भवानि सर्वकामवरप्रदे स-
र्वसौभाग्यदायिनि ह्रीं नमः ॥ १ ॥ इति मूलं ॥
ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं विद्महे ॥ तत्प्रधानाय धीमहि-
तन्नः शक्तिः प्रचोदयात् ॥ १ ॥ ॐ शृणुप सहस्र-
नाम स्तवं वाराहरूपभाषितं ॥ वक्त्रं वंशप्रदं सम-
म्यं नैष्टिकेन प्रकाशितं ॥ नातः परतरो मंत्रो
नातः परतरः स्तवः ॥ नातः परतरा विद्याती-
र्थं नातः परंपरं ॥ ते धन्याः कृतपुण्यास्ते तप-
वश्च विशुजिताः ॥ एकभावप्रदानि स्येयेद्वे
तिमहेश्वरीम् ॥ देवानां देवतायाश्च लोघो
योचश्जिना ॥ भ्रयान्मावरदा लोके साधुनो
विश्वमंगला ॥ पतामेव पुरा राध्य विद्या त्रिपु-
रभैरवीं ॥ त्रैलोक्यमोहनं रूपमकार्षीद्भगा-
वान्हरिः ॥ जगं पापहरं नुतं बलकरं संस्तु-
जितं श्रीकरं ध्यानं मानकरं स्तनं धनकरं सं-
भाषितं सिद्धिदं ॥ गीतं संपदरीं वांछितं प्रतनु
तेने पादपपद्महृद्यं भक्तानां भवभीतिभंजनक

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

भ०
स०
२०

20

रंसिद्धिहृष्टंपातुनः ॥ इतिश्रीरुद्रयामलेतंत्रे
श्रीनंदिकेश्वरसंवादेमहाप्रभावोभवानीना
मसहस्रस्तवराजः समाप्तः ॥ ॐ दर्शनात्पाप
शमनीजयान्मरणविनाशिनी ॥ पूजितादुःख
दौर्भाग्यहरात्रिपुरसुंदरी ॥ १ ॥ नंदंतुसाधका
सर्वेविनश्यंतुविदूषकाः ॥ अवस्थाशांभवी
मेस्तुप्रसन्नोस्तुगुरुःसदा ॥ २ ॥ नमामियामि
नीनाथलेखालंकृतकुंतलां ॥ भवानींभवसं
तापनिर्वापणसुधानदीं ॥ ३ ॥ विधिहीनंक्रि
याहीनंमंत्रहीनंचयत्कृतं ॥ तत्सर्वंकृपयादे
वितत्क्षमस्वपरमेश्वरि ॥ ४ ॥ आह्वानंनैवजाना
मिनैवजानामिपूजनं ॥ विसर्जनंनजाना
मित्क्षमस्वपरमेश्वरि ॥ ५ ॥ स्तु मम सत्व सर्वज
गताम् ॥ ॐ श्रीदेव्यै सदा सफलदायिन्यै न
मोनमः ॥ ॐ वराभीतिहस्तंद्विबाहुंप्रसन्नंशि
वंस्वप्रसन्नंस्वशक्त्यासविष्टम् ॥ प्रसन्नास्य
बिम्बप्रकाशस्वरूपंशिरःपद्ममध्येगुरुंभा
जयामि ॥ १ ॥ वर्केवह्निसंस्थेत्रिमूर्त्यांप्रवृत्ते
प्राणांकेनप्रयुक्तेभवाग्नेस्वबीजम् ॥ स्वव र्गा

प्रभं येभजन्ति त्रिशक्तिप्रियं ते भगवं लभंतेन
रेल्का॥४॥ नभो वायुमितं नतो वामनेत्रं स्वधाधा
मविश्वं नियोज्यैकरूकम॥ द्वितीयं स्वबीजं स
स्वश्रीणिवल्यं त्वदीयं विभाव्य प्रियं प्राप्नुवंति।
विरिञ्चं त्रिनिस्थं नतो वामनेत्रं विटं नादयुक्तं
दिनेशाभवीजं॥ विभाव्यैव सं मोदयेत्त्रिलो
कीं जपाटी स्वरं लभंतेन रेल्का:॥५॥ तृतीयं महा
योन्यम्बराशिप्रियं ये त्रिसंख्यं जपन्ति त्वदंघ्रिं
विभाव्य॥ नतेषां रिपुर्वा ग्रहो वा करो वा निशम्बं स्व
रूपं नानां गृहे श्रीस्त्रियेषां॥६॥ शुभं विभारतीयाथ
पथप्रवक्तान हिंसंति हिंस्राः स्वरास्तात्रमंति
त्वदंघ्रिद्वयं भूधराणां मूर्ध्निरात्नाकरे सिद्धयोऽयं
हास्त्रां स्वजेनि॥७॥ वने पारिजाततो माणिक्यदिव्य
प्रांसवर्णिप्रभो नाममणिस्फूर्जद्गेहे॥ स्मरे हृद्
कोपालसद्रत्नसिंहासने पद्ममध्यारके सवि
विष्ट॥८॥ स्फुरत्कर्णिकायां परं धाम निष्कंमत
देनवीनाशुभ्रहेमप्रभायां॥ लसत्काण्डलाव
मिन्दुवक्रां त्रिनेत्रां स्फुरत्कंबुकंठां स्ववेदां जन
नीमाम्॥ महारत्नवद्वीपलसद्धाम्नि हृद्वेदेसपद्मदं

म॰ स्तो॰ २१ यंपाशकंकार्मकंच ॥ सुवर्णांकुशंपुष्पबाणा २
णांस्तथानेत्रद्वन्द्वंतुभ्रूवौसुमध्यांसकांच्याम्
तुलाकोटिरम्यस्फुरत्पादपद्मांकिरीटाद्य
लंकारयुक्तांप्रपन्नाम ॥ सितेचामरेदर्पणौत
त्करांसमुद्रेसुकर्पूरशोणेधृताभिः ॥१०॥
त्रिलोकींविधात्रींजगत्तापहर्त्रींजगत्क्षोभक
र्त्रींजगल्लोकपात्रीम् ॥ सदानन्दपूर्णांहकारा
ख्यवर्णांत्रिबिन्दुस्वरूपांत्रिशक्तिंभजामि ॥११॥
विरिंचिर्नयित्वात्तदेतत्स्वरूपंपुरायंत्रमध्ये
समावाह्यभक्त्या ॥ स्वयंभूरुक्तःसुसम्पादिभिःपू
जयित्वाचतत्वर्गसिद्धिंलभेत्याश्रयोपि ॥१२॥ त्रि
येश्रीपतिपार्वतीमीश्वरंचरंतिकामदेवषडू
र्ध्वःनमामीम स्वयैतेनयायंत्रमस्तांभवानीं
क्रमात्पूजयित्वानरेशोभवेत्सः ॥१३॥ निधीश
ड्रोचपार्श्वद्वयेसंविभाव्यप्रपूज्यासदिक्पा
लतेलोकपालाः ॥ तदस्त्राणितत्वहला
येपूज्यभवस्याष्टसिद्धिंलभन्मानवोपि
पि ॥१४॥ त्रितिस्त्वंविधातात्जगत्स्पष्टिक
र्त्रींत्वमाद्यापिविश्वंजगत्पालिकाच ॥ ॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

त्वमखिलकृदीशेनगत्वाभकर्त्रीत्वमेवसर्वपुरुक
जगद्व्यापुरूपा॥१५॥त्वमाद्याशिवेशाम्बकांते
शरीरेणजगद्वलरद्वेसदावेश्रमेषि॥निराधार
गम्याभवस्यैकरूपाणात्वमाकाशकल्पाभवा
निप्रसीद॥१६॥भवंवोधियमत्थैनिपास्येवस
वेश्रुतीनांचगर्वंस्वात्वंवंकरोषि॥अतस्त्वान-
ज्ञानेचिदानंदरूपेप्रकाशस्वरूपेभवानिप्रसी
द॥१७॥जपित्वाभवन्याजनोमंदवेतोजपित्वे
कलस्यैकविश्वंकरोति॥विचित्रस्वरूपंत्वा
दीयेत्रिलोकांभवेद्रूलेभत्वेभवानीप्रसीद॥१८
त्वमाधारशक्तिस्त्वमाधेयरूपाजगद्व्यापिका
त्वंजगद्व्यापिरूपाअभावस्त्वमेकाजगद्व्याप्य-
रूपात्वमेवासिभावाभवानिप्रसीद॥१९॥अ
णुस्त्वंविभुस्त्वंत्वमेवासिविश्वंस्तुतिःकाभ
वत्याजगत्याविभासि॥नयापित्वदीयागु-
णानामादिशांतिस्तुतिंकर्तुमेवभवानीप्रसीद।
इदंस्तोत्रमत्रगुह्यंनरायपठंतित्रिसंध्यंकु-
लीनेजपित्वा॥नतेषामसाध्यंत्रिलोकेजनानां
लभंतेस्वरूपंभवानीप्रसीद॥२१॥इतिश्रीभा

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

वानीस्तोत्रंसमापतम् ॥ ॥ ॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ॐ श्री गणेशाय नमः ॥ ॐ वीजैः सप्तभिरुज्ज्व
लाकृतिरसैः साध्यासप्तसप्तर्षितिसप्तश्रीप्रनिता
ग्रपेकजनपुंगाधासप्तलोकाभिरता ॥ कामेश्व
प्रविरेशामध्यनगरेप्रडिनपीठास्थिताटेवी
सप्तकसप्ततिंनाभगवती श्री शारिकापातना
ॐ नमो भगवत्यै ॥ विंध्यवासिन्यै ॥ कैलासवा
सिन्यै ॥ श्मशानवासिन्यै ॥ हुंकारिण्यै ॥ का
लाग्न्यै ॥ कात्यायिन्यै ॥ हिमगिरितनये ॥ कु
मारमानः ॥ गोविंदभगिनी ॥ शानिकंठक
ण्ठाभरणे ॥ अष्टादशभुजे ॥ भुजंगवलया
मणिहेते ॥ कीयूरहाराभरणे ॥ नयवलहृ ॥ त्रि
शूल ॥ चक्र ॥ मुद्गर ॥ डमरु ॥ शशिशाकल ॥ धार
चाप ॥ वराभय ॥ कपाल ॥ खट्वांग ॥ मुसलक
गदा ॥ पाशांकुश ॥ मुसल ॥ तोमर ॥ वरहस्ते
कृपापरे ॥ प्रभूतविविधायुधे ॥ चंडिके ॥ चे
उमंटे ॥ किरातवेशे ॥ ब्रह्माणि ॥ रुद्राणि ॥ ना
रायणि ॥ ब्रह्मचारिणि ॥ रिध्मनपाविशाष
वेदमाताः गायत्रि ॥ सावित्रि ॥ सरस्वति ॥ सर्वी

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

शा ।
१

याये ॥ सर्वेश्वरि ॥ विश्वेश्वरि ॥ विश्वकर्त्रे ॥ विश्व
मातः ॥ समाधि ॥ विश्रांतिमये ॥ चिन्मये ॥ चिं
तामणिस्वरूपे ॥ कैवल्ये ॥ कैवल्यस्वरूपे ॥
शिवे ॥ निराश्रये ॥ निरामये ॥ निरुपाधिदृश्वे
ब्रह्मविष्णुमहेश्वरनमिते ॥ मोहिनि ॥ नोषिणि
भयंकरभयनाशिनि ॥ कालि ॥ कालाग्नि
शिवे ॥ कालरात्रि ॥ अजेनित्ये ॥ सिंहरथे ॥ यो
गरते ॥ भक्तवत्सले ॥ सर्वप्रियकारिणि ॥ उ
मे ॥ उज्ज्वये ॥ हिरण्ये ॥ धारणे ॥ श्रीशारिके
कुरु मे जयम् ॥ प्रद्युम्नशिखरासीनां मातृच
क्रोपशोभितां ॥ पीठेश्वरीं शिलारूपां शारि
कां प्रणमाम्यहं ॥ अमोघवत्नकामाचचार्वे
ह्रीटंकधारिणी ॥ नारायचपार्वतीचैवयत्तिं
णीशारिकाष्टमी ॥ अनेनमात्रचक्रेणपा
हिमांशारिके नमः ॥ ॥ ❖ ॥ ❖
श्रीकृ उवाच ॥ ॐ अनेकमंत्रकोटीप्रान्दसिंह
नामसहस्रचेरत्न ॥ अनेकविधिरत्नयोविघरो
गादिनिवारणं ॥ ॐ अस्यश्रीलक्ष्मीनृसिंह

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

कवचस्तोत्रमंत्रस्य॥ब्रह्माऋषिः॥अनुष्टुप्छं-
दः॥श्रीलक्ष्मीनृसिंहोदेवता॥ह्रौंबीजं॥श्रीं
शक्तिः॥ऐंक्लींकीलकं॥ममसर्वरोगाणां
सर्वदेवदेवाणांचौरपन्नगव्याघ्रवृश्चिकभूत
प्रेतपिशाचडाकिनीशाकिनीयंत्रमंत्राने-
कानेवारणार्थेजपेविनियोगः॥अथकर-
न्यासः॥ॐह्रांअंगुष्ठाभ्यांनमः॥ॐह्रींतर्ज-
नीभ्यांनमः॥ॐह्रूंमध्यमाभ्यांनमः॥ॐह्रैं
अनामिकाभ्यांनमः॥ॐह्रौंकनिष्ठिकाभ्यां
नमः॥ॐह्रःकरतलकरपृष्ठाभ्यांनमः॥
एवंहृदादिन्यासः॥अथध्यानं॥ॐसत्यंज्ञान
सुखस्वरूपममलंलीलायिमध्येस्थितं॥
योगारूढमतिप्रसन्नवदनंभूषासहस्रो-
ज्वलं॥नीलाणंचक्रपिनाकसाभयवरान्
बिभ्राणमर्कछविं॥छत्रीभूतफणींद्रमि-
द्रधवलंलक्ष्मीनृसिंहंभजे॥इतिध्यात्वा॥
ॐह्रांश्रांह्रींश्रींह्रौंश्रौंनमः॥ॐनमोनृसिंहाय
श्रीराजायसर्वजनमोहनायसर्वराजवशं
कुरुकुरुस्वाहा॥ॐनमोनृसिंहायश्रीराजा

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

नृं॰ क॰ २

2

यनखकेसराय ॥ नमो कालाय दंष्ट्राकरा
लवदनाय उग्राय उग्रवीर्याय उग्रविकटा
य भद्रकरणाय ॥ ॐ ज्रौं ज्रौं ज्रौं ह्रौं ह्रौं नृसिं
हाय श्रीराजाय कपिलजटाय ॥ अमोचक्रा
लाय अमोहाय उग्रचक्ररूपाय ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं
ह्रूं ह्रूं ह्रूं छ्रौं छ्रौं छ्रौं स्वाहा ॥ सर्वरोगाणां बंध
बंध सर्वग्रहाणां बंध बंध सर्वदेवदोषादि
णां बंध बंध सर्वचौराणां बंध बंध ॥ सर्वप
न्नगाणां बंध बंध सर्वव्याघ्राणां बंध बंध ॥ स
र्वदृष्टिकानां बंध बंध ॥ सर्वभूतप्रेतपिशा
चडाकिनीशाकिनी यंत्रमंत्रं बंध बंध की
लय कीलय मर्दय मर्दय ॥ चूर्णय चूर्णय
चक्रेण गदावज्रेण भस्मीकुरु कुरु मम रिपु
रोपिनां सर्वनोदह रदह रदह दहम थमथ चू
र्णय चूर्णय ॐ महाउग्रप्रचंडरूपाय ॥ ॐ यं
यं ह्रीं ह्रीं ह्रूं ह्रूं छ्रौं छ्रौं छ्रूं छ्रूं फट् स्वाहा ॥ ॐ ज्रौं
ज्रौं ह्रीं ह्रीं ठौं ठौं श्रौं श्रौं श्रौं स्वाहा ॥ ॐ ज्रौं ज्रौं
ह्रौं ह्रौं नृसिंहाय नमः ॥ इति श्रीनृसिंहपुरा
णे ब्रह्मसावित्रीसंवादे श्रीलक्ष्मीनृसिंहकवचं
संपूर्णं ॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ श्रीगुरवे शिवाय न-
मः ॥ श्रीदेव्यै नमः ॥ श्रीभैरव उवाच ॥ ॐ देवदेवि
जगन्मातर्ज्वालामुख्याश्च वीम्यहम् ॥ कव-
चं मंत्रगर्भं च त्रैलोक्यविजयाभिधम् ॥ अ
प्रकाश्यं परं गुह्यं न कस्य कथितं मया ॥ वि
नामुना न सिद्धिः स्यात्कवचेन महेश्वरि ॥ अ
वक्तव्यमदातव्यं दुष्टाय साधकाय च ॥ नि
न्दकायान्यशिष्याय न वक्तव्यं कदाचन ॥
श्रीदेव्युवाच ॥ मन्त्राय वद मे शीघ्रं वक्तुर्या-
कथितं मया ॥ स्वयमम प्रसादेन यत्कृतः
शाम्भो वदस्व मे ॥ श्रीभैरव उवाच ॥ ॥ प्रभाते
च समध्याह्ने सायंकालेऽर्धरात्रके ॥ कवचं
मंत्रगर्भं च पठनीयं परात्परं ॥ मधुना मत्स्य
मांसादि नैवेद्येन समर्चयेत् ॥ देवतापर-
या भक्त्या पठेत्कवचमुत्तमम् ॥ ॐ अस्य श्री
ज्वालामुखीकवचस्य ॥ भैरव ऋषिः ॥ अनु
ष्टुप् छन्दः ॥ श्रीमद्दहनरूपिणी ॥ श्रीज्वाला
मुखी भगवती देवता ह्रीं बीजं ॥ श्रीं शक्तिः
प्रणवकीलकं ॥ आत्मनः धर्मार्थकाममो

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ज्वा॰ स॰ ८

त्वार्थे श्रीज्वालामुखीप्रीत्यर्थे कवचपाठे
विनियोगः ॥ अथ ध्यानं ॥ ॐ ज्वालापर्वतसं
स्थितां त्रिनयनां पीठत्रयाधिष्ठितां ॥ ज्वाला
उग्रवरभूषितां स्ववदनां नित्यामहद्दर्पणां ज्ञानैः
षट्चक्राम्बुजमध्यगां वरशुभां भोजाभ-
यां बिभ्रतीं ॥ चिद्रूपां सकलार्थदीपनक
रीं ज्वालामुखीं नौम्यहम् ॥ अथ ध्यानं ॥ ॐ ह्रीं
मे पातु मूर्धानं ज्वालाह्लादरमातृका ॥ ॐ ह्रीं
श्रीं मे वनाङ्गलेन्त्वरी विश्वमातृका ॥ ॐ पें
ह्रीं सौः मम भ्राव्याम्माद्देवी मयाभुवौ सदा ॥
ॐ अं आं इं ईं ह्सौः पायान्मे विश्ववंदनी ॥
ॐ [illegible] ह्सौः नासां पायाद्दीन उं ऊं मारि
णी ॥ ऋं ॠं लृं लॄं ह्सौः बाला पायाद्गुरोसदा
मम ॥ एं ऐं ओं औं सदात्वात्मगुणं श्रीभगात्र
पिणी ॥ अं अः ॐ ह्रां ह्रीं ह्रूं पायात्कण्ठे मे
भगमालिनी ॥ कं खं गं घं ह्सौः पायात्स्कंधे
मे त्रिपुरेश्वरी ॥ ङं चं छं जं ह्सौः वक्षः पायान्मे
वैन्दवेश्वरी ॥ झं ञं टं ठं ह्सौः पें क्लीं हूं मे बा-
ला भुजान्तरे ॥ डं ढं णं तं स्तनौ पायाद्गीरुणा

ह्रींपेंसें

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

क्रीं ह्लौंः सदा ॥ घं टं धं नं कुक्षिं पायान्मम ह्रीं
श्रीं ह्लौंः जया ॥ पं फं वं ह्रीं ह्लौंः पार्श्वौ मृडा
नी पातु मे सदा ॥ भं मं यं रं ह्लौंः लं वं नाभिं मेव
तु कन्यका ॥ शं षं सं हं सदा पातु गुह्यं मे गुह्य
केश्वरी ॥ लं क्षः पातु सदा लिंगं ह्रीं श्रीं लिंग·
निवासिनी ॥ ऐं सौंः क्लीं पातु मे मेढ्रं वाहणी
वीं ह्लौंः जया ॥ ॐ क्लीं फ्रीं फ्रूं क्लीं पातु ऊरू मे·
पातु मां सदा ॥ ॐ ऐं क्लीं सौंः वां वां सा लीं जंघे
पायात्सदा मम ॥ ऐं वां वां लां च ॐ ह्रीं हूं वारा
ही फ्रीं ह्रौंः कटिं ॥ ॐ श्रीं सौंः क्लीं सदा पायाज्
जानू मे कुलसुंदरी ॥ ॐ रां क्लीं पातु मे जंघा
कुबरी क्लीं ह्लौंः सदा ॥ ॐ श्रीं गुल्फौ ह्लौंः पा
यात्कौलिकी क्लीं ह्रीं सदा ॥ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ह्सौंः ॥ः
पायात्कुण्डली क्लीं हूं ह्सौं ललमः ॥ श्रीं श्रीं पा· न
दौ ह्सौंः पायात् ह्रीं श्रीं क्लीं कुब्जिका सदा ॥
ॐ ह्रीं श्रीं कुक्षिला क्लीं हूं पादपृष्ठं च मेऽवतु ॥
ॐ श्रीं मे पातु पादस्थाङ्गुलीः ह्रीं ह्सौंः कु
हूः ॥ मज्जां श्रीं पातु मे कुंती बकेकुम्भेश्वरी·
च क्लीं ॥ शुक्रं मे पातु श्रीं क्लीं ह्रीं कुंता क्लीं ह्रीं·

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ज्वा॰ स॰ २

चक्रवर्ती॥ पातु मे कृानि सर्वाणि श्रीं ह्रीं ऐं
क्लीं ह्सौः सदा॥ पादादिनाभिपर्यंतं क्रौं श्रीं
मे कारुणी सदा॥ मूर्धादिपादपर्यंतं पातु मे
क्रौं ह्सौः कृतिः॥ ऊर्ध्वं मे पातु श्रीं आं ह्लीं स्थ
ला स्त्री च शांभवी॥ ॐ दुर्गा पातु मे पूर्वे वां
ह्रीं शिवालये॥ ह्रीं क्रीं हुं श्रीं वं मां पातु चोत्त
रे कुलकामिनी॥ नारसिंही ह्सौः ऐं क्लीं वा
यव्ये पातु मां सदा॥ ॐ श्रीं क्लीं ऐं च कौमारी
पश्चिमे पातु मां सदा॥ ॐ श्रीं ह्रीं निरतोपा
तु मां नेगीमां शुभंकरी॥ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं सदा
पातु दक्षिणे भद्रकालिका॥ ॐ श्रीं ऐं क्लीं म
दाग्नेय्यामुग्रतारा सदावतु॥ ॐ वां दशदिं
शो रक्षेतु मां ह्रीं दक्षिणकालिका॥ सर्वका
लं सदा पातु ऐं सौः त्रिपुरसुंदरी॥ मारीभ
ये च दुर्भिक्षे पीडायां योगिनीभये॥ ॐ श्रीं
ह्रीं तारी पातु देवी ज्वालामुखी मम॥ इती
दं कवचं पुण्यं त्रिषु लोकेषु दुर्लभम्॥ त्रै
लोक्यविजयं नाम मंत्रराजं महेश्वरि॥ अ
स्य प्रसादादीशोहं भैरवाणां जगत्त्रये॥ सृष्टि

श्री

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

कर्त्तापहर्त्ताचपठनात्स्यापार्वति॥कुंकुमे
नलिखेद्भूर्जेमासमेवेनसहेरेतसा॥स्तंभयेद
खिलान्देवान्मोहयेदखिलान्प्रजाः॥मारये
त्सकलांशत्रून्वशयेदपिदेवताः॥श्मनावा
हेचरेद्भुंडंशत्रून्हत्वागृहंव्रजेत्॥येनरणे
विवादेचकारायांरोगपीडिते॥ग्रहपीडादि
कालेषुपठेत्सर्वंशमंव्रजेत्॥इतिश्रीकव
चंदेविमंत्रगर्भंसुरार्चिते॥यस्यकस्यनदा
तव्यंविनाशिष्यायपार्वति॥मासैकेनभवे
त्सिद्धिर्देवानामपिदुर्लभे॥पठेन्मासत्रयंय
स्तोदेवीदर्शनमाप्नुयात्।इतिश्रीरुद्रयामले
तंत्रेज्वालामुखीकवचंसंपूर्णम्॥ॐश्रीगणेशा
यनमः।ॐश्रीगुरवेशिवायनमः।ॐश्रीदेव्युवा
च।ॐभगवन्सर्वधर्मज्ञभक्तानामभयप्रद
ब्रूहिमेयद्ययादेनोवरःकैलासमान्वतः॥
कृपयापरयानाथनमेह्यानेहमोभव।श्री
भैरवउवाच।सत्यमेनत्वयाप्रोक्तंवरंवरयपा
र्वति॥तंप्रवक्ष्यामिसंसिद्धेमनसायदभी
प्सितं।श्रीदेव्युवाच।ज्वालामुख्यास्तवयाना

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ज्वा॰
स॰
२

3

मसहस्राणि च तत्त्वतः ॥ श्रोतानिच्छामि देमे भ
क्ता यदि मे त्वत्कृपा भवेत् । श्रीभैरव उवाच । प्रव
क्ष्यामि महादेवि ज्वालानामानि तत्त्वतः ॥ स
हस्राणि कलौ नृणां वरदानि यथोदितम्
अभक्ताय न दातव्यं सहस्राख्यं स्तवोत्तमं ॥
या सा ज्वालामुखी देवी त्रैलोक्यजननी स्मृ
ता ॥ तस्या नामानि वक्ष्यामि दुर्लभानि जग-
त्त्रये ॥ विना नित्यबलिं स्तोत्रं न स्तवं साध
कोत्तमः ॥ दुर्भिक्षे शत्रुभीतौ च मारणे स्त-
म्भने पठेत् ॥ सहस्राख्यं स्तवं देव्याः सद्यः
सिद्धिर्भविष्यति ॥ विना गन्धाक्षतैः पुष्पै
र्धूपैर्दीपैर्विना बलिं । न स्तवं साधकेनैव दे
वीनामसहस्रकम् ॥ देवि सत्यं मया प्रोक्तं
सर्वसिद्धिर्भविष्यति ॥ ॐ अस्य श्रीज्वाला
मुखीनामसहस्रस्तोत्रमन्त्रस्य ॥ श्रीभैरव ऋ
षिः ॥ त्रिष्टुप्छन्दः ॥ श्रीअद्भुतरूपिणीज्वाला
मुखीदेवता ॥ ह्रीं बीजं ॥ श्रीं शक्तिः । प्रणवः
कीलकं ॥ श्रीज्वालामुखीनामसहस्रस्त-
वराजपाठे विनियोगः । अथन्यासः । ह्रां अं

गुष्ठाभ्यां नमः ॥ ह्रीं तर्जनीभ्यां स्वाहा ॥ ह्रूं मध्य-
मध्यमाभ्यां वषट् ॥ ह्रैं अनामिकाभ्यां हुं ॥ ह्रौं
कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ॥ ह्रः करतलपृष्ठा-
भ्यां फट् ॥ इति करन्यासः ॥ एवं हृदयादिषडङ्ग-
न्यासं कृत्वा ॥ ध्यानं पठेत् ॥ ॐ उद्यत्सूर्यमरी-
चिसन्निभमुखीं भीमेकादशाराङ्गगां ॥ पाशा-
म्भोजवराभयान्करतलैः संबिभ्रतीमादरा-
त् ॥ अग्नीन्द्वर्कविलोचनां शशिकलाचूडां
त्रिवर्गोज्ज्वलां ॥ श्वेतस्यां ज्वलदग्निमण्डलशि-
खां ज्वालामुखीं नौम्यहम् ॥ इति ध्यानं ॥ ततो
मूलमन्त्रं स्मरेत् । ॐ ह्रीं ज्वालामुखि जं श्रों श्रीं फ
न्यान्त्वा जयदा जया ॥ ॐ उग्रवरा महानीला-
सुकलमाशशीकृतिः ॥ स्मयदा स्मयहा-
वीचस्मरवशाद्विप्रियङ्करी ॥ मानदा मोहिनी
मत्ता मायाबालालावलयरा ॥ भगरूपा भगा-
वासा भीरुकारा भयघातिनी ॥ भीतिर्भयान-
कास्या च भ्रूः स्तभ्रूः स्ताविनी सती ॥ स्थूलि-
नी स्थूलहस्ता च स्थूलिङ्गाङ्गवासिनी ॥ श-
शाङ्कजननी पीना पीनस्तना शारिका शिवा

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ला॰ स॰ ४

शुचिकामधुमन्मान्या त्रिवर्गफलदायिनी॥
चैता त्रिलोचना दुर्गा दुर्गी मा दुर्गनिर्गतिः॥पू
ना ल्लातिविसर्गावहष्टिका श्रीसुखावदा॥स्व
खदा सर्वमयस्या लोकमाता महेश्वरी॥लो
केष्टा वरदा स्लम्या स्तनिद्रतवानिर्वृतिः॥न
यदा नयनेत्रा च नवयद्दूनिषेविता॥अम्बाब
हुयिनी वीरजननी वीरसुंदरी॥वीरस्थवीर
णी वाली वराभयकरावधूः॥वानीरतलगा
वाम्या वामाचारफलप्रदा॥वीरशौर्यकरी
शांता शाहेलत्वक्रशार्वरी॥शालभीशास्व॰
मर्यादा शिवदा शांवरांतका॥शंभुवारिप्रि॰
या शंभुकांता शशिनिभानना॥शस्त्रा शुध
यरा धीरा ज्योतिर्दीप्तिर्जगत्त्रिया॥जगतीक्षे
त्र वीर्जा वीर्मा जंरी पशुपालिनी॥मेहमध्यं
ता मे श्री सुखलापुत्रधारिणी॥मान्या मत्रेष्ट
दा माधी माधीरसविघूर्णिता॥मोदकाहार
माता च मत्तमातंगगामिनी॥महेश्वरप्रिया
मत्ता दावीदैत्यविमर्दिनी॥देवेष्टा साधके
ष्टा च साधी सर्वत्रगा समा॥संतानकतरुस्था

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

यासंतुष्टा च श्रमापहा॥ शारदा शारदाब्जाबी
शारच्चंद्रनिभानना॥ नम्रांगी कर्कशांगी च
वर्णांगी वन्नुधारिणी॥ वक्त्रेष्टा वन्न कंकाला
वानरी वायुवेगिनी॥ वराकी कुलकाका
म्या कुलेष्टा कुलकामिनी॥ कुंता कामेश्वरी
कुवा कुल्या कामांतकारिणी॥ कुंती कुंतध
रा कुब्जा कष्टहा भगला स्राविी॥ मृडानी मधु
या मूका प्रमत्ता वैन्दवेश्वरी॥ कुमारी कुल
जा काम्या कूवरी नकूवरी॥ नरेश्वरी नगा
वासा नगपुत्री नगारिहा॥ नागकन्या कुहूः
कुंठा करुणा कृपयान्विता॥ ककारवर्णरू
पाढ्या ह्रीं लज्जा श्रीः शुभाशुभा॥ खेचरी खग
पुत्री च खगनेत्रा खगेश्वरी॥ खंता खनित्री
खस्था च नष्णा जन्मा जयास्तुतिः॥ जयंती जा
मदा नम्भीजं बुहद्दत्तलोस्थिता॥ जाम्बूनद
प्रिया सत्या सात्विकी सत्वसंस्थिता॥ सर्वमा
ता समालोकालोकाख्या तिलयात्मिका॥
लता लतारति र्लीं जीवा निगावाकरणी प्रिया।
कुटिला कुत्सिता व्राली वल्लाणी वल्लदायि

त्रो॰ स॰ ८

नी॥ चैतन्याख्या जितेनी वल्लिवी मनेत्रा वशंकरी॥
श्रंकरी शंकरेष्टा च प्राशांककृतशेखरा॥
कुंभेश्वरी कुरुक्षेत्रा च पाण्डवेष्टा परात्परा॥
महिषासुरसंहर्त्री मानिनी यामवृप्रिया॥ द
त्रिणाद्दलनाद्दताद्दलाद्भूतारम्भोतिर्धरा॥ ध
र्मदा धर्मराजेष्टा धर्मस्था धर्मपालिनी॥ ध
नदा धनकाधर्म्या पताका पार्वती प्रजा॥ प्र
जावती पुरीपूज्ता पुत्री पवित्रवाहनी॥ प
त्रहस्ता च मातंगी पात्रिका च पतिव्रता॥ प्र
ष्टिः सत्ता प्रमशानस्थाटवी यनदेसविता॥
दयावती दयाहूराहूयानिकटवासिनी॥ नर्म
दा नर्मदा नेत्रा नाकिनी नाकिसेविता॥ ना
सासंकेतिरीड्या वैभैरवी छिन्नमस्तिका॥
श्रूपा माश्रूपा मास्वरा पीना पीनवक्षा कलाव
ती॥ कुलकौलिकानकाचारा कुलधर्मप्रका
शिनी॥ शंभवी भगरूढी विद्या गरुडासनसंस्
थिता॥ विनता वैनतेयेष्टा वैखरी विष्णुपू
जिता॥ वंता च बालिका वृद्धा वैद्यहस्ता वरांग
ना॥ विवेकलोचना लमानौनारायणशजि॰

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ता॥ नारायणी च स्वस्थालीढ्रूर्ध्वयाऽऽः खहारि
णी॥ वैभीरपदाडुराचाराडुष्टदृशी वेदूषि
णी॥ वाङ्मयी भारती भाषा मषीलेखकशृंगि
ता॥ लेखपत्नी च लोला लीला लास्या हास्या प्रि
यंकरी॥ प्रेमदा प्रणयत्राता च प्रमाणप्रत्ययो
किता॥ वाराही कुब्जिका काकास्या कारावंधन
मोचदा॥ उग्रा चोग्रतरोग्रा छिन्नमस्तानवा
सिंहिका॥ नरनारायणत्वस्यानरवाहनशृ
जिता॥ रुग्गाडा नूपुराप्याचरमा तात्रिपु
रेश्वरी॥ दिव्यापुरोधायनारा च ग्रसा त्रिपुरमा
लिनी॥ त्रिनेत्रा कोटराक्षी च षट्चक्रस्था क्र
मेश्वरी॥ क्रिमिका क्रिमियोनिस्थकलाचं
द्रकला च मः॥ चर्मांबरा च चार्वंगी चंचला
ली च भद्रदा॥ भद्रकाली सुभद्रा च भद्रांगी
प्रेतवाहिनी॥ सुषमा शोषिया कांता कामि
नी कुटिलालका॥ कृशांगा कुमतिर्मेधा म
ध्यमाज्या च काश्यपी॥ दक्षिणाकालिका
काली कालभैरवपूजिता॥ क्लींकारी कुंभ
निर्वाणी वाणास्वरनिसूदिनी॥ निर्ममानि

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्वा॰
स॰
९

मैमेष्टा चनरयो निर्निराश्रया ॥ निर्विकारा
निरीहा च निलयानूपप्लविणी ॥ न्यपसेआ
विरिंचेष्टा विशिष्टा विश्वमातृका ॥ मातृका
णीवृलेशांगी मधुस्नाता मधुद्रवा ॥ शुक्रेष्टा
शुक्रसंतुष्टा शुक्रस्नाता कृशोदरी ॥ हृष्टा हृ
ष्टिवना पुष्टिलभ्या लोभविवर्जिता ॥ लज्जा
श्व ललना लस्या लक्ष्मी रामा रमा रतिः रेवा
रंभा विश्वा विश्वरूपा वासुकिप्रियकारिणी ॥ शे
षा शेषवरना श्रेष्टा शेषशायिनमस्कृता ॥ शा
ख्या शार्वप्रिया शास्त्रा शस्त्रा शास्त्रा शांभुसेविता ॥
स्वा स्रुश्रुतणिवेशा च वत्नादात्नासेविता
त्वरिका कर्णिका सत्या सचराचररूपिणी ॥ च
रिश्री च धरित्री वदितिंदैत्यसंद्रश्च जिता ॥ गुणि
णी गुणरूपा च निर्गुणा त्रिगुणा गुणा ॥ घो
षा राजानेष्टा च राजाकारा राजप्रिया ॥ गीता
गीतप्रिया तथ्या पथ्या त्रिपुरसुंदरी ॥ पीनस्त
नी चरमणी रमणेष्टा वैमैथिली ॥ पद्मा प
द्मधरा वत्सा पेन्नमैरूपरामणा ॥ मालती म
धुवाला या मातृजामामिनी तथा ॥ वैश्वानर

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

प्रियावैद्याचिकित्सावैद्यपूजिता॥ वैदिका
वाक्पुत्रीचवयस्यावाप्रभवोप्रभुः॥ क्री
पद्मासनासिद्धाःसिद्धलक्ष्मीःसरस्वती॥ स·
र्वश्रेष्ठासर्वसंस्थासामान्यासामवायिका।
साधकेष्टाचसंपत्तिःसंपुत्रीसत्कुलाश्रया।
सम्मदाश्रमदाश्रान्तापरलोकगतिशिवा। घो
ररूपाघोररावाशुक्तकेशीवशुक्तिदा॥ मो·
क्षदाबलदाशुक्तिर्भुक्तिर्वलिप्रियाबला॥ लि
लप्रस्तननासाचप्रस्तनाकुलशीर्षिणी॥ प
वोत्साहकरीपान्यापावारक्तताभगा॥ भ
गप्रियाभगीरताहेलादेमवतीश्वरी॥ देहके
ष्टावटस्याचवटुमानावटेश्वरी॥ नटिनीनो १००
टिनीज्ञानाखसासारवतीसभा॥ सौभाग्या
भाग्यदाभाग्याभोगदाभूप्रभावती॥ वंदि
काकालहर्त्रीचस्पोतेताल्काचनिराकृका।
परिकूचीचोक्षिकीचोक्षाग्रीष्मार्कद्युतिरूपि
णी॥ ग्रीवाग्रीष्मानागकन्याकैलासाचल
वासिनी॥ मलीमांतीउग्ररूपाचमानहर्त्रीम
नोरमा॥ मानिनीमानकर्त्रीचमानसीमा·

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

पसीदतिः ॥ पयःस्यात्परब्रह्मस्वतास्तोत्र
प्रियातनुः ॥ तन्वीतन्वतरास्त्रस्मास्थूलास्थूरा
प्रियाथमा ॥ उत्तमामाणिभूषाढ्यामणिमं-
डलसंस्थिता ॥ माघानीलाग्रपावितार्चेडि-
काचविकाचला ॥ चेडीटस्त्रीचमत्कारकर्त्री
हरिहरेश्वरी ॥ हरिसेव्याकपिश्रेष्ठार्चिता
चारुरूपिणी ॥ चाडेश्वरी चेडरूपा मुडहृ-
स्वामनोगतिः ॥ सगंधापुष्पिणीपुष्पाप्रेनि-
नापवनेश्वरी ॥ पूतापानापवित्राचमज्जामे-
ध्यासर्वगंधिनी ॥ प्रेताक्रोधाकुलान्यस्तासक-
कारासवादिनी ॥ स्त्रोतस्वतीमधुमतीव-
टमातासवरास्वरा ॥ मत्स्यामत्स्यंदपीठस्था-
वीरपानामदातुरा ॥ पृथिवीतेजसीतृमिश्री-
लायाराप्रभाप्रभुः ॥ नागपापाधरानंता-
पापादस्त्राप्रवोधिनी ॥ प्रमादनाकलिं-
गाख्यामदनाशामधुद्रवा ॥ मधुवीरासु-
दागंधया पावकीवदनास्मृतिः ॥ वोधिका-
वोधिनी पूषाकाशीवाराणसीगया ॥ कौशी
चोज्जयिनीधाराकाश्मीरीकुंकुमालया ॥

भूमिःसिंधुप्रभासाचगंगागौरीशुभाश्रया
नानाविद्यामयीवेत्रवतीगोदावरीगया॥ ग-
ण्डकीगजारूढाइन्द्राणीकुरुकौलिनी॥
चंद्रभागाचयमुनायामीयमलयंकरी॥ कु-
लाचाराकुरूपाचस्वरूपारूपवर्जिता॥ कौ-
मोजीसरयूशिप्रावितस्ताऐरावतीकृषा॥ क-
षिकामषिकातंत्रीवीणावेणुप्रियंवदा॥
कुंडलिनीनिर्विकारागायत्रीनरकांतका
कृष्णासरस्वतीतापीपयोष्णीशतहृदिका
कावेरीशतपत्राभाशतबाहुःशतक्रदा॥ रे-
वतीरोहिणीतिष्यालीणालोणित्वपातया॥
तोनिश्रोनिर्गुरुर्गुर्वीनाविष्णोगोकुलानदी॥
नादिनीकुषिणीकृष्णासल्कुटीभूमिकाभ्र
मा॥ विभ्राजमानातीर्थावतीधन्यातीर्थफ-
लप्रदा॥ तरुणीतामसीपाशाविपाशाया
शाधारिणी॥ पद्मपहारसंतष्टाक्रकचकू
टीहंसवाहिनी॥ मधुनाविपुलाकोटीवट-
काशंखिविचित्रिणी॥ सुभावतीसौरिसीता
धारिणीमत्स्यीचसंतत॥ शान्तहर्भारतीक-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ह्रस्वं नानंत शाविनी ॥ वेदनावासवीवेष्णा
प्रतनाशुष्महासिनी ॥ त्रिशक्तिः शक्तिरूपा
चचत्वरमातात्वरी तथा ॥ मन्दामन्दाकिनीसु
द्राभूताभूतपतिव्रता ॥ भूतेष्टापिचभूतघ्नी
स्वस्ताकोमलहासिनी ॥ वासिनीकुहिकाऽ
लंबालंवकेशी स्वकेशिनी । ऊर्ध्वकेशीवि
शालाली घोरपुष्पापतिव्रता ॥ पांसुलापा
त्रदस्नाच विर्षणीविर्षरापुया । केकरीकाकि
नी कुम्भी स्तफला केकराकृतिः । विजयावि
जया श्रीदा श्रीदसेव्या शुभंकरी ॥ श्रेना शीत
तालया शीधुपात्रहस्ता कृपावती ॥ काकरुण
विश्वसारा च करुणा कृष्णा कृपा । प्रशान्ता
ना च बहुर्गा षडास्या षण्मुखप्रिया ॥ क्रोंचीः
क्रोंचाद्रिदलनी दंता दारिद्र्यहारिणी ॥ शाला
वभास्वरा साध्या साधनीया च सामगा ॥ समः
स्वरासमिथ । वासमस्मिविलोचना ॥ स्थिः
तिः स्नेमकरी स्वाहा वाचाली विधिनास्वरी ॥
कालकंठी घोषधरा सग्रीवा कन्दराकृतिः ॥
सुविस्मिता सुदेष्टा शाषिनी वषिनी स्वक

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सर्वज्ञा सर्वद्रष्टा शारी स्वना सा स्वरकम्पका ।
मेना मेना स्वना शृंगी शृंगिणी हाटकेश्वरी
हाटिका हारिणी लिंगा भगा लिंगा स्वरूपि-
णी ॥ भगांमाना च लिंगाख्या लिंगप्रीता क-
लिंगजा ॥ कुमारी युवतिः प्रौढा नवोढा
प्रौढरूपिणी ॥ रम्भा रजोवती रम्भा रजाली
राजसी चण्डी ॥ केवली राक्षसी रौद्री रात्रिच-
रप्रियंकरी ॥ महोग्रा मर्दिता भिल्ली भल्ल-
हस्ता भयंकरी ॥ तिलाभा हारिका हा-
स्याहारिका मध्यदेशगा ॥ चित्रलेखा वसु-
मती सेंद्राणी वसुंधरा ॥ देवता पर्वतस्था
च परभूः परमाकृतिः ॥ परश्रीर्निशुम्भमा-
लानागयज्ञोपवीतिनी ॥ श्मशानकालि-
का श्मश्रुः प्रलयात्मा प्रलोपिनी । प्रस्था-
स्था प्रस्थिनी प्रस्था भ्रष्टा विश्रंभ भ्रष्टिणी ॥
भ्रमांगी भ्रमकेशा च कपिला कालनाशि-
नी ॥ कंकाली कालरूपा च कालमाता म-
लिम्लुची ॥ शर्वाणी रुद्रपत्नी च रौद्री रुद्रस्व-
रूपिणी ॥ संध्या त्रिसंध्या संभ्रान्ता सर्वेषधेश

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ज्वा॰
स॰ ८

९

दायिनी॥ कलजासमलोकेशासत्यवाक्स
त्यवादिनी॥ सप्तस्वरासप्तमयीहरिद्वाराहि
रण्मयी॥ हरिद्रत्नमयीवाशिग्रदत्तावानिधि
ल्लमी॥ नेवुरुहतुटिकाकोटीभुवनेशीभया
पहा॥ राज्ञीराज्यप्रदायोगीयोगिनीभुवने
श्वरी॥ नरीयाचनमस्यारामेडाभार्गीभ
यानका॥ कालरात्रिर्महारात्रिर्महावि
द्याशिवालया॥ शिवासंगाशिवस्याच
समाधिरग्निवाहना॥ अग्नीश्वरीसदाका
मिर्वेलाकावालरूपिणी॥ वडकेशीवाम
रूपासदसत्सुरभैरवी॥ खलहाविद्रदागा
याकथाककाप्रभास्वरा॥ कनदाकन
नाङ्गानामाथर्वशामरावती॥ अरुणाक्षी
विशालाक्षीत्रपशीलाविलासिनी॥ स्व
माता स्कंदमाताचकनिकाभरणावलिः॥
जिनेश्वरीसक्रुशालागोपीगोपतिपूजि
ता॥ गभागोप्यनरव्योनाप्रकटागोपि
नात्मिका॥ कलाकाष्ठावतीकी[illegible]पूर्णा
स्वर्णगर्दासका॥ उत्कंठाकालकण्ठा

दुर्गा

वरक्तपापापनोदना ॥ संपूर्णा चंद्रवदना
यशोदा च यशस्विनी ॥ आनंदा सुंदरी सर्वा
नंदा नंदात्मजा नया ॥ विद्युत्प्रद्योतरूपा च
साट्टहासी विकारविः ॥ जननी जगद्धात्री च
जंभारिवरदा जनुः ॥ जीर्णा जीमूतलस्या च
जयिनी जयवर्धिनी ॥ जलस्था च जयंती च
जंभारिवरदा तथा ॥ सहस्रनामसंपूर्णा
देवी ज्वालामुखी स्मृता ॥ १··· ॥ इति नाम्ना
सहस्रं तज्ज्वालामुख्याः शिवोदितं ॥ चतु-
र्वर्गप्रदं नित्यं बीजत्रयप्रकाशितं ॥ सर्वे-
कहेतममलं भुक्तिमुक्तिप्रदं नृणां ॥ स्तो-
त्रं च साधनीयं च सर्वस्वं सारमुत्तमं ॥ महा-
मंत्रमयं विद्यामयं विद्याप्रदं परमं ॥ सर्व-
सिद्धिरूपं च साष्टाष्टशतरूपिणां ॥ अद्वैतरू-
पिणां नाम्नां सहस्रं भैरवोदितं ॥ यः पठेत्प्रा-
तरुत्थाय शृणोति श्रावयेदपि ॥ भक्त्या शु-
द्धो महादेवि स भवेद्भैरवोपमः ॥ शिवरा-
त्रौ च संक्रांतौ ग्रहणे जन्मवासरे ॥ भैरवस्य
बलिं दत्वा मूलमंत्रेण मांत्रिकः ॥ पठेत्सह-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ज्वा॰
स॰
९
10

स्तनामेदं ज्वालामुख्याः सहुर्लभं ॥ अनंतफ
लदं गोप्यं त्रिसंध्यं यः पठेत्सुधीः ॥ अणिमा-
दिविभूतीनामीश्वरो धार्मिको भवेत् ॥ अर्धरा
त्रे समुत्थाय शून्ये गेहे पठेदिदं ॥ नाम्नां सहस्र-
कं देवि त्रिवारं साधकोत्तमः ॥ कर्मणा मनसा
वाचा ज्वालामुख्याः सुतो भवेत् ॥ मध्याह्ने
प्रमदं गत्वा प्रेतभूमिं विधानवित् ॥ नरमांस
बलिं दत्वा पठेन्नामसहस्रकं ॥ दिव्यदेहधरो
भूत्वा विचरेद्भुवनत्रये ॥ शनिवारे कुजेष्टम्यां
पठेन्नामसहस्रकम् ॥ दत्वा तीरबलिं तस्य-
करस्थाः सर्वसिद्धयः ॥ विना नैवेद्यमात्रेण-
नरेंद्रः साधकोत्तमैः ॥ कुजवारे महादेवि दत्व
बलिं विधिं नरः ॥ पठेत्साधकपवाप्नुलभेद्
धीनं सुतं मम ॥ शनिवारे सदा विद्याजस्वाद-
याद्विलिप्रिये ॥ कपोतस्य महेशानि पठेन्ना-
मसहस्रकम् ॥ तद्गृहे वर्धते लक्ष्मी गोकर्ण-
मिव नित्यशः ॥ शतावर्तं चरेद्यस्तु साधको द
धीनं लभेत् ॥ वंध्या वा काकवंध्या वा कुंकुमे-
नलिखेदिदम् ॥ सप्तम्यां च पञ्चकेण भूर्जेना-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

मसहस्रकम् ॥ गलेवावामबाहौवाधारयेद्यो
मर्त्यस्वगेहेप्रिये ॥ वन्ध्याचलभतेपुत्रान्सर्वान्विद्या-
धरोपमान् ॥ इदंस्तुत्वासम्यवादौगत्वारणाध-
रांप्रति ॥ निर्जित्यशत्रुसंघातान्स्वस्थमायातिसु-
खीगृहे ॥ वारत्रयंपठेन्नित्यंशत्रुनाशायपार्व-
ति ॥ वारद्वयंपठेल्लक्ष्मीहेमसुक्तैनप्रानयापठेन्न-
वपणार्थंदशधानित्यंमारणार्थंचविंशतिः
स्तंभनार्थंपठेन्मंत्रीसप्तधामोक्षकोन्नमः ॥
भूम्यर्थंचत्रिधादेविपठेन्नामसहस्रकं ॥ प्र-
त्यहमेकवारंतुस्मृतोमोक्षमवाप्नुयात् ॥ अ-
प्रकाश्यमदातव्यमवक्तव्यमभक्तिषु ॥ असा-
कायाकुलीनायकुपुत्रायदुरात्मने ॥ यकभ-
क्तिविहीनायदीनाहीनायपार्वति ॥ दत्वा
कुष्ठीभवेल्लोकेपरत्रनरकंव्रजेत् ॥ श्रद्धालु-
कायभक्तायसाधकायमहात्मने ॥ सदाचार-
यस्वशीलायदत्वामोक्षमवाप्नुयात् ॥ इतिश्री
श्रीरुद्रयामलीतंत्रेदेवीभैरवसंवादेज्वालाशिख-
रीयेनज्वालामुखीसहस्रनामस्तवराजःस-
माप्तः ॥ नमोदेव्यैसमस्तिहिदाय्यैनमः ॥ ॐश्री

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ज्वा॰
स्तो॰
॥

॥

गुरवे शिवाय नमः ॥ ॐ श्रीदेव्यै नमः ॥ ॐ न[illegible]ताः
स्तुतिपरास्सर्वे यस्याः सर्वे दिवौकसः ॥ नमो
ह्नत्वाशोकरस्य भूत्से भूयात्सदा शिवा ॥१॥ श्री
कूटबीजगर्भा या ज्वालाव्याप्तदिगन्तरम् ॥ स
दास्ति हृदि सुस्तुता भूपैः सा श्रीज्वालामुखी नोऽस्तु दं शिवा ।
दैत्यानां भटकोटिकोटिमुकुटाटोपान्न्यथः
कुर्वती ॥ विघ्नानां कटकान्यनीव कङ्कामा
पादयन्ती स्फुटम् ॥ भक्तानामभयं वरं विद
धती शान्तात्मनां सर्वदा ॥ वह्नेर्बीजजितः क्रि
या विरहितां ज्वालामुखी नोऽस्तु दं ॥३॥ ब्रह्मा
णां मधुकैटभाव्यथपरा संत्रासयन्ती परं ॥ ना-
नारूपधरावती च भयदा स्थूलोच्चनेना सुरा
तीदत्वा विनिवर्तितं कृतवती तन्मेटसामारि
णी ॥ सर्वेषां शुभदायिनी भगवती ज्वालामु-
खी नोऽस्तु दं ॥४॥ सेनानां महिषासुरस्य हृत
द्वासिद्धाधिरुफाचिता ॥ नानाकारविशेषसौ
ख्यं समर्पिचेता तरेसंस्थिता ॥ बालामध्यम
वृद्धरूपसमणीं श्रीसंदृष्टी वेसवी ॥ स्त्रीरूपेण
जगद्धिमोहनकरी ज्वालामुखी नोऽस्तु दम् ॥५

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

देवानांभयदायकौसुकठिनौसम्मोनिसं
भक्तया ॥ नानाशास्त्रधरौरिपुघ्नतिकरौनेत्राव
णमाणिक्यकितौ ॥ संग्रामेप्यपराजितौविक-
सितौहेमार[illegible]वीजान्वितौ ॥ तान्वंदेसबला
प्रसन्नवदनांज्वालामुखींनौम्यहम् ॥ ९ ॥ संसा
राणिवनारिणींरविशशिकोटिप्रभांसुप्रभां
पापाप्तकनिवारिणींहरिहरब्रह्मादिभिःसं
स्तुतां ॥ दारिद्रस्यविनाशिनींसुकृतिनांज्ञा-
ड्यापहर्त्रींसदा ॥ चित्तानानन्यमनाःकविला
जननींज्वालामुखींनौम्यहम् ॥ १० ॥ रत्नपंच
कनामानंश्रीहृद्यांस्तवंपरं ॥ अव्याकुल
यःपठतिसोभीष्टफलमाप्नुयात् ॥ ११ ॥ ज्वा
लामुखिमहाज्वालेज्वालापिंगललोचने ॥
ज्वालातेजेमहातेजेज्वालामुखिनमोस्तुते

इतिश्रीज्वालामुखीस्तवराजःसमाप्तः ॥

॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ॐ श्रीगुरुदेवशिवायेनमः। ॐ श्रीज्वालामुख्यैनमः
ॐ श्रीभैरउवाच ॥ ॐ नारैयांभजंतेमातर्वीजं-
तवंसुदाकरम् ॥ पारावारंसहनानित्यंनिम्नला-
नहदेवसेत ॥१॥ यस्यैयादशनाधिरूढममलं
वासातिसंसेवितं ॥ सेंदुं विंदुयुतंभवानिवर-
देस्वांतेस्मरेत्साधकः ॥ मूकस्यापिसुरेंद्रसिंधु
जलवद्वागेदेवताभारतीगद्यःपद्यमयीनिर
गलंतरामातर्मुखेतिष्टति ॥२॥ शुभ्रंवन्हा-
त्रूढंमनिशुंतमनत्पेष्टफलदंसविंदोलेम
स्थोयदिजपतिवीजंतवप्रिये ॥ नदामातःस्त्र
श्रीजनविहरणक्लेशरहितःसवमिंद्रोघा-
नेस्वापिनिसभवतिजनरतः ॥३॥ ज्वालामु-
खीतिजयतेनवनामवर्णाः साधकोगि-
रिशायतिस्वभक्तिपूर्वं ॥ तस्यांघ्रिपद्मयुग-
लेस्मरनाथवेश्याःसीमंतरत्नकिरणैरनुरं
जयंति ॥४॥ यायोंबुनाभयधरेममसर्वशत्रू
न्याहेत्वितिस्मृतियस्तवमंत्रमध्ये ॥ तस्याद्रि
श्रित्रिवरणोवपुषोमहीग्रकोप्रतालयत्यरिव ॥
र्गनयनास्वपाताः ॥ भक्त्यद्वयमिदंयदिम-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

न्मां साधको जपति चेतसि मातः ॥ स स्मरारि-
रिव त्वत्प्रसादतस्त्वत्पदं च समवाप्नुते दृढं ॥ ८
कूर्चबीजमनघं यदि ध्यायेत्साधकस्तव महे-
श्वरि योनितः ॥ अष्टदलकमले स्वं स्ववपुपास्त
स्यय स्वकसमस्तसिद्धयः ॥ ९ ॥ ठ हृदयं तव म
न्त्वं तरस्यिनं योजपेत्परमप्रभावदं ॥ तस्य
देवि हरिशंकरादयः ॥ पूजयंति चरणौ दिवा
कसः ॥ १० ॥ ॐ ह्रीं श्रीं अतिरे देवि हारास्वरनिस्
दिनि ॥ त्रैलोक्याभयदे मातर्ज्वालामुखि न
मोस्तुते ॥ १ ॥ उदितार्कद्युते लक्ष्मि लक्ष्मीनाथ
समर्चिते ॥ वराब्जाभयधरे ज्वालामुखि न
मोस्तुते ॥ २ ॥ सर्वसारमये सर्वे सर्वामरनमं-
स्कृते ॥ सत्ये सति सदाचारे ज्वालामुखि नमो
स्तुते ॥ ३ ॥ यस्या मूर्ध्नि शशी विलोचनगतापं
स्मारवीढ ग्रयः ॥ पाशं श्रीभोजवराभयान्करत
लैर्भोजेषु सन्दधतया ॥ गात्रे कुंकुमसन्निभद्युति
विरदिग्दिग्धस्यागले संततं देवी कोटिसहस्रर-
श्मिसदृशी ज्वालामुखी नोऽवतं ॥ ४ ॥ निद्रा
णो भजते विधेर्भगवतः श्रीकाशिवनोत्पा

जैह्विस्मयांकुलतामलंकमलिनींकांता-
पियतेमयं ॥ दृष्ट्वादेविलवंदीयकोपदहन-
ज्वालोज्ज्वलंतत्तदा ॥ देवःकुंकुमपीतगंड
युगलःसंक्रंदनःक्रन्दति ॥ ३ ॥ यामायाघ
दिवानिशंस्मरसरित्तीरस्लवेगात्मभूरुघस्रा
स्वस्वमेभानुसदृशींप्राप्नोमरूपेष्टतां ॥ दा
रिद्र्योरगादष्टलोकत्रितयीसंजीवनीमात-
रैदेवींतांहृदयेप्रशंकप्राकलांकुञ्जवनं-
सांभजे ॥ ४ ॥ प्रापीनस्तनभारखिन्नाणीन-
मितांकन्दर्पदर्पोज्ज्वलांलावण्यांकितरम्य
गंडयुगलांयस्ताःस्मेरस्मानवः ॥ वक्षपास्त
स्यधराभृदीश्वरसुतेंगीर्वाणवामभ्रुवः ॥ पा
दांभोजनतंभजंतिविद्प्रांगंधर्वसिद्धाद-
यः ॥ ५ ॥ हृत्वादेविशिरोविधेर्घटकरांसा
त्रंकरांभोरुहे ॥ स्थलेप्रोनमनंहरिंखगम
यन्मसद्दष्णास्कन्ध्यधाः ॥ कल्याणेत्रितयंत्र
विन्दुहृदयेंप्राभोःशिरःपार्वति ॥ तन्मातं-
भैवनैविविचित्रमखिलंजातेभवन्याःशिवे ॥ १८
गायत्रीप्रकृतिर्गलेपिविश्वनासानेशिवेव

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

स्तो
२
2

यस्यां श्रीनृपादहरिणापि वक्तुमिष्टं तां प्रा-
थींद्धःभागितया॥ शार्वेणापि भवानि देवि-
सकलां ज्ञातुं न शक्तावयं॥ त्वद्रूपे हृदिमा
दृशां जडधियां ध्यातुं कथं वा क्षिका॥८॥
ज्वालामुखीस्तवमिदं पठति प्रभाते श्रीमं-
त्रराजसहितं विभवैकहेतुं॥ इष्टप्रदानसम-
येष्वविकल्पवृत्त्यं स्वर्गं व्रजेत्तरवधूजननी
विनामः॥९॥ इति श्री परमज्वालातंत्रे पं-
चाङ्गमीरितं॥ परारहस्यकं धामं सर्वस्वं
कुलसुंदरि॥ गोप्यं गुह्यतरं सारं शिवदं पु-
ण्यवर्धनं॥ कोटियज्ञफलप्राप्तं कुलाचा-
रैककारणं॥ स्तोत्रराजपदं दिव्यं सर्वै-
श्वर्यप्रदायकं॥ सर्वस्वभूतं देवेशि रहस्यं
मम पार्वति॥ पुरश्चिध्यायनोदेयं दत्वाहा
निर्भवेन्मनोः॥ गुरुः पूज्यो विधायादौ गुरुं
संतोष्य यत्नतः॥ गृह्णीयात्परमेशानि ज्वा-
लामुखीमयथाविधि॥ पंचांगमखिलं दिव्यं
रहस्यं परदेवतं॥ सर्वसिद्धिर्भवेदाशु देवा-
नामपि दुर्लभं॥ श्रीदेव्युवाच॥ कौलासिभ

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

वनानिनस्तोत्रेणपिमहेश्वर॥ सर्वथातनवक्ता
स्याम्सिपंचागमश्रवणेनहि॥ श्रीईश्वरउवाच॥ इदं
रहस्यंपरमंतवभक्त्यामयोचितं॥ पंचाङ्गंम
खिलंदेविगोपनीयंस्वयोनियत॥ इतिश्रीरु
द्रयामलेतंत्रेज्वालास्तोत्रंसमाप्तम्॥ ॐश्रीगु
रुवेशिवायनमः॥ श्रीभवान्यैनमः॥ श्रीगणप
तयेनमः॥ ॐश्रृणुदेविप्रवक्ष्यामिज्वालायापप
द्धतिःशुभः॥ ज्वालामुख्योःकलौनृणामभ
भीष्टफलदायिनी॥ त्वद्भक्त्यापरयावत्सेसा
धकानांहितायच॥ योगंयोगनतयोभूमौनृ
णांनाकेदिवौकसां॥ सुवाचारतयोविघ्नां
निर्दकांतकरीप्रिये॥ नवक्तव्यानहप्यापद्ध
तिःपरमाद्भुता॥ श्रीदेव्युवाच॥ शम्भोसर्वतंत्र
मंत्रार्थस्तत्वामद्धतिमुत्तमाम्॥ कर्मणाम
नसावाचानप्रदास्यामिहेशिणाम्॥ श्रीभैरउ
वाच॥ लोकेशःसर्वतोकृतादिवियत्प्रविस्म
स्थितोलोकेनदृश्येपिभागपियथाविताम्भ
वेनेनिर्विशापाणिकृतः॥ कल्पांतेसकरोत्र
नेत्रिभुवनंभक्ष्ययांज्वालयांतावेदसकं

श्री॰
ज्व
3

लार्थं तां भगवतीं ज्वालामुखीं नौम्यहम् ॥
श्रीशिव उवाच। ॐ अथ पूजापद्धतिं वक्ष्ये श्रीज्वा
लार्चनसंयुताम् ॥ गद्यपद्यमयीं गोप्यां सक
लागमनिश्चिताम् ॥ प्रातःकृत्यमकृत्वा तु
यो देवीं भक्तितोर्चयेत् ॥ न स पश्ज्ञानविफ
लाश्चैव हीनाय यथा क्रिया ॥ ततः श्रीमान्सा
धको ब्राह्ममुहूर्ते ॥ शयनतलादुत्थाय। कर
चरणादि प्रक्षाल्य निजासने समुपविश्य। नि
जशिरसि ॥ स्थितवर्णाधोमुखसहस्रदल
कमलकर्णिकांतर्गतचंद्रमंडलसिंहास-
नोपरि ॥ निषण्णं स्वगुरुं शुक्लवर्णं ॥ शुक्ला-
लंकारभूषितं ॥ ज्ञानानंदमुदितमानसं ॥ स
च्चिदानंदविग्रहं ॥ त्रिनयनं ॥ चतुर्भुजं ॥ ज्ञान
मुद्रापुस्तकवराभयकरं ॥ वामाङ्कस्थवामद-
लस्थितकमलया ॥ रक्तवसनाभरणया ॥ स्व
शक्त्या दक्षिणभुजेनालिंगितं ॥ सर्वदेवादि
देवं ॥ सर्वतीर्थतीर्थं ॥ परमशिवस्वरूपं ॥ शा
न्तं स्वप्रसन्नं ध्यात्वा ॥ तच्चरणकमलयुगलवि
गलदमृतधारया ॥ स्वात्मानं स्नापितं विभाव्य

मानसोपचारैराराधयेद्यथा॥ लं पृथिव्या-
त्मकं गंधं समर्पयामि नमः॥ हं आकाशा-
त्मकं पुष्पं समर्पयामि नमः॥ यं वाय्वात्म-
कं धूपं समर्पयामि नमः॥ रं वह्न्यात्मकं दी-
पं समर्पयामि नमः॥ वं अमृतात्मकं नैवेद्यं
समर्पयामि नमः॥ सं सर्वात्मकं फलमूल-
ताम्बूलात्मकं समर्पयामि नमः॥ इत्थं श्रीगु-
रुं समभ्यर्च्य॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हसखफ्रें हसक्ष-
मलवरयूं॥ सहखफ्रें सहक्षमलवरयीं
हसौः सहौः श्रीमच्छ्रीविद्याधवकौलानंदनाथ
श्रीपादुकां श्रीभवान्यंबा श्रीपादुकां पूज-
यामि नमः॥ इति द्वाध्याविमृष्य मनसा द-
क्षिणामेकं कुर्यात्॥ ॐ सहस्रदलपंकजे स-
कलशीतरश्मिप्रभं॥ वराभयकराम्बुजं
विमलगंधपुष्पांबरम्॥ प्रसन्नवदनेक्षणं
सकलदेवतारूपिणं॥ स्मरेच्छिरसि हंसगं
तदभिधानपूर्वं गुरुम्॥ इति ध्यात्वा॥ प्रा-
णायाममंत्राम्पठेत्॥ ॐ नमामि सद्गुरुं शां-
तं प्रत्यक्षं शिवरूपिणम्॥ शिरसा योगपी-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री·
४

५

दद्यं मुक्तिकामार्थसिद्धये ॥ ५ ॥ श्रीगुरुं पर-
मानंदं वंदाम्यानंदविग्रहं ॥ यस्य सान्निध्य-
मात्रेण चिदानंदायते परं ॥ ६ ॥ अज्ञानतिमिरां-
धस्य ज्ञानांजनशलाकया ॥ चक्षुरुन्मी-
लितं येन तस्मै श्रीगुरुवे नमः ॥ ७ ॥ अखंडमं-
डलाकारं व्याप्तं येन चराचरं ॥ तत्पदं दर्शि-
तं येन तस्मै श्रीगुरुवे नमः ॥ ८ ॥ गुरुर्ब्रह्मा गु-
रुर्विष्णुर्गुरुः साक्षान्महेश्वरः ॥ गुरुरेव जगत्स-
र्वं तस्मै श्रीगुरुवे नमः ॥ ९ ॥ नमस्ते नाथ भ-
गवन् शिवाय गुरुरूपिणे ॥ विद्यावतारसंसि-
द्धै स्वीकृतानेकविग्रह ॥ १० ॥ नवाय नवरूपा-
य परमार्थैकरूपिणे ॥ सर्वाज्ञानतमोभे-
दभानवे चिद्घनाय ते ॥ ११ ॥ स्वतंत्राय दयाक्लृ-
प्तविग्रहाय परात्मने ॥ परतंत्राय भक्तानां भ-
व्यानां भव्यरूपिणे ॥ १२ ॥ विवेकिनां विवेका-
य विमर्शाय विमर्शिनाम् ॥ प्रकाशिनां प्र-
काशाय ज्ञानिनां ज्ञानरूपिणे ॥ १३ ॥ पुरस्ता-
त्पार्श्वयोः पृष्ठे नमस्कुर्यामुपर्यधः ॥ सदा-
मच्चित्तरूपेण विधेहि भवदासनम् ॥ १४

त्रिश्रीगुरुंप्रणम्य॥ स्वप्रसन्नंविभाव्य॥ मन
सातदाज्ञांगृहीत्वा। मूलाधारेस्वर्णवर्णच
तुर्दलकमलकर्णिकांतर्गतशृंगाटत्रिको
णा। पीठोपरि॥ परांशक्तिंकुंडलिनीं॥ स
र्पाकारमूर्ध्वमुखीं॥ उद्यद्दिनकरभास्वरां। वि
द्युत्कोटिसन्निभां॥ सार्धत्रिवलयां॥ विसतंतु
तनीयसीं॥ पंचाशद्वर्णविग्रहां॥ अष्टात्रिंश
त्कलाद्रूपिणीं॥ त्रियामयामानं॥ सर्वप्रा
णिजीवां॥ सर्वदेवाधिदेवीं॥ सकलमंत्र
मातरंसस्मांविभाव्य॥ श्रीगुरूपदिष्टनिज
सहजनादेनसचैतन्यांविधाय॥ तत्रचतुर्
दलेषु॥ वंनमः। शंनमः॥ षंनमः॥ संनमः॥
इतिपत्रेषुप्रादक्षिण्येन॥ मूलेनचसंपूज्य। पृ
थ्वीक्रमेणैवसर्वचक्रकमलाक्रमलेनी
त्वा॥ ततःस्वाधिष्ठानेलिंगमूलेविद्रुमव
र्णेषड्दलकमलेतांप्राप्य॥ तत्रवंनमः॥
भंनमः॥ मंनमः। यंनमः॥ रंनमः॥ लंनमः॥
इतिपत्रेषु॥ मध्येमूलेनचसंपूज्य॥ ततोम
णिपूरकेनाभौ। नीलवर्णेदशदलकमले

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

तां नीत्वा ॥ तत्र डं नमः ॥ ढं नमः ॥ णं नमः ॥
तं नमः ॥ थं नमः ॥ दं नमः ॥ धं नमः ॥ नं नमः ॥ पं
नमः ॥ फं नमः ॥ इति पत्रेषु ॥ मध्ये मूलेन च॰
सम्पूज्य ॥ ततो वक्षस्यस्यनाहते ॥ पिंगल
वर्णे द्वादशदलकमले तां स्थापनीय ॥ तत्र॰
कं नमः ॥ खं नमः ॥ गं नमः ॥ घं नमः ॥ ङं नमः ॥
चं नमः ॥ छं नमः ॥ जं नमः ॥ झं नमः ॥ ञं नमः ॥
टं नमः ॥ ठं नमः ॥ इति पत्रेषु मध्ये मूलेन च ॥
सम्पूज्य ॥ ततो विशुद्धाख्ये कण्ठे धूम्रवर्णे ॥ षो
डशदलकमले तां नीत्वा ॥ तत्र अं नमः ॥ आं
नमः ॥ इं नमः ॥ ईं नमः ॥ उं नमः ॥ ऊं नमः ॥ ऋं
नमः ॥ ॠं नमः ॥ ऌं नमः ॥ ॡं नमः ॥ एं नमः ॥
ऐं नमः ॥ ओं नमः ॥ औं नमः ॥ अं नमः ॥ अः नमः ॥
इति पत्रेषु मध्ये मूलेन च सम्पूज्य ॥ ततः॰
आज्ञाचक्रे भ्रूमध्ये विद्युद्वर्णे द्विदलकमले
तां नीत्वा ॥ तत्र हं नमः ॥ क्षं नमः ॥ इति पत्रे॰
षु मध्ये मूलेन च सम्पूज्य ॥ ततो ब्रह्मरन्ध्रे॰
गत द्वादशान्तचक्रे शापद्मे ॥ तत्र सहस्रद
लकमलकर्णिकान्तर्वर्त्ति ॥ बिन्दुरूपेण तां

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

मध्यपरमशिवेन सहैकतां नीता ॥ तत्र नादः
श्रवणात्तत्पदोद्भूतं लेयं विभाव्य ॥ ततः स्व
वता परमामृतेन तत्तां संतर्प्य ॥ ततो ऽवरोहेस
वैद्वे सोऽहमिति मंत्रेण ॥ कमलात्कमले ऽवा
रोहयमाणा ॥ मात्राचक्रादिक्रमेण ॥ तेषु तेषु
कमलेषु तैस्तैर्वर्णैरसमसृज्यमाना ॥ ततः
द्वारतत्तत्स्थानतत्तद्वर्णांस्तत्तदृष्ट्यधिदेवताः संतर्प
यंती ॥ मूलाधारं प्राप्य ॥ तत्रैव स्वस्थाने सं
स्थापयेत् ॥ इत्यारोहावरोह ॥ क्रमेण परां
शक्तिं ॥ कुण्डलिनीं ध्यात्वा ॥ प्रकाशमानां स्व
यमेव प्रयाणो ॥ प्रत्यग्विमर्शामृतायमाना
म ॥ अंतः पटल्यामनुसंचरंतीमानंदरूपाम
लां प्रपद्ये ॥ इति संस्मरेत् ॥ ॐ नाहमस्मि न चा
न्योऽस्ति ध्येयं चात्र न विद्यते ॥ आनंदपरमं
लीनं मनः समरसीगतम् ॥ अहं देवो न चा
न्योऽस्मि ब्रह्मैवाहं न शोकभाक् ॥ सच्चिदानं
दरूपोऽहं स्वात्मानमिति चिंतयेत् ॥ इति वि
भाव्य ॥ तत्तेजसात्मनः स्वदेहं विचिंत्य ॥ तत्ते
जसैव परिणतां श्रीपरदेवीं ॥ स्वहृदयक

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
८
6

मलेखाभेदेन ध्यात्वा ॥ प्राणायामं कुर्यात्
तद्विधिर्यथा ॥ अथ विहितपद्मासनो मूला
धारार्पितचित्तः इति मूलं प्रणवं वा षोडश वा-
वारमुच्चरन् ॥ दक्षांगुष्ठेन दक्षनासापुटं नि-
रुध्य ॥ वामनासापुटेन पवनं पूरयेत् ॥ तत
स्तमेव चतुःषष्टिवारमुच्चरन् ॥ दक्षानामा-
कनिष्ठाभ्यां वामपुटं च निरुध्य ॥ द्वाभ्यां दृढं
पवनं कुम्भयेत् ॥ ततस्तमेव द्वात्रिंशद्वार-
मुच्चरन् ॥ दक्षनासापुटेन पवनं शनैः रेचयेत्
इत्येकः प्राणायामः ॥ एवमपरविपर्ययेण
क्रियमाणे द्वितीयः प्रथमवत्तृतीयः । इत्थं
प्राणायामत्रयेण निरस्तसकलकल्मष स्व
देहं देवताराधनयोग्यं विभाव्य ॥ स्वमूला-
विद्यायाः ऋष्यादिस्मरणं विदधीत ॥ ॐ अ-
स्य श्रीज्वालामुखीभगवतीमन्त्रराजस्य । श्री
वैश्वानर ऋषिः ॥ अनुष्टुप् छंदः ॥ श्रीज्वालामु
खीभगवती देवता । ह्रीं बीजं ॥ श्रीं शक्तिः । हूं
कीलकम् ॥ मम धर्मार्थकाममोक्षार्थे ॥ श्री
जपे विनियोगः ॥ इति कृताञ्जलिः स्वमाम्

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सेत्॥ श्रीवैश्वानरऋषये नमः शिरसि॥ अनु
ष्टुप्छंदसे नमः मुखे॥ श्रीज्वालामुखीदेवता
यै नमः॥ हृदि॥ ह्रीं बीजाय नमः गुह्ये॥ श्रीं शा·
क्तये नमः पादयोः॥ हूं कीलकाय नमः नाभौ
मम धर्मार्थकाममोक्षार्थे श्रीजपे विनियो
गः॥ सर्वांगेषु। इति ऋष्यादिन्यासः॥ अथ करन्या
सः॥ ॐ ह्रां श्रां अंगुष्ठाभ्यां नमः॥ ॐ ह्रीं श्रीं
तर्जनीभ्यां नमः॥ ॐ हूं श्रूं मध्यमाभ्यां वषट्
ॐ ह्रैं श्रैं अनामिकाभ्यां हुम्॥ ॐ ह्रौं श्रौं कनि
ष्ठिकाभ्यां वौषट्॥ ॐ ह्रः श्रः करतलकरपृ
ष्ठाभ्यां फट्। एवं षडंगन्यासः॥ अथ ध्यानं। ज्वा
लापर्वत·॥ इति निमील्य नयने स्वहृदय·
कमले॥ स्वाभेटन श्रीपरदेवतां ध्यात्वा॥ मं
त्रसंस्कारं कुर्याद्यथा॥ श्रीं ॐ ह्रीं ज्वालामु
खि मम सर्वशत्रून् भक्षय भक्षय हूं फट् स्वा·
हा॥ इत्युत्कीलेविः॥ ह्रैं ॐ ह्रीं श्रीं ज्वालामुखि
मम सर्वशत्रून् भक्षय॥ थ॥ स्वाहा फट्॥ इति·
निसंजीवनविः॥ वं ब्लूं जं मूलं फं जं॥ इति नो·
टिस्वचिजं ध्वा॥ ॐ श्रीं ह्रीं ज्वालामुखी भैरव·

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

शापं मोचय मोचय हूं स्वाहा । इति शापहरीं
दशधा जप्त्वा ॥ ॐ ज्वालामुख्यै विद्महे । ह्रीं ज-
गद्भक्त्यै धीमहि ॥ श्रीं तन्नो ज्वालामुखी प्र-
चोदयात् ॥ इति मूलगायत्रीं दशधा जप्त्वा ॥
मालामादाय ॥ ॐ मां माले महामाये सर्वश-
क्तिस्वरूपिणि ॥ चतुर्वर्गस्त्वयि न्यस्तस्तस्मान्मे
सिद्धिदा भव ॥ ॐ सिद्ध्यै नमः ॥ इति मंत्रेण मन-
सा गंधादिना सम्पूज्य ॥ ॐ अविघ्नं कुरु माले
त्वं ॥ इति मंत्रेण दक्षकरेण गृहीत्वा ॥ शिवसि-
श्री गुरुं ध्यानवर्णा ॥ कण्ठे पीनवर्णां मूलवि-
द्यां । भवैकरूपां श्रीपरदेवीं स्वहृदयकम-
ले ध्यायन् ॥ यथाशक्ति जपं विधाय । जपान्ते
तं माले सर्वदेवानां प्रीतिदा शुभदा भव ॥ शु-
भं कुरुष्व मे भद्रे यशो वीर्यं च सर्वदा ॥ इति हृ-
दंतः पठित्वा ॥ मालां शिरसि निधाय ॥ ह्रूं ॐ
ह्रीं श्रीं मम सर्वशत्रुन्मारय ॥ २ ॥ स्वाहा फट्
इति सप्तदशमंत्रं त्रिर्जप्त्वा ॥ पुनरपि प्राणाया-
मत्रयं ॥ ऋष्यादिकरषडंगन्यासान्विरचय्य
ॐ गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं गृहाणास्मत्कृतं

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

नयम् ॥ सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादान्महे
श्वरि ॥ इत्यनेन नेत्रमंत्रेण जपं श्रीदेवीवामहस्
ते समर्प्य ॥ योनिमुद्रया प्रणमेत् ॥ प्रातः प्रभृ
ति सायान्तं सायादि प्रातरन्ततः ॥ यत्करोमि
जगद्योने तदस्तु तव पूजनम् ॥ इति निजकृ
त्यं समर्प्य ॥ स्वकार्यानुष्ठानाय ॥ ॐ त्रैलोक्यचै
तन्यमये हे शिवे ज्वालामुखि त्वत्प्रेरणात्तयैव
प्रातः समुत्थाय तव प्रियार्थं संसारयात्राम-
नुवर्तयिष्ये ॥ संसारयात्रामनुवर्तमानं ज्वा
लामुखि त्वत्प्रेरणात्तयालम् ॥ स्पर्धातिरस्कृ
तकलिप्रमादं भयानि मां माभिभवन्तु मातः ॥
जानामि धर्मं न च मे प्रवृत्तिर्जानाम्यधर्मं न च
मे निवृत्तिः ॥ त्वया हृषीकेशि हृदिस्थयाहं
यथा नियुक्तोस्मि तथा करोमि ॥ इति श्रीदे
व्यां संप्रार्थ्य ॥ मूलाधारादिद्वादशान्तचक्र
पर्यन्तस्थिताभ्यो । गणपतिप्रभृतिदेवताभ्य
श्रीगुरूपदेशध्यानं ॥ सहजसिद्धमजपाजपं
समर्पयेद्यथा । ॐ अद्य पूर्वेद्युरहोरात्राचरि-
तमुच्छ्वासनिश्वासात्मकं ॥ षट्शतादिकमेक

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

विंशतिसहस्रसंख्योकं ॥ अजपाजपं मूलाधा
रस्वाधिष्ठानमणिपूरानाहत ॥ विशुद्धाज्ञाब्र
ह्मरंध्रेषु चतुर्दलषट्दलदशदलद्वादशदल
षोडशदलद्विदलसहस्रदलेषु ॥ स्वर्णविद्रुम
नीलपिंगलधूम्रविद्युत्कर्बुरवर्णेषु स्थिताभ्यो
गणपतिब्रह्मविष्णुरुद्रजीवात्मपरमात्म ॥
श्रीगुरुपादुकाभ्यो यथाभागशः समर्पयि
ष्यामि ॥ इतिकृतांजलिः संकल्प्य समर्पयेत्
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मूलाधारचक्रस्थाय गणपतये ॥
अजपाजपानां षट्शतानि समर्पयामि नमः
॥ १ ॥ स्वाधिष्ठानचक्रस्थाय ब्रह्मणेऽजपाजपा
नां ॥ षट्सहस्राणि समर्पयामि नमः ॥ २ ॥ म
णिपूरचक्रस्थाय विष्णवेऽजपाजपानां ॥ ष
ट्सहस्राणि समर्पयामि नमः ॥ ३ ॥ अनाहत
चक्रस्थाय रुद्रायाऽजपाजपानां षट्सहस्रा
णि समर्पयामि नमः ॥ ४ ॥ विशुद्धचक्रस्थाय
जीवात्मनेऽजपाजपानां सहस्रं समर्पयामि न
मः ॥ ५ ॥ आज्ञाचक्रस्थाय परमात्मनेऽजपाज
पानां सहस्रं समर्पयामि नमः ॥ ६ ॥ सहस्रद-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

लकमलकर्णिकामध्यवर्तिने श्रीगुरुपादु
कायैअजपाजपंसमर्प्ये ॥ ॐ अद्यसूर्योदय
मारभ्यागामिसूर्योदयांतं ॥ अहोरात्रेणोछ्वा
सनिःश्वासात्मकं ॥ षट्शताधिकमेकविं-
शतिसहस्रसंख्याकमजपाजपमहंकरि-
ष्ये ॥ इतिप्राञ्जलिसंकल्प ॥ अजपामंत्रप्राणप्रा
णायामंविधाय ॥ ॐ अस्यश्रीअजपागायत्रीमं
त्रस्य ॥ हंसऋषिः ॥ अव्यक्तगायत्रीछंदः ॥ पर
मात्मदेवता ॥ हंबीजं ॥ सःशक्तिः ॥ सोहंकील
कं ॥ ममभुक्तिसाधनेजपेविनियोगः ॥ इति
कृताञ्जलिःस्पृशा ॥ स्वशिरसि ॥ ॐ ॥ हंसात्म
नेऋषयेनमः ॥ मुखे ॐ ॥ अव्यक्तगायत्रीछंद
सेनमः ॥ हृदये ॥ ॐ ॥ परमात्मादेवतायैनमः ॥ मू
लाधारे ॥ ॐ ॥ हंबीजायनमः ॥ पादयोः ॥ ॐ ॥ सः
शक्तयेनमः ॥ ॐ ॥ सोहंकीलकायनमो नाभौ
हृदये ॥ ॐ ॥ ॐकारतत्त्वायनमः ॥ कंठे ॥ ॐ ॥ उ
दात्तायस्वरायनमः ॥ मूर्ध्नि ॥ ॐ ॥ नभसेस्था
नायनमः ॥ सर्वाङ्गे ॥ ॐ ॥ हैमायवर्णायनमः ॥ ॐ
ममभुक्तिसाधनेजपेविनियोगः ॥ इतिकृ

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

तान्निर्विदेत् ॥ इति ऋष्यादिन्यासः ॥ अथ कर
न्यासः ॥ ॥ ॥ ॐ ॥ ह्रां सूर्यात्मने स्वाहा ॥ अंगुष्ठा
भ्यां नमः ॥ ॐ ॥ ह्रीं सोमात्मने स्वाहा तर्जनी
भ्यां स्वाहा ॥ ॐ ॥ ह्रूं निरंजनात्मने स्वाहा
मध्यमाभ्यां वौषट् ॥ ॐ ॥ ह्रैं निराभासात्मने
स्वाहा अनामिकाभ्यां हुं ॥ ॐ ॥ ह्रौं अनंतत
नुः सूक्ष्मादेवी प्रचोदयात् स्वाहा कनिष्ठिका
भ्यां वौषट् ॥ ॐ ॥ ह्रः अव्यक्तबोधात्मने स्वा
हा करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् ॥ ॐ ॥ अथ षड
ङ्गन्यासः ॥ ॐ ॥ ह्रां सूर्यात्मने स्वाहा हृदयाय
नमः ॥ ॐ ॥ ह्रीं सोमात्मने स्वाहा शिरसे स्वा
हा ॥ ॐ ॥ ह्रूं निरंजनात्मने स्वाहा शिखायै वष
ट् ॥ ॐ ॥ ह्रैं निराभासात्मने स्वाहा कवचाय
हुं ॥ ॐ ॥ ह्रौं अनंततनुसूक्ष्मादेवी प्रचोदया-
त् स्वाहा नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ॐ ॥ ह्रः अव्या
क्तबोधात्मने स्वाहा ॥ अस्त्राय फट् ॥
॥ ∴ ॥ अथ ध्यानम् ॥ ॥ ∴ ॥ ॐ यं ब्र
ह्मेति यस्य विप्रा वदंति वेदेनाभिं चेन्द्र सू
र्यौ च नेत्रे ॥ ॥ ∴ ॥ ॥ दिभिः श्रोत्रे र

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

यस्यपादौत्तितिक्षध्यातव्योसौसर्वभूतानांना
रात्मा॥ इतिविराट्स्वरूपंस्वात्मानंध्यात्वा। तद
नुसंधायी प्राणवायोर्निर्गमप्रवेशात्मकं॥ अ
जपाजपमंत्रंपंचविंशतिवारंजप्त्वासमर्प्य
श्रीगुरूपदिष्टमार्गेणनादानुसंधानपूर्व
कं। निरस्तसमस्तोपाधिनाकेनापिविहा
लासेन। प्रवर्तमानोस्मीतिविभाव्य॥ स्वका
र्यानुष्ठानाय। ॐसमुद्रमेखलेदेविपर्वतस्त
नमंडले॥ विष्णुपत्निनमस्तुभ्यंपादस्पर्शं
क्षमस्वमे। इतिभूमिंप्रार्थ्य॥ पादंनिधाय॥ नै
रुत्साधकासर्वैविनष्टपंचविरूपकाः॥ अ
वस्थापाप्राभवीमेक्षुप्रसन्नोस्तुगुरुस्सदा। इ
त्यादिवदन्बहिर्निर्गत्य॥ मलमूत्रोत्सर्गशौ
चाचमनेविधाय॥ क्लींकामदेवायसर्वज
नप्रियायनमः॥ इतिदंतधावनंविधाय॥ न
द्यादौगत्वा॥ सर्वंदेवीस्वरूपंविभाव्य॥ तीर
र्थाद्बहिर्मलापकर्षणंकृत्वा॥ वैदिकस्ना
नेनिर्वर्त्य॥ तांत्रिकमारभेत्तत्रादौमूलेनक
रचरणमुखानिप्रक्षाल्य॥ ॐमणिधारिवज्रि

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
८

णि महाप्रतिसरे रक्ष ॥ २ ॥ हुं फट् स्वाहा ॥ इति
शिखां बद्ध्वा ॥ मूलविद्यया त्रिराचम्य संकल्पं
कुर्यात् ॥ अद्य तत्सत् अमुकमासस्यामुक
पक्षस्य तिथावमुकायां ॥ अमुकगोत्रोऽमुक
शर्माहं ॥ अमुकक्षेत्रे श्रीमहादेवसहित-
श्रीज्वालामुखीप्रीत्यर्थं मंत्रस्नानमहं करि
ष्ये ॥ इति संकल्प्य प्राणायामं कृत्वा ॥ स्वमूल
ऋष्यादिकरषडंगन्यासान् विधाय ॥ नाभिमा
त्रे जले स्थित्वा ॥ स्वपुरतो जले हस्तमात्रं च-
तुरस्रं तीर्थं परिकल्प्य ॥ ॐ ब्रह्माण्डोदरती
र्थानि करैः स्पृष्टानि ते रवे ॥ तेन सत्येन मे दे-
व तीर्थं देहि दिवाकर ॥ इति सूर्यात्तीर्थं
प्रार्थ्य ॥ क्रोमित्यंकुशमुद्रया सूर्यमंडलं
भित्वा । ॐ गंगे च यमुने चैव गोदावरि सरस्व
ति ॥ नर्मदे सिंधु कावेरि जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु । इति
सूर्यमंडलात्तीर्थमावाह्य । पुरः कल्पिततीर्थे
संयोज्य पुनः सूर्यमंडलाद्देव ॥ ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रौं-
ह्रः । सर्वानंदमये तीर्थे शक्तिमेहेहि स्वाहा ॥ इ
ति तीर्थमावाह्य ॥ तस्मिंस्तीर्थमंडले तां ध्याये
द्यथा ॥ ॐ सर्वा

प्राणि

नंदमयीमशेषदुरितध्वंसां मृगांकप्रभां । मत्तो
वोर्ध्वकरद्वयेन दधतीं पाशांसृणिं च क्रमात् ॥
दोर्भ्यां चामृतपूर्णहेमकलशौ शुक्लां तमालो
वरां ॥ गंगासिंधुसरिद्वयादिसहितां ध्योतीर्थ
शक्तिं भजे ॥ इति ध्यात्वा ॥ योनिमुद्रया मूले·
न तज्जलमष्टधाभिमंत्र्य ॥ ह्रीमित्यालोड्य ॥ व
मिति धेनुमुद्रयामृतीकृत्य ॥ ॐ आत्मतत्वा
य नमः ॥ विद्यातत्वाय नमः ॥ ॐ शिवतत्वा·
य नमः ॥ इति तत्वत्रयं जले विन्यस्य ॥ तेन नि
जशिरसिः प्रोक्ष्य ॥ तत्र श्रीचक्रं विभाव्य ॥ ॐ
ज्वालामालिनि शिवात्मके ह्रीं श्रीं वीजत्रयेणाभि
ते ॥ परिवारयुते देवि जलेस्मिन्सन्निधिं कुरु
इति स्वहृदयकमलान्मध्ये श्रीदेवीमावा
ह्य ॥ षडंगेन सकलीकृत्य ॥ तत्र विधिवत्पूजा
त्वा ॥ कुंभमुद्रया तां सावरणां मूलेन संतर्प·
यित्वा ॥ श्रवणादिसमस्तच्छिद्राणि निरुध्य मू
लमंत्रस्मरणपूर्वकं ॥ त्रिर्निमज्ज्यात्मजेन ॥ त
तः कुंभमुद्रया मूलं पठेन स्वशिरसि त्रिरभि
षिच्य मूलेन देवीं त्रिस्संतर्प्य ॥ श्रीदेवीं स्वहृदे

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ॐ

श्री ॥ॐ

समानीय ॥ मूलं आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वा
हा ॥ मूलं विद्यातत्त्वं ॥ मूलं शिवतत्त्वं ॥ इति त्रि-
राचम्य ॥ तीरमाकल्प ॥ योनेवासमीपस्थाय
मूलेन त्रिपुण्ड्रमूर्ध्वपुण्ड्रकं वा तिलकं कुर्या
त् ॥ इति स्नानविधिः ॥ ततो वैदिकीं संध्यां समा-
प्य तां त्रिकीमारभेत ॥ तत्र पूर्ववदाचम्य ॥
प्राणायामऋष्यादिकरषडंगन्यासान्विधा
य ॥ स्वपुरतो धेनुमुद्रया ॥ तथैव रचितं तीर्थ
जलममृतीकृत्य ॥ मूलेनाष्टधाभिमंत्र्य तेन
जलेन ॐ नमः ॥ इत्यादिकेन मः ॥ इमं मे तेमात
कात्रैः ॥ तत्त्वमुद्रया स्वशिरः प्रोक्ष्य मूलेन च
त्रिः संप्रोक्ष्य दक्षहस्ते जलमादाय ॥ वामहस्ते
नाच्छाद्य ॥ लं वं रं यं हं ॥ इति पंचभौतिकमंत्रैः ॥
सप्तधाभिमंत्र्य ॥ मूलेन च त्रिरभिमंत्र्य ॥ तज्ज
लविंदुभिस्तत्त्वमुद्रया ॥ मूलेन स्वशिरसि त्रिः
प्रोक्ष्य ॥ अवशिष्टं जलं वामहस्ते निधाय ते
जोरूपं तज्जलमिडया कृष्य ॥ स्वदेहान्तः
स्थितं सकलकल्मषं प्रक्षाल्य ॥ तज्जलं कृ
ष्णवर्णं पिंगलया वहिर्निर्गतं स्मृत्वा ॥ पुनर्द

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

तदस्ते कृत्वा ॥ स्ववामभागे ज्वलद्दहनशिलां
ध्यात्वा ॥ ॐ ह्रीं पशु हुं फट् ॥ इति पाशुपतास्त्र
मंत्रेण ॥ तस्यां शिलायामास्फाल्य ॥ हस्तेनांगु·
ष्ठास्यमूलेन जलमादाय ॥ प्रवदन्नाद्यासह·
स्रदलपरमामृतेनैकीभूतं विभाव्य ॥ निर्गम
यतेन जलेन ॥ ॐ अमृतमालिन्यै स्वाहा ॥ इ
ति कुशैः स्वशिरसि त्रिःप्रोक्ष्य ॥ ॐ आत्मतत्त्वं शो
धयामि स्वाहा ॥ ॐ विद्यातत्त्वं शोधयामि स्व
हा ॥ ॐ शिवतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥ ॐ शिव
तत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥ ॐ विद्यातत्त्वं शोधया
मि स्वाहा ॥ ॐ आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥ इ
त्याचम्य ॥ मूले ॐ सर्वतत्त्वं शोधयामि स्वाहा
इति त्रिराचम्य ॥ एवं नवधा जलेनाचम्य ॥ ज
लमंजलिनादायार्घाय ॥ ॐ ह्रां ह्रीं ह्रूं सः श्री
मार्तण्डभैरवाय प्रकाशशक्तिसहिताय इ·
दं अर्घं परिकल्पयामि स्वाहा ॥ इति ऊर्ध्वलत·
र्घाय त्रिरंजलिं दत्वा ॥ सूर्यबिम्बे श्रीदेवीं ध्यात्वा
मानसोपचारैः संपूज्य ॥ ॐ ज्वालाव्यापिण्यै·
विद्महे ह्रीं जगद्गामिन्यै धीमहि ॥ श्रीं ज्वालामु

श्री· १२

12

दीप्रचोदयात् ॥ अनयागायत्र्याचतस्रुसं
ध्यास्वमूलदेव्यैअर्घत्रयंदत्वा ॥ गायत्रींमूल
मंत्रंचयथाशक्तिजप्त्वा । पुनरपिहृदयेश्री
देवींसमानीय ॥ जपंश्रीदेव्यैसमर्प्य ॥ श्रीगु
रुंप्रणमेत् ॥ इतिसंध्याविधिः ॥ अथतर्पण
म् ॥ पूर्ववदाचम्य ॥ प्राणायामादिविधाय
तीर्थमावाह्य ॥ मूलेनजलंसप्तधाःमृतमुद्र
याःमृतीकृत्यतत्रजलेयंत्रंध्यात्वा ॥ तत्रदे
वींस्वहृदयात्सपरिवारामानीय ॥ षडंगयो
गेनसकलीकृत्यसंक्रंदलिप्याःप्रयोगे ॥ अमृ
तेनाभिषिच्य ॥ विधिवत्संपूज्य ॥ पश्चात् ॥ ऐं
श्रींगुरुश्रींकौलानंदनाथभैरवस्वरूपंता
रितित्रिःसंतर्प्य ॥ वह्ने ॥ ऐं ॥ परमगुरुश्रीम
च्छ्रीनारायणकौलानंदनाथभैरवस्वरूप
तं ॥ नेनत्सां ॥ ऐं ॥ परमाचार्यश्रीमच्छ्रीसारि
कौलानंदनाथभैरव ॥ वायवे ॥ ऐं ॥ परमे
ष्ठीगुरुश्रीमहानंदगोविंदभैरवस्वरूप
तं ॥ ऐं ॥ इतित्रिःसकृत्वासंतर्प्य ॥ दिव्यौघसिं
द्धौघमानवौघगुरून्संतर्प्य ॥ बिंदौमूले ॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्रीमहादेवभैरवसहिताश्रीज्वालामुखीभ
गवतीतर्प्यताम॥इतित्रिसंतर्प्य॥श्रीचक्रा॰
परिस्थावरणदेवताअपियथाशक्तितर्पये
यथा॥ॐह्रींअखिलाण्डभूतलभूर्भुवःस्वःसञ्च
रिणीयोगिनीमातृःतर्पयामिनमः॥ॐगुरु
तर्पया॰॥ह्रींनमः॥ॐगुरुमातृःतर्पः॥ह्रींन
मःसमस्तप्रगटगमनरश्रीशिवाम्बसपती
तर्पयामि॰॥श्रींनमः॥ॐह्रींश्रींज्वालामीरि
तांज्वालामुखींतर्पयामिनमः॥ततोद्वार
पालांस्तर्पयेत्॥गंगणेशंतर्प॰॥नंनरसिं॰
हंतर्प॰॥वंवासुकिंतर्प॰॥धंधर्मराजंश्रीतर्प
इतिसंतर्प्य॥अष्टौकन्यास्तर्पयेत्॥ह्रींमाया
तर्प॰॥ह्रींमोहिनींतर्प॰॥ह्रींबालांत॰॥ह्रींभरा
त्रिपराणीतर्पया॰॥ह्रींभगवासांतर्प॰॥ह्रींभी
रुण्डांतर्पया॰॥ह्रींमुण्डानींतर्प॰॥ह्रींवेन्द्रीश
रींतर्प॰॥इत्यष्टौकन्याःसन्तर्प्य॥षोडशज्वा
लाःसंतर्पयेत्॥ह्रींवारुणींतर्प॰॥ह्रींवामाली
नं॰॥ह्रींवाराहींत॰॥ह्रींकुलसुंदरीं॥ह्रींकुव॰
रीं॥ह्रींकौलिनींतर्प॰॥ह्रींकुंटीवेकुंठ॥ह्रींकु॰

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
13

त्मितां ॥ ह्रीं क्रूरां तर्प॰ ॥ ह्रीं कुटिलां तर्प॰ ॥ ह्रीं कुं
तीं त॰ ॥ ह्रीं कं भेरुण्डां त॰ ॥ ह्रीं कूर्चवरीं तर्प॰ ॥ ह्रीं
कारुणीं त॰ ॥ ह्रीं कृत्तिं तर्प॰ ॥ अथ दशकाला
संतर्पयेत् ॥ ह्रीं बालीं तर्प॰ ॥ ह्रीं शाम्बरीं त॰ ॥
ह्रीं दुर्गां त॰ ॥ ह्रीं वाराहीं त॰ ॥ ह्रीं कुलकामिनीं
तर्प॰ ॥ ह्रीं नारसिंहीं तर्प॰ ॥ ह्रीं कौमारीं त॰ ॥ ह्रीं
मातङ्गीं तर्प॰ ॥ ह्रीं भद्रकालीं त॰ ॥ ह्रीं उग्रतारां त
इत्येवं दशकालाः संतर्प्य ॥ प्रधानज्वालाहृ॰
यं संतर्पयेत् ॥ श्रीदक्षिणकालिकां तर्प॰ ॥
ह्रीं त्रिपुरसुन्दरीं तर्प॰ ॥ इष्टदेवतां ज्वालामु
खीं तर्पयेत् । मूलमुच्चार्य ॥ ज्वालाजटाजूट
कलापबद्धासमस्तत्रिभुवन । ग्रसग्रसमत्तरक्ष
कटरूपिणीं ज्वालामुखीं तर्पयामि नमः ॥ इ
ति देवीं संतर्प्य ॥ आयुधानि संतर्पयेत् ॥ ह्रीं
अभयं त॰ ॥ ह्रीं वरं तर्प॰ ॥ ह्रीं पद्मं तर्प॰ ॥ ह्रीं पा
शं तर्प॰ ॥ अथ मूले ॥ श्रीमहादेवभैरवसहि
तां श्रीज्वालामुखीं भगवतीं ॥ साङ्गां सायुधां
सवाहनां सपरिकरां सावरणां तर्पयामि न
मः ॥ इति त्रिः संतर्प्य ॥ देवर्षिपितृतर्पणं कुः

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

यीत॥ पुनः प्राणायामादिकं विधाय॥ श्रीदे
वीं स्वहृदि विसृज्य॥ श्रीगुरुं प्रणमेत॥ इति
तर्पणम्॥ ततः॥ ॐ वज्रोदकि हूं फट् स्वाहा
इत्यनेन जलं पूर्णकमण्डलं गृहीत्वा॥ मूलं
स्मरन्॥ यागगेहमागत्य॥ जलादिना द्वारदेव
ताः पूजयेत्॥ ॐ गां गूं गं गणपतये नमः॥ इ
ति पूर्वे॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं धर्मराजाय नमः॥ इति
दक्षिणे॥ ॐ ह्रीं वां वासुकये नमः॥ इति पश्चि
मे॥ ॐ ह्रीं पं ह्सौः नरसिंहाय नमः॥ इत्युत्तरे॥
ॐ सरस्वत्यै नमः॥ ऊर्ध्वे॥ ह्रीं सत्याय नमः॥ दक्ष
पार्श्वे॥ श्रीं उमायै नमः॥ वामपार्श्वे॥ ह्रीं देहल्यै
नमः॥ ह्रीं अलिंदाय नमः॥ अधः॥ ॐ ह्रीं ज्वं ज्वा
लिन्यै नमः॥ ॐ ह्रीं ह्रां द्वारश्रियै नमः॥ उपरि
इति द्वारपूजां विधाय॥ वामपादपुरस्सरं गृ
हान्तः प्रविश्य॥ आसनशोधनं कुर्यात्॥ ॐ अ
स्य श्री आसनशुद्धिमन्त्रस्य मेरुपृष्ठऋषिः
सुतलं छन्दः॥ कूर्मो देवता॥ आसनशोधने
विनियोगः॥ मेरुपृष्ठऋषये॥ शि॥ सुतलं
छन्दसे॥ मुखे॥ कूर्मो देव॥ हृदि॥ आसनशो

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

पनेविनियोगः॥ सर्वार्थे॥ इतिविन्यस्य॥ ओं
ह्रीं पृथ्वित्वयाधृतालोकादेवित्वंविष्णुनाधृ-
ता॥ त्वंचधारयमांदेविपवित्रंकुरुचासनम्
इतिभूमिंप्रार्थ्य॥ आसनंपूजयेद्यथा॥ मंडूक
यनमः॥ कालाग्निरुद्रायनमः॥ आधारश-
क्त्यैनमः॥ मूलप्रकृत्यैनमः॥ कूर्मायनमः अ
नंतायनमः॥ पृथिव्यैनमः॥ सुधासमुद्रायन-
मः॥ मणिद्वीपायनमः॥ चिंतामणिगृहायन
मः॥ पारिजातायनमः॥ रत्नवेदिकायैनम
ह्रीं पद्मासनायनमः॥ इत्यासनंसंपूज्य॥ नै
ऋते वास्तुपुरुषायनमः॥ ब्रह्मणेनमः॥ ईशा
ने॥ ऐं॥ कुलनाथश्रीपादुकां॥ ऐं॥ रक्तवर्णंद्वाद
शशक्तिसहितश्रीदीपनाथश्रीपादुकांतदु
परिउपविश्य॥ संविदंयथामंत्रंस्वीकुर्यात
नद्विधिर्यथा॥ ओंसंविदेब्रह्मसंभूतेब्रह्मपुत्रि
सर्वदानघे॥ ब्राह्मणानांचतन्मध्येपवित्राभ
वसर्वदा॥ ओंब्राह्मण्यैनमःस्वाहा॥ सिद्धमू-
लसहतयेदेविहीनबोधप्रबोधिनि॥ राजराजा
वशंकारिशत्रुमदनिसूदनि॥ पंचविद्या-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

यनमःस्वाहा॥ अज्ञातेन्यनदीमाग्रेत्तानाधि
ष्ठातृरूपिणी॥ आनन्दस्याद्भुतंनिधीतिसम्यग
ज्ञानंप्रयच्छमे॥ ह्रींवैष्णायैनमःस्वाहा॥ नम
स्वामिनमस्वामियोगमार्गप्रदर्शिनि॥ त्रैलो
क्यविजयेमानससमाधिफलदाभव॥ क्लौंश
द्धात्मनेनमःस्वाहा॥ इत्यभिमंत्र्य॥ ॐअमृतेअ
मृतोद्भवे॥ अमृतवर्षिणिअमृतमाकर्षय॥ २
सिद्धिंदेहि॥ ३॥ अमुकपदंमेवशमानयस्वा
हा॥ इतिमंत्रपरिमूलेचसमयाजप्त्वा॥ धेनुमु
द्रयामृतीकृत्य॥ आवाहनादिमुद्राःप्रदर्श्य
आगच्छागच्छसंतिष्ठ॥ १॥ सन्निधेहि॥ २॥ सन्नि
रुद्धेस्व॥ ३॥ सम्मुखीभव॥ ४॥ अवगुण्ठय॥ यो
निप्रदर्श्य॥ छोटिकाभिर्दशदिग्बंधनंविधा
य॥ स्वशिरसि॥ श्रीगुरुपादुकामंत्रेणश्रीगु
रुंत्रिधातत्त्वमुद्रयासंतर्प्य। स्वहृदिमूलवि
द्ययाश्रीदेवींसमयात्रिधावासंतर्प्य॥ मेवदः
वदवागवादिनिममजिह्वाग्रेस्थिरीभवसर्व
सत्ववशंकरिस्वाहा। इत्यनेनमुखेविजहुयात्
ततःआनंदमयोभूत्वा॥ अपसर्पंतुतेभूताये

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
१५
15

भूताभुवि संस्थिताः ॥ ये भूता विघ्नकर्तारस्ते
नश्यंतु शिवाज्ञया ॥ पाषाणादिकारिणी भूता
भूताभ्रस्यंतरिक्षगाः ॥ दिव्यलोके स्थिता ये
च ते नश्यंतु शिवाज्ञया ॥ इति तर्जनीमध्यमा
भ्यां ॥ ऊर्ध्वोर्ध्वतालत्रयदानेन वामपार्ष्णिघा
तत्रयदानेन ॥ दिग्बहृष्याव ॥ त्रिविधविघ्नोत्
त्सार्य ॥ छोटिकाभिर्दशदिग्बंधनं कृत्वा ॥ च
तुर्दिक्षुवह्निप्राकारं संचिंत्य ॥ प्राणायामं कु
र्यात् ॥ १ ॥ तद्विधिर्यथा ॥ इडयापिबषोडश
भिः पवनं कुंभषष्टिचतुःषष्ट्यमंत्ररागम ॥ त्य
जेत्पिंगलया प्रानकैश्शनकैर्द्वशाभिर्द्वशाभि
र्द्वशाभिर्मात्रिकैः ॥ इत्येकः प्राणायामः ॥ पव
पवविपर्ययेण कृतो द्वितीयः प्रथमवत्तृती
यः ॥ इत्थं प्राणायामत्रयेण निरस्तसकल
कलुषं स्वदेहं देवताराधनयोग्यं विभाव्य ॥
भूतशुद्धिं कुर्यात् ॥ पादादिजानुपर्यंतं पृ
थ्वीस्थानं चतुरस्रं वज्रलांछितं पीतवर्णं
ब्रह्मदैवतं निवृत्तिकलाधिष्ठितं लंबीजयु
तं ध्यात्वा ॥ जान्वादिनाभिपर्यंतमपां स्थानं

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

शुक्लवर्णमर्धचंद्राकारं स्वेतांगद्वयोपेतपद्मला
ञ्छितं विष्णुदैवतं प्रतिष्ठाकलाधिष्ठितं वंबी-
जयुतं ध्यात्वा ॥ नाभ्यादिकण्ठपर्यंतं वन्हिमं
डलं स्वस्तिकोपेतं रक्तवर्णं रुद्रदैवतं विद्या
कलाधिष्ठितं रंबीजयुतं ध्यात्वा ॥ कण्ठादिभ्रू
मंडलपर्यंतं वायुमण्डलं षट्कोणाकारं ष-
ड्बिन्दुलांछितं धूम्रोपेतं कृष्णवर्णं ईश्वरदैव
तं शांतिकलाधिष्ठितं यंबीजयुतं ध्यात्वा ॥
भ्रूमध्यादिब्रह्मरंध्रान्तमाकाशस्य वृत्ता-
कारं ध्वजलांछितं ॥ धूम्रवर्णं सदाशिवदैव
तं शांत्यतीताकलाधिष्ठितं हंबीजयुतं ध्या-
त्वा ॥ तत्र पंचभूतमये देहे ॥ धर्मकन्दसमुद्भू-
तं ज्ञाननालकमैश्वर्याष्टदलोपेतं परवैरा-
ग्यकर्णिकं स्वहृदयारविन्दं ध्यात्वा ॥ तत्क
र्णिकायां जीवात्मानं ॥ आराग्रमात्रं प्रदीप-
कलिकाभास्वरमनादिमतनासंछन्नपरवि
रूपं संचिंत्य ॥ प्राग्रुक्तरूपेण मूलाधारात्कुंड
लिनीमुत्थाप्य ॥ क्रमाल्लिनीं सुषुम्णावर्त्म
नामूलाधाराद्यनाहतान्तस्थवर्णादिदेव

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री·
९
16

नायसंनीहृदयकमलमानीय॥तथाकव-
लीकृतंजीवात्मानंध्यायन्॥सुषुम्णावर्त्मना
विष्णुब्रह्मादिचक्रस्थवर्णादिदेवतायसंनीयब्र
ह्मरंध्रंनीत्वा॥तत्रस्थितसहस्रदलकमलक
र्णिकामध्यवर्तिनिपरमात्मज्योतिषिसवर्णा
वर्णदेवताकदम्बकंजीवात्मानंहंसइतिसं-
योज्य॥कुण्डलिनींस्वस्थानमानीय॥ततसं
हारंकुर्यात्॥तत्रपृथ्वीस्थानेपादेन्द्रियगम-
नक्रियागंतव्यगंधघ्राणपृथिवीब्रह्मनिवृ
त्तिसमानवायून्संस्मृत्य॥ओंह्रींब्रह्मणेपृथि
व्याधिपतयेनिवृत्तिकलात्मनेहूंफट्स्वाहा
इतिमंत्रेणतान्कुण्डलिनीद्वाराप्पांमध्ये-
संहरेत्॥ततःपांस्थानेहस्तादानदानकर
मरसनाजलविष्णुप्रतिष्ठादानान्संचिन्त्य
ओंह्रींविष्णवेजलाधिपतयेप्रतिष्ठाकला-
त्मनेहूंफट्स्वाहा॥इतितान्कुण्डलिनीद्वा
रावह्निमध्येसंहरेत्॥ततोवह्निस्थानेपायु
विसर्गविसर्जनीयरूपचक्षुर्वह्निरुद्रविद्या
ख्यानान्संस्मृत्य।ओंह्रींरुद्रायतेजोधिपतये

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

विद्याकलात्मने हूं फट् स्वाहा ॥ इति तान्सर्वा
न्वायुमण्डले संहरेत् ॥ ततो वायुस्थाने उपर
स्यानन्दतद्विषयस्पर्शस्पृष्टव्यवायोस्सर्वशां
न्त्यपानान्संस्मरेत् ॥ ओं ह्रैं ईश्वराय वाय्वधिपत
ये शान्तिकलात्मने हूं फट् स्वाहा ॥ इति तान्स
र्वानाकाशस्थाने संहरेत् ॥ ततः आकाशस्था
ने वाग्वचनवक्तव्यशब्दश्रोत्राकाशसदाशि
वशान्त्यतीताप्राणान्संस्मरेत् ॥ ओं ह्रौं सदाशि
वायाकाशाधिपतये शान्त्यतीताकलात्मने
हूं फट् स्वाहा ॥ इति तान्सर्वान्कुण्डलिन्यां सं
हरेत् ॥ ततो बिन्दुशक्तौ बिन्दुशक्तिं नादशक्तौ
नादशक्तिं परमशक्तौ प्रणवेन संहरेत् ॥ ओं
ह्रीं हूं फट् स्वाहा ॥ इति तां परमशक्तिं शिवात्म
परमात्मनि संयोज्य ॥ केवलशरीरे वामकु
क्षौ पापपुरुषं विचिन्तयेत् ॥ वामकुक्षिस्थितं
पापपुरुषं कज्जलप्रभम् ॥ ब्रह्महत्याशिरस्कं
च स्वर्णस्तेयभुजद्वयम् ॥ सुरापानहृदायु
क्तं गुरुतल्पकटिद्वयम् ॥ तत्संसर्गिपदद्वन्द्व
मङ्गप्रत्यङ्गपातकम् ॥ उपपातकरोमाणं

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

कृष्णमस्य विलोचनम् ॥ वह्नाचर्मधरं क्रुद्धंप
पंकृतौ विचिंतयेत् ॥ इति पापपुरुषं विचिं-
त्य ॥ वामनासारंध्रेणायं वीजेन सह वायुमापू-
र्य ॥ नाभिस्थषट्कोणाकारे वायुमंडले संयो-
ज्य ॥ तत्र यमिति वायुवीजं कृष्णवर्णं संचिंत्य
कुंभकेन यमिति वायुवीजमावर्तयेत् षोडशि
तेन महावायुना स्वपापपुरुषं स्वशरीरस्थं
संशोष्य ॥ वायुं दक्षिणनासया विरेच्य । पुन
र्दक्षिणनासया रंजीवेन सह वायुमापूर्य ॥
मूलाधारे संयोज्य ॥ तत्रस्थवह्निमंडले रमि-
ति वह्निवीजं रक्तवर्णं विचिंत्य ॥ कुंभकेन र
मिति वीजमावर्तयेत् षोडशिय तेन महावह्निना
स्वपापपुरुषं स्वशरीरस्थं संदह्य ॥ पाप
पुरुषभस्मना सहितं वायुं वामनासया विरे
च्य ॥ पुनर्वामनासया वंवीजेन सह वायुमापू-
र्य ॥ ब्रह्मरंध्रे संयोज्य ॥ तत्रस्थचंद्रमंडले
वमिति अमृतवीजं शुक्लवर्णं विचिंत्य ॥ कुं-
भकेन वंवीजमावर्तयेत् तत्रस्थामृतधारया
स्वदेहभस्म प्लावितं विभाव्य ॥ तं वायुं दक्षिणना

सयाविरेच्य ॥ पुनर्दक्षनासया लंवीजेन वायु
मापूर्य ॥ मूलाधारस्य पार्थिवमण्डले संयोज्य
तत्र लमिति रक्तवीजं पीतवर्णं संचिन्त्य ॥ कुं
भकेन लंवीजमावर्त्तयेत् ततउद्धृतेन तेजसा शु
ष्कसावितमस्सचनीकृत्य ॥ तं वायुं वामनास
याविरेच्य । पुनर्वामनासया मायावीजेन वा
युमापूर्य ॥ मूलाधारस्य विन्दुमध्ये मायावी
जे स्फुरद्बालार्कवर्णं संचिन्त्य ॥ कुम्भकेना
मायावीजमावर्त्तयेत् तेन करचरणाद्यवयव
समेतं स्वदेहं निष्पन्नं विभाव्य ॥ तं वायुं दक्ष
नासयाविरेचयेत् ॥ इति स्थूलशरीरं निष्पा
द्य ॥ सूक्ष्मशरीरं निष्पादयेत् ॥ तत्र श्वेतासह
स्रदलारकमलस्थपरमात्मनः ॥ सकाशात्स
कलजगत्प्रसूतां विश्वेभिन्नपरब्रह्मस्वरू
पिणीं परमशक्तिं ॥ ॐ ह्रीं नमः इति स्वस्थान
मानीय ॥ ततो नादशक्तिं विन्दुशक्तिश्च एवं
न्यसेत् ॥ विन्दुशक्तेः सकाशात्सकलजग
त्सृष्टिहेतुभूतां कुण्डलिनीं प्रणवेणानिसा
र्य ॥ ततः ॐ ह्रौं सदाशिवायाकाशाधिप-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

तये शांत्यतीताकलात्मने नमः ॥ इति प्राणशां
त्यतीता सदाशिवाकाशश्रोत्रशब्दवक्तव्यव-
चनवाच आकाशस्थाने स्थापयेत् ॥ ॐ ह्रैं ईश्व
रायवाय्वधिपतये शांतिकलात्मने नमः ॥ इ
त्यपानशांतीश्वरवायुस्पर्शस्पृष्टआनंदोप
स्थात्वायुस्थाने स्थापयेत् ॥ ततः ॐ ह्रूं रुद्राय
तेजोधिपतये विद्याकलात्मने नमः ॥ इति व्या
नविद्यारुद्रतेजश्चक्षुरूपविसर्जनीयविस
र्गपायूनग्निस्थाने स्थापयेत् ॥ ततः ॐ ह्रीं वि
ष्णवे जलाधिपतये प्रतिष्ठाकलात्मने नमः
इति उदानप्रतिष्ठाविष्णुजलरसनारसदा-
नप्रदानहस्तानपां स्थाने स्थापयेत् ॥ ततः
ॐ ह्रां ब्रह्मणे पृथिव्यधिपतये निवृत्तिकला
त्मने नमः ॥ इति समाननिवृत्तिब्रह्मपृथिवी-
घ्राणगन्धगंतव्यगमनक्रियापादेन्द्रिया
णि पृथिवीस्थाने स्थापयेत् ॥ ततः प्रणवेण
कुण्डलिनीं स्वस्थाने स्थापयित्वा ॥ नादशा
क्तिं बिंदुशक्तिं परमशक्तीनां प्रणवेन स्वदेहे
व्याप्तिं विभाव्य ॥ सोहमिति मंत्रेणाब्रह्मरंध्र

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

स्यपरमात्मनः सकाशात ॥ ऊं उ लिंगिनी जी
वात्मानं संहृत वर्णावर्णादि देवता सहित मा
त्रादिचक्रेषु ॥ ततह्वाणिधिदेवताः स्थापयहृ
दयकमलमानीय ॥ हृदयकमले जीवात्म
नं स्थापयित्वा ॥ ऊं इ लिंगिनी सुषुम्णामार्गेनम
णीश्वरादिचक्रेषु ॥ ततह्वणिवर्णादिदेवताः
स्थापयन्मूलाधारे स्थापयेत ॥ ततः स्वशा
रीरं निर्मल सकल कल्मषं विभाव्य ॥ हृदिद
त्तं निधाय ॥ प्राणप्रतिष्ठां कुर्याद्यथा ॥ ऊं आं
ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं हों हंसः सोहं श्रीज्वा
लामुखी भगवत्याः ॥ प्राणा इह प्राणाः ॥ ऐं ८
जीव इह स्थितः ॥ ऐं ८ ॥ सर्वेन्द्रियाणि इह स्थि
तानि ॥ ऐं ८ ॥ वाङ्मनस्त्वक्चक्षुः श्रोत्रघ्राणप्रा
णा इहागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा ॥ इति
प्राणप्रतिष्ठां त्रिस्कृत्वा जप्त्वा ॥ ततः स्वश
रीरं तेजोरूपं विभाव्य ॥ स्वमूलऋष्यादिस्म
रणं विदधीत यथा ॥ ऊं अस्य श्रीज्वालामुखी
मंत्रस्य ॥ वैश्वानरऋषिः ॥ अनुष्टुप् छंदः ॥ अर्द्ध
नग्नरूपिणी श्रीज्वालामुखी देवता ॥ ह्रीं बीजं ॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री.
१९

19

श्रीं शक्तिः ॥ स्वाहा कीलकं ॥ ज्वालामुखीप्री
त्यर्थं जपे विनियोगः ॥ वैश्वानरऋषये नमः
शिरसि ॥ अनुष्टुप्छंदसे नमः मुखे ॥ श्रीज्वा-
लामुखीभगवतीदेवतायै नमः हृदये ॥
ह्रीं बीजाय नमः गुह्ये ॥ श्रीं शक्तये नमः पाद
योः ॥ स्वाहा कीलकाय नमो नाभौ ॥ धर्मार्थ
काममोक्षार्थे जपे विनियोगः सर्वांगेषु ॥
ॐ ह्रीं श्रीं नमः शिरसि ॥ ज्वालामुखि हृदि ॥
मम शत्रून्नाभौ ॥ भक्षय भक्षय लिंगे ॥ हुं गु-
ह्ये ॥ फट् स्वाहा ॥ सर्वांगेषु ॥ अथ मूलमातृ
कान्यासः ॥ ॐ अं कं खं गं घं ङं आं नमः शिरसि ॥
ॐ इं चं छं जं झं ञं ईं नमः ललाटे । ॐ उं टं ठं डं ढं
णं ऊं नमः नेत्रयोः ॥ ॐ एं तं थं दं धं नं ऐं नमः मु
खे । ॐ ओं पं फं बं भं मं औं नमः कण्ठे । ॐ ऋं यं नमः स्-
कन्धयोः । ॐ ॠं रं विपाणिपाः । ॐ लृं लं नमः स्त-
नयोः । ॐ लॄं वं नमः हृदि ॥ ॐ लृं शं शत्रून्नकुलो
ॐ यं शं षं भं तं यं पार्श्वयोः ॥ ॐ यं सं मं तं यं-
नाभौ ॥ ॐ ॐ ह्रूं लिंगे ॥ ॐ ॐ लं फट् गुह्ये ॥
ॐ अं हं स्वाहा ज्वालानुनेः ॥ ॐ अः ठं ॥ हार

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

पादयोः ॥ मूलं सर्वांगेषु ॥ इति मूलमातृका
न्यासः ॥ अथान्तर्मातृकान्यासः ॥ तत्रादौ मा
तृकाप्राणायामं कुर्यात् ॥ यथा ॥ अं आं इं ईं
उं ऊं ऋं ॠं लृं लॄं एं ऐं ओं औं अं अः ॥ पूरकः ॥ कं
खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं णं तं थं दं धं नं
पं फं बं भं मं ॥ कुंभकः ॥ यं रं लं वं शं षं सं हं ळं
रेचकः ॥ इति प्राणायामं विधाय ॥ ऋष्यादि
न्यासं कुर्यात् ॥ यथा ॐ अस्य श्री अंतर्मा
तृकान्यासस्य ॥ ब्रह्मा ऋषिः ॥ गायत्रं छंदः ॥
श्री अंतर्मातृकासरस्वती देवता ॥ हलो बी
जानि ॥ स्वराः शक्तयः ॥ अव्यक्तं कीलकं ॥ म
म श्रीज्वालामुख्याः प्रीत्यर्थे न्यासे विनियोग
इति प्रांजलिः स्थित्वा ॥ ब्रह्मऋषये नमः शिर
सि ॥ गायत्रीछंदसे नमो मुखे ॥ श्री अंतर्मातृ
कासरस्वतीदेवतायै नमः ॥ हृदि ॥ हलयो
बीजेभ्यो नमः ॥ गुह्ये ॥ स्वरशक्तिभ्यो नमः पा
दयोः ॥ अव्यक्तकीलकाय नमः नाभौ ॥ मम
श्रीज्वालामुख्याः प्रीत्यर्थे न्यासे विनियोगाः ॥ स
र्वांगेषु ॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कं खं गं घं ङं ॥ आं खं ग

श्री
९
20

ष्ठाभ्यां नमः ॥ दे ॥ इं चं छं जं झं ञं ईं तर्जनीभ्यां
नमः ॥ दे ॥ उं टं ठं डं ढं णं ऊं मध्यमाभ्यां वष
ट् ॥ दे ॥ एं तं थं दं धं नं ऐं अनामिकाभ्यां हुं ॥ दे
ओं पं फं बं भं मं औं कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ॥ दे
अं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं अः करतलकरपृष्ठा
भ्यां फट् ॥ इति करयोरङ्गुष्ठादितलान्तवि
न्यस्य ॥ हृदादिषडङ्गेष्वपि न्यसेद्यथा ॥ ओं
ऐं ह्रीं श्रीं अं कं खं गं घं ङं आं हृदयाय
नमः ॥ दे ॥ इं चं छं जं झं ञं ईं शिरसे स्वाहा ॥ दे ॥
उं टं ठं डं ढं णं ऊं शिखायै वषट् ॥ दे ॥ एं तं थं दं
धं नं ऐं कवचाय हुं ॥ दे ॥ ओं पं फं बं भं मं औं नेत्र
त्रयाय वौषट् ॥ दे ॥ अं यं रं लं वं शं षं सं हं
ळं क्षं अः अस्त्राय फट् ॥ इति षडङ्गं विधाय
अथ ध्यानं ॥ ऐंद्रीमिन्दुरसनाणिकर्णिक-
मवांहुंहैः स्फुरत्कि संपद्मान्नगिन पञ्चव-
र्गयशोलाणिक्षिविवर्गक्रमात ॥ आशास्व-
स्त्रिशूलान्वलांगालिपुत्रादेवाणोद्रेणाह्
नवर्णी ज्ञं शिरसिस्थितं विषमदस्त्रधर्मसिद्ध
सर्ज्ञयम ॥ इति वर्णकमलशिरसि ध्यात्वा

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

मूलाधारयनिःसृताप्रबुद्धाशशिकुण्डलीम्
ज्वलत्पावकसंकाशांसूक्ष्मतेजःस्वरूपिणी
म्॥ मूलाधाराच्छिरःपद्मस्पृशंतीविद्युदाकृ
तिम्॥ तयास्पृष्टशिरःपद्मात्स्रुतैस्तौघस्वरूपि
णः॥ निर्गतान्मातृकावर्णान्स्रष्टुमणावर्त्मि
नातनुम्॥ आपयित्वास्थितान्सर्वानेवंध्या
त्वाप्रविन्यसेत्॥ ततोऽन्तर्मातृकान्यासः॥ अं
नमः॥ आं नमः॥ इं नमः॥ ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं एं
ऐं ओं औं अं अः नमः कण्ठे॥ षोडशदले॥ कं न
मः॥ कं खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं नमः॥ अना
हते॥ द्वादशदले॥ डं ढं णं तं थं दं धं नं पं फं न
मः॥ नाभौ॥ दशदले॥ बं नमः भं मं यं रं लं॥
लिंगमूले षट्दले॥ वं शं षं सं॥ मूलाधारे च
तुर्दले॥ हं क्षं नमः॥ भ्रूमध्ये आज्ञाचक्रे॥ इत्य
न्तर्मातृकान्यासः॥ अथबहिर्मातृकान्यासः॥
नेत्रऋष्यादिकंसन्तुमातृकावदेवन्यासक्ल
अथध्या नम्॥ पंचाशद्वर्णभेदैर्विहितवद
नदोःपादहृत्कुक्षिवक्षोदेशांभास्वत्कपर्दा
कलितशशिकलामिन्दुकुन्दावदाताम्॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री॰ २८

21

ग्रक्षस्रक्कुम्भचिंतालिखितवरकरांत्रीक्ष-
णांपद्मसंस्थामच्छाकल्पामतुच्छस्तनज-
घनभरांभारतींतांनमामि । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं-
नमः शिरसि ॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं नमः मुखे ॥ इं ॥
ईं नमः दक्षनेत्रे ॥ दे ईं॰ ॥ वामे ॥ दे उं ॥॰ दक्षकर्णे ॥ दे
ऊं ॥॰॥ वामे ॥ दे ऋं ॥॰ दक्षनासि ॥ दे ॠं ॥॰॥ वामे ॥ दे
लृं ॥॰॥ दक्षगण्डे ॥ दे ॡं ॥॰॥ वामे ॥ दे एं ॥॰ ऊर्ध्वोष्ठे ॥ दे
ऐं॰ ॥ अधरे ॥ दे ओं ॥॰ ऊर्ध्वदन्तेषु ॥ दे औं ॥॰॥ अधोदन्ते
षु ॥ दे अं ॥॰॥ मूर्ध्नि ॥ दे अः॰ ॥॰॥ जिह्वाग्रे ॥ दे कं ॥॰॥ द
क्षबाहुमूले ॥ दे खं ॥॰॥ कूर्परे ॥ दे गं ॥॰॥ मणिबंधे ॥ दे
घं ॥॰॥ अंगुलिमूले ॥ दे ङं ॥॰॥ अंगुल्यग्रे ॥ दे चं ॥॰॥
वामबाहुमूले ॥ दे छं॰ ॥ कूर्परे ॥ दे जं ॥॰॥ मणिबंधे
॥ दे झं ॥॰॥ अंगुलिमूले ॥ दे ञं नमः ॥ अंगुल्यग्रे ॥ दे
टं॰ ॥ दक्षपादमूले ॥ दे ठं नमः जानौ ॥ दे डं ॥॰॥ गु
ल्फे ॥ दे ढं ॥॰॥ अंगुलिमूले ॥ दे णं ॥॰॥ अंगुल्यग्रे ॥ दे
तं॰ ॥॰ वामपादमूले ॥ दे थं॰ ॥ जानौ ॥ दे दं ॥॰ गुल्फे
॥ दे धं नमः ॥ अंगुल्यमूले ॥ दे नं ॥॰॥ अंगुल्यग्रे ॥
॥ दे पं ॥॰ दक्षपार्श्वे ॥ दे फं॰ ॥ वामे ॥ दे बं ॥॰ पृष्ठे ॥ दे भं ॥॰
नाभौ ॥ दे मं ॥॰॥ उदरे ॥ दे यं त्वगात्मने नमः हृदि ॥ दे

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

रं अस्रगात्मनेनमः दक्षांसे ॥ ६ ॥ लं मांसात्म
नेनमः ककुदि ॥ ६ ॥ वं मेदसात्मनेनमः ॥ वामां
से ॥ ६ ॥ शं अस्थ्यात्मनेनमः ॥ हृदादिदक्षक-
रांतम् ॥ ६ ॥ षं मज्जात्मनेनमः ॥ हृदादिवाम
करांतम् ॥ ६ ॥ सं शुक्रात्मनेनमः ॥ हृदादिद
तपादांतम् ॥ ६ ॥ हं प्राणात्मनेनमः ॥ हृदादि
वामपादांतम् ॥ ६ ॥ लं जीवात्मनेनमः पादा
दिहृदंतम् ॥ ६ ॥ तं परमात्मनेनमः ॥ हृदा
दिमूर्धांतम् ॥ इति विन्यस्य ॥ पंचाशद्वर्णांकृ
पांच कपर्दशशिभूषणाम् ॥ शुद्धस्फटिक
संकाशां शुद्धतोमविराजिताम् ॥ मुक्तारत्न
स्फारद्रक्षांजपमालाकमंडलम् ॥ पुस्तकंव
रदानं च बिभ्रतीं परमेश्वरीम् ॥ एवं मातृकं
ध्यात्वा तत्वन्यासं कुर्यात ॥ यथा मूलमुच्चा
र्य ॥ आत्मतत्वाय स्वाहा ॥ पादादिनाभ्यंतम्
विद्यातत्वाय स्वाहा ॥ नाभ्यादिहृदंतम् ॥
शिवतत्वाय स्वाहा ॥ हृदादिभ्रूमध्यांते ॥ मू
लं शिवतत्वाय स्वाहा ॥ भ्रूमध्यादिशिखां-
ते ॥ इति तत्वन्यासः ॥ ॐ नमः ॥ मस्तके । ह्रीं

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ललाटे॥ श्रीं भ्रूमध्ये॥ ग्वां नासिकायां। लां ने-
त्रयोः॥ तुं श्रोत्रे॥ विं कपोले। मं स्कंधयो। मं स्त-
नयोः॥ सं वक्षसि॥ वं कुक्षौ। शं पार्श्वयोः। इ-
त्रां नाभौ॥ मं लिंगे। लं पृष्ठे। यं कट्यां। भं गुह्ये। स्तं
मे ढ्रयोः। घं ऊर्वोः॥ ह्रूं जान्वोः॥ फं टं जंघयोः
स्वां गुल्फयोः॥ ह्रां पादयोः। म्लं सर्वांगेषु॥
अथ वाग्देवताकन्यासः॥ ॐ अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं
लृं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः॥ भगिनी वाग्देवता श्री पा-
दुकां पूजयामि नमः शिरसि॥ ॐ कं खं गं घं ङं क-
लहीं कामीश्वरी वाग्देवता श्री ललाटे॥ ॐ चं छं
जं झं ञं ह्रं मोदिनी वाग्देव श्री॥ भ्रुवि॥ ॐ टं ठं
डं ढं णं वलूं विमला वाग्देवता श्री॥ कंठे॥
ॐ तं थं दं धं नं॥ अरुणा वाग्देवता श्री॥ हृदये
ॐ पं फं बं भं मं यरूं जयनी वाग्देवता श्री॥ आ-
धारे॥ ॐ यं रं लं वं श्मीं सर्वेश्वरी वाग्देवता श्री
नाभौ। शं षं सं हं क्षं॥ तमलवयरूं॥ कौलि-
के वाग्देवता श्री॥ सिवायां॥ इति वाग्देवता-
ष्टकन्यासः॥ अथ देवतान्यासः॥ ह्रीं मायादेव्यै
वारुणी वात्याली सहितायै नमः॥ मस्तके

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ह्रीं मोहिन्यै श्रीं राकीकुल सुन्दरी सहिताये न
मः॥ स्तने॥ ह्रीं वालादेव्यै वा श्रीं कुवरीकौलि-
की सहिताये नमो॥ हृदये॥ श्रीं भगवत्पि
ीपदेव्यै श्रीं कुलेशी कुलसिना सहिताये नमः॥
कुक्षौ॥ ह्रीं भगवासादेव्यै कुविलाकुङ्कु सहि
ताये नमः॥ नाभौ॥ ह्रीं भीरुण्डादेव्यै कुंतीकु
भेश्वरी सहिताये नमः॥ गुह्ये॥ ह्रीं मृडानी-
देव्यै कुंताकुचरी सहिताये नमः॥ गुल्फयो
श्रीं ह्रीं वैन्दवेश्वरीदेव्यै श्रीं काकरणीकुलि-
सहिताये नमः॥ इति पादयोः॥ मूले॥ श्रीं पा
दुकायै नमः॥ सर्वाङ्गेषु॥ ॐ अंगुष्ठाभ्यां नमः॥
ह्रीं तर्जनीभ्यां स्वाहा॥ श्रीं मध्यमाभ्यां वषट्
श्रीं करतलपृष्ठाभ्यां फट्॥ एवं षडंगन्यासः॥
ॐ हृदयाये नमः॥ ह्रीं शिरसे स्वाहा॥ श्रीं
शिखायै वषट्। ॐ कवचाय हुम्॥ ह्रीं नेत्र
याय वौषट्॥ श्रीं अस्त्राय फट्॥ ॐ ह्रीं श्रीं हृद
याये नमः॥ ज्वालामालिनी शिरसे स्वाहा॥ म
म सर्वशत्रून् शिखायै वषट्॥ भक्षय भक्षय क
वचाय हुं॥ हूं फट् नेत्रत्रयाय वौषट्॥ स्वाहा-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
२२
23

अस्त्रायफट्॥ इति मूलंषडङ्गः॥ अथन्यासः
प्रकारेण मूलषडंगाः॥ ओं ह्रां श्रां हृदयाय न
मः॥ ओं ह्रीं श्रीं शिरसे स्वाहा॥ ओं ह्रूं श्रूं शिखा
यै वषट्॥ ओं ह्रैं श्रैं कवचाय हुं॥ ओं ह्रौं श्रौं नेत्र
याय वौषट्॥ ओं ह्रः श्रः अस्त्राय फट्॥ इति मूले
षडंगन्यासः॥ मूलविद्यया प्राणायामत्रयं
कृत्वा॥ स्वमूलऋष्यादिकरषडङ्गन्यासंकृ
त्वा॥ स्वदेहे योगपीठत्वेन परिकल्प्य न्यासं कुर्या
त्॥ मूलाधारे मंडूकाय नमः॥ कालाग्निरु-
द्राय नमः॥ आधारशक्त्यै नमः॥ प्रकृत्यै न
मः॥ कमठाय नमः॥ शेषाय नमः॥ पृथिव्यै
नमः॥ स्वाधिष्ठाने सुधांबुधये नमः॥ मणि-
पूरे॥ मणिद्वीपाय नमः। हृदये॥ चिंताम-
णिगृहाय नमः॥ रत्नवेदिकायै नमः॥ म
णिपीठाय नमः॥ दिक्षु नानामुनिगणे-
भ्यो नमः॥ नानादेवेभ्यो नमः॥ धर्माय नमः
दक्षांसे॥ ज्ञानाय नमः॥ वामांसे॥ वैराग्याय
नमः॥ वामोरौ॥ ऐश्वर्याय नमः॥ दक्षोरौ॥ अ
धर्माय नमः॥ वदनऊरौ॥ अज्ञानाय नमः॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

दक्षपृष्ठे ॥ अवैराग्यायनमः ॥ वामपृष्ठे ॥ अ
नैश्वर्यायनमः ॥ वामकुक्षौ ॥ शेषायनमः
पद्मायनमः ॥ प्रकृतिमयपत्रेभ्योनमः ॥ वि
कृतिमयकेसरेभ्योनमः ॥ पंचाशद्बीजभूषि
तकर्णिकायैनमः ॥ अं अर्कमंडलायनमः
सौः सोममंडलायनमः ॥ वैश्वानरमंडला
यैनमः ॥ सं सत्वायनमः ॥ रं रजसेनमः ॥ तं त
मसेनमः ॥ आं आत्मनेनमः ॥ अं अंतरात्म
नेनमः ॥ पं परमात्मनेनमः ॥ ह्रीं ज्ञानात्मने
नमः । ह्रीं पीठासनायनमः ॥ ह्रीं षट्चक्राय
नमः ॥ ॐ ह्रूं सहस्रदलकमलकर्णिकायैन
मः ॥ पत्रेषु ॥ वामायैनमः ॥ ज्येष्ठायैनमः ॥
रौद्र्यैनमः ॥ अम्बिकायैनमः ॥ इच्छायैनम
ज्ञानायैनमः ॥ क्रियायैनमः ॥ कुब्जिकायैन
मः ॥ चित्रायैनमः ॥ विषघ्निकायैनमः ॥ दूत
यैनमः ॥ अनन्तायैनमः ॥ मध्ये ॥ मनोन्मन्य
नमः ॥ पं परायैनमः ॥ अपरायैनमः ॥ विरू
पायैनमः ॥ ह्सौः सदाशिवमहाप्रेतपद्मास
नायनमः ॥ इतिनिजदेहपीठत्वेनविन्यस्य

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री॰
२४

स्वमूलविद्यायाः॥ पुनरपि ऋष्यादिकरषडंग
न्यासान्विधाय। स्वहृदयकमले श्रीदेवीं ध्याये
त्॥ ॐ ज्वालापर्वतसंस्थितां त्रिनयनां पीठव्या
पिष्टितां॥ ज्वालाउग्रवरभूषितां स्ववदनां नित्या
महद्रूपां जनैः॥ षट्चक्राम्बुजमध्यगां वरश
रां भाजां भयान्निघ्नतीम्॥ चिद्रूपां सकलार्थ
दीपनकरीं ज्वालामुखीं नौम्यहम्॥ इति ध्यात्वा
स्वमूलविद्यया मस्तके पुष्पांजलिं दत्वा॥
मानसोपचारैराराध्य॥ अंतर्यजनं कुर्यात्॥
मूलाधारे मूलविद्यां विद्युत्कोटिसमप्रभां॥
सूर्यकोटिप्रतीकाशां चंद्रकोटिप्रभां प्रिये। वि
संतन्तुस्वरूपां तां बिंदुत्रिवलयां प्रिये। ऊर्ध्वश
क्तिनिपातेन सहजेन वरानने। मूलशक्तिहृ-
त्फलेन मध्यशक्तिप्रबोधनः॥ परमानंदस-
न्दोहमानंदां चिंतयेत्परम्। मानसोपचारै
राराध्य॥ नैवेद्यावसरे नैवेद्यं देवं कुर्याद्यथा
मूलाधारे॥ आत्मानमात्मपरमात्मज्ञाना
त्मि त्यात्मचतुष्टयं॥ सवृत्तरंध्रकुण्डलाग्निम
ण्डले कुण्डे ध्यात्वा॥ तन्मध्ये श्रीपरदेवतां

ध्यात्वा॥ तन्मुखे॥ मूलेनैवग्रहंतां जुहोमि स्वा-
हा॥ असत्यं जुहोमि स्वाहा॥ पैशुन्यं जुहोमि
स्वाहा॥ कामं क्रोधं लोभं मोहं मदं मात्सर्यं जु-
होमि स्वाहा॥ स्वगुणमाणस्वच्छमनःस्त्रुवेण
प्रत्येकं हुत्वा॥ अथवा॥ धर्माधर्महविर्दीप्ते-
स्वात्माग्नौ मनसा स्त्रुचा॥ सुषुम्णावर्त्मना नि-
त्यमक्षवृत्तीर्जुहोम्यहं स्वाहा॥ इति हुत्वा॥ पु-
नः स्वहृदयकमले श्रीदेवीं ध्यात्वा॥ उत्तरापो-
शानादि सर्वोपचारैराराध्य॥ मूलं यथाश-
क्ति जपित्वा॥ प्राणायामादिना जपं समर्प्य
श्रीगुरुं प्रणम्य। स्वदेहं गंधादिभिरलंकृत्य स-
कलशस्थापनं कुर्यात्॥ स्ववामभागे षट्
कोणं तन्मध्ये त्रिकोणं द्वयविंदुवालवृत्तं च-
तुरस्रं कृत्वा॥ स्वदेहे त्रिकोणांतर्विंबं वि-
रच्य॥ तत्राधारशक्तिं समभ्यर्च्य॥ तत्राधारे
निक्षिप्य॥ तदुपर्यस्त्रमंत्रेण शोधितं। स्वमं-
त्रेणाप्लवितं पात्रं शंखादिकं वा संस्थाप्य तत्र
गंगेत्यादितीर्थमावाह्य॥ गन्धादीन्प्रणवेन
निक्षिप्य॥ वह्निसूर्यसोमकलाभिः संपूज्य

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री॰
२५
25

येन मुद्रां प्रदर्शयेत् । स्वमंत्रेण पूजयेदिति ॥ विधि
विहितसामान्यार्घ्योदकेन स्ववामे कृतमण्ड
लमभ्युक्ष्य तत्राधारशक्तिभ्यो नमः ॥ इति पीठ
पूजाक्रमेण संपूज्य । फडित्याधारं प्रक्षाल्य ॥
मण्डलोपरि संस्थाप्य ॥ रं वह्निमण्डलाय द
शकलात्मने नमः ॥ इति प्रपूज्य ॥ फडिति क
लशं प्रक्षाल्य ॥ कारेणानप्रपूर्य । रक्तवस्त्रमा
ल्यादिना सम्भूष्य देवीबुद्ध्या संस्थाप्य ॥ अं अ
र्कमंडलाय द्वादशकलात्मने नमः ॥ इति क
लशं संपूज्य ॥ उं चन्द्रमण्डलाय षोडशकला
त्मने नमः ॥ इति शंखं च सम्पूज्य ॥ फडिति संर
क्ष ॥ हुमित्यवकुण्ठ्य मूलेन संवीक्ष्य ॥ नमः इ
त्यभ्युक्ष्य । मूलेन चरोंध माघ्राय ॥ कुम्भमुद्रां
दत्वा ॥ शापमोचनं कुर्यात् ॥ एकमेव परंब्र
ह्म स्थूलसूक्ष्ममयं ध्रुवम् ॥ कचोद्भवां ब्रह्मह
त्यां तेन ते नाशयाम्यहम् ॥ सूर्यमंडलसंभू
ते वरुणालयसंभवे ॥ अमावीजमये देवि
शुक्रशापाद्विमुच्यताम् ॥ वेदानां प्रणवो बी
जं ब्रह्मानन्दमयं यदि ॥ तेन सत्येन देवेशि ब्रह्म

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

त्रिष्टुमस्यापोहत ॥ इति त्रिः ॥ ततः ॐ वां वीं वूं
वैं वौं वः ॥ ब्रह्मशापमोचितायै सरादेव्यै नमः
इत्यपि त्रिः ॥ ह्रां श्रीं क्रों क्रौं क्रूं क्रैं क्रौं क्रः ॥ सगाह
स्त्रशापं मोचय ॥ ॥ अमृतं स्रावय स्रावय स्वा
हा ॥ इति त्रिः ॥ ॐ ह्रीं श्रीं पिं त्रं सः ॥ ॐ अमृते अ
मृतोद्भवे ॥ अमृतवर्षिणि ॥ अमृतं स्रावय ॥ ॥
ॐ ह्रीं श्रीं सरादेव्यै वौषट् ॥ इति त्रिः ॥ आनन्द-
स्वरायै विद्महे सरादेव्यै धीमहि ॥ तन्नोऽर्थना
रीश्वरः प्रचोदयात् ॥ इति त्रिः ॥ हंसः शुचिष
द्वसुरंतरिक्षसद्धोता वेदिषदतिथिर्दुरोणस-
त् ॥ नृषद्वरसदृतसद्व्योमसदब्जा गोजा ऋ
तजा अद्रिजा ऋतनम् ॥ इत्यपि त्रिः ॥ पठित्वा ॥ देव
ताभ्यः पितृभ्यश्च महायोगिभ्य एव च ॥ नमः स्व
धायै स्वाहायै नित्यमेव भवंतिहि ॥ मधुवात
ऋतायते मधुक्षरंति सिंधवः ॥ माध्वीर्नः सं
त्वोषधीः मधुनक्तमुतोषसः मधुमत्पार्थिवं
रजः ॥ मधुद्यौरस्तु नः पिता ॥ मधुमान्नो वन-
स्पतिः मधुमानस्तु सूर्यः ॥ माध्वीर्गावो भवं
तु नः ॥ ॐ मधुः ॥ ३ ॥ इत्यपि त्रिः ॥ स्वापिशाय॰

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

मधिष्ठायतीरसर्पिमधूदकम् ॥ हिरण्यपात्र
मध्येः ॥ स्थाप्यमवध्नस्तुकुंडपद्मम् ॥ इत्यपि त्रिः
ब्रह्मशापविनिर्मुक्ता त्वं मुक्ता विष्णुशापता
विमुक्ता शुक्रशापेन पवित्रा भव साम्प्रतम् ॥
पावमानं परं ब्रह्म पावमानः परो रसः ॥ पा
वमानं परं ज्ञानं तेन त्वां पावयाम्यहम् ॥ इत्य
पि स्थो परि विचिंत्य ॥ कुम्भमध्ये आनंदभैरव
भैरव्यौ ध्यायेद्यथा ॥ सूर्यकोटिप्रतीकाशं च
न्द्रकोटिसुशीतलम् ॥ अष्टादशभुजं देवं पं·
चवक्त्रं त्रिलोचनं ॥ अमृतार्णवमध्यस्थं ब्र·
ह्मपद्मोपरिस्थितम् ॥ वृषारूढं नीलकण्ठं
सर्पाभरणभूषितम् ॥ कपालखट्वांगधरं
घण्टाडमरुवादिनम् ॥ पाशांकुशधरं देवं·
गदामुसलधारिणम् ॥ खड्गखेटकपट्टी
समुद्गरं शूलकुंतिनम् ॥ विचित्रखेटकं मुं·
डं वरदाभयपाणिकम् । लोहितं देवदेवे·
शं भावयेत्साधकोत्तमः ॥ दत्वा पुष्पांजलिं·
कुम्भे जपेदानन्दभैरवम् ॥ पवमानेश्वर
भैरवं ध्यात्वा ॥ हसरक्षमलवयऊं आनन्दभै

रभैरवायवौषट् ॥ इत्यानन्देश्वरभैरवंवित्रिनेत्रा
आनन्देश्वरभैरवींचध्यायेद्यथा ॥ समुद्रेमध
मानेनदीनांचासागरोत्तमे ॥ तत्रोत्पन्नामहा
देवीकुमारीरूपधारिणी ॥ भावयेच्चस्वसंदे
वींचंद्रकोटिसमप्रभाम् ॥ हिमकुन्देन्दुधवा
लांपंचवक्त्रांत्रिलोचनाम् ॥ अष्टादशभुजो
युक्तांसर्वानंदकरोद्यताम् ॥ प्रहसंतीविशा
लाक्षींदेवदेवस्यसंमुखीम् ॥ एवंध्यात्वा
सहस्रमलवरयईंसंगादेव्यैवौषट् ॥ इत्या
नंदेश्वरभैरवींत्रिः ॥ द्रव्यमध्येचक्रावर्तेनत्रिः
प ञ्च ॥ १ ॥ कं ॥ २ ॥ घं ॥ ३ ॥ इतिशक्तिच
क्रंविलिख्य ॥ तन्मध्ये ॥ हंसं ॥ तत्समावेशा
द्रव्यमध्येअमृतंविचिंत्य ॥ येनमुद्रयाःश्रुती
कृतीगंरोनितोर्ध्वमावाह्य ॥ वमितिस्वधा
बीजंमूलमध्याहृत्यावचंदष्टवापविना ॥ आ
त्मश्रीचक्रयोर्मध्येत्रिकोणषट्कोणवृत्त
चतुरस्रंविलिख्य ॥ चतुरस्रेपूर्णगिरिपीठा
यनमः ॥ उड्डियानपीठायनमः । कामरूप
पीठायनमः ॥ जालन्धरपीठायनमः ॥ इति

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

प्रपूज्य ॥ षट्कोणषडंगं संपूज्य ॥ त्रिवृत्तेन ॥ त्रि
कोणग्रदत्तोत्तरं सम्पूज्य ॥ मध्ये ॥ आधारशा-
क्तीः संपूज्य ॥ त्रिकोणगर्भे यन्त्रिकां संस्थाप्य
नमश्चतिसामान्यार्घोदकेनाभ्युक्ष्य ॥ यं धूम्रा
र्चिषे नमः ॥ रं ऊष्मायै नमः ॥ लं ज्वलिन्यै नमः
वं ज्वालिन्यै नमः ॥ शं विस्फुलिङ्गिन्यै नमः ॥ षं
सुश्रियै नमः ॥ सं सुरूपायै नमः ॥ हं कपिलायै न
मः ॥ लं हव्यवाहायै नमः ॥ क्षं कव्यवाहायै नम ।
रं वह्निमण्डलाय दशकलात्मने नमः । इति
सम्पूज्य ॥ मध्ये मूलदेवीं सम्पूज्य ॥ फडिति ना
रिकेलादिपात्रं प्रक्षाल्य ॥ त्रिकोणवृत्तषट्को-
णयंत्रं विलिख्य ॥ यंत्रकोपरि संस्थाप्य ॥ त
त्र कं भं तपिन्यै नमः ॥ खं बं तापिन्यै नमः ॥ गं
फं धूम्रायै नमः ॥ घं पं मरीच्यै नमः ॥ ङं नं ज्वा
लिन्यै नमः ॥ चं धं रुच्यै नमः ॥ छं दं सुषुम्णा-
यै नमः ॥ जं थं भोगदायै नमः ॥ झं तं विश्वायै
नमः ॥ ञं णं बोधिन्यै नमः ॥ टं ढं धारिण्यै नम ।
ठं डं क्षमायै नमः ॥ इति अं अर्कमंडलाय नम ।
द्वादशकलात्मने नमः ॥ इति सम्पूज्य ॥ ततः

स्वस्वमूलमंत्रेण संपूज्य ॥ वहिर्णवीजंमू
लेविलोममातृकां च पठन्नमृतेन त्रिकोणं शु
ध्द्ये ॥ जलेन च भागमेकं शुध्द्ये ॥ नत्वंगंधा
दिभिर्विलिप्य ॥ अं अमृतायै नमः ॥ आं आनंदा
यै नमः । इं इच्छायै नमः ॥ ईं तुष्ट्यै नमः ॥ उं पुष्ट्यै
नमः । ऊं रत्यै नमः ॥ ऋं धृत्यै नमः ॥ ॠं शशिन्यै
नमः ॥ लृं चंद्रिकायै नमः ॥ लॄं कांत्यै नमः ॥ एं
ज्योत्स्नायै नमः । ऐं श्रियै नमः ॥ ओं प्रीत्यै नमः
औं अंगदायै नमः ॥ अं पूर्णायै नमः ॥ अः पू
र्णामृतायै नमः ॥ ॐ सोममण्डलाय ॥ षोडश
कलात्मने नमः ॥ इति संपूज्य ॥ पूर्ववघंटैरू
प्यैर्विलिख्य त्रिकोणं त्रिरेखायां ॥ अं ॥ १६ ॥ कं ९
घं ॥ १६ ॥ इति त्रिर्विलिख्य । मध्ये हं लं क्षं च वि
लिख्य । हलक्षवाद्यत्रयेण त्रिकोणं संपूज्य ॥
षडङ्गेन षडंगं च ॥ गंधमादिनीधेमावाह्य ॥
आनंदभैरवभैरव्यौ स्वस्वमंत्रेण संपूज्य । पू
र्वोक्तैः । लूं गगनरत्नेभ्यो नमः ॥ स्वं स्वर्गर
त्नेभ्यो नमः ॥ प्लं पातालरत्नेभ्यो नमः ॥ म्लं म
र्त्यरत्नेभ्यो नमः ॥ न्लं नागरत्नेभ्यो नमः । इति

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सम्मुद्रय ॥ ततः श्रुग्ध्यादिकं श्रजयेद्यथा ॥ तत्
त्र चतुरस्रं मण्डलं विलिख्य ॥ मंत्रस्तुहिपात्र
मंस्थाप्य ॥ यमिति संशोध्य ॥ रमिति संदह्य
वमित्याप्लाव्य ॥ धेनुयोनिमत्स्यमुद्राः प्रद
र्श्य ॥ छागलाजेणमांसेन कृतं द्रुपाय विस्न
वे ॥ वत्सर्धे शिवशक्त्यात्मकं प्रपद्ये विस्नमग
ये ॥ प्रतर्प्ययामि वत्सर्धं पवित्रीभवसाम्प्रतं ॥
ॐ प्रतविस्नस्तवते वीर्येण मृगेण न भीमः ॥
कुचरो गिरिष्ठः ॥ यस्योरुषु त्रिषु विक्रमेषु
अधिक्षियंति भुवनानि विश्वा ॥ इति द्वितीयां
संशोध्य ॥ ततस्तत्रैव ॥ तथैव चतुरस्रमिति हि
पात्रं समभ्योक्ष्य ॥ तत्र पूर्ववद्यमिति संशोध्य
रमिति संदह्य ॥ वमित्याप्लाव्य ॥ पूर्वोक्तमुद्रा
प्रदर्श्य ॥ कृतावतारो हरिणा कलिनापी
डितं जगत् ॥ बलिना निगृहीतं च कौलिका
नां हितेच्छया ॥ भैरवी परितोषार्थं स्वयं मी
नो भवेद्धरिः ॥ ह्रीं हरये नमः ॥ ॐ त्र्यम्बकं य
जामहे सुगंधिं पुष्टिवर्धनम् ॥ उर्वारुकमि
व बंधनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥ इति तृती

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

यां संशोष्य ॥ भूतस्यैव चन्द्रस्य श्वेतसुवर्णपात्रे-
संस्थाप्य ॥ शेषबाणादिकं पूर्ववद्विधाय सुन्ना
त्रये पुटदर्पे ॥ देवताः पूजनीया निसारभीया-
निस्माभ्रतम ॥ वलये देवदेओस्वपाविश्वा
णी हृत्सिद्धये ॥ ॐ तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्य
न्ति सूरयः ॥ दिवीव चक्षुराततं तद्विप्रासो विप
न्यवो ॥ जागृवांसः समिन्धते विष्णोर्यत्पर
मं पदं ॥ इति चतसृभिः संशोध्य ॥ ॐ विष्णुर्यो-
निं कल्पयतु त्वष्टा रूपाणि पिंशतु ॥ आसिंचा
तु प्रजापतिर्धाता गर्भं दधातु ते ॥ गर्भं धेहि-
सिनीवालि गर्भं धेहि सरस्वति ॥ गर्भं धेहि
अश्विनौ देवावाधत्तां पुष्करस्रजा । ॐ ह्सौः क्लीं
ब्लं नमः ॥ अमृते अमृतोद्भवे अमृतेश्वरि ॥ अमृ
तवर्षिणि अमृतं स्रावय २ ॥ स्वाहा ॥ इति कु
ण्डगोलादिशुद्धिः ततः सर्वं कुम्भमित्यवगुण्ठा-
स्य ॥ धेनुमुद्रयामृतीकृत्य ॥ नालत्रयेणाट
त्राटितं वपने चक्रकृत्वा ॥ तदुपरि मूलं सप्तधा
जपित्वा ॥ सर्वांशं तत्र कारणमध्ये निक्षिप्य ॥
मूलेन वत्ताणिरससम्मतमशेषरसंभवम् ।

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री॰
२९

29

आपूरितमहापात्रं पीयूषरससावहं ॥ अखंडै
करसानंदकरे परसुधात्मनि ॥ स्वच्छंदस्फुर
णामत्र निधेह्यकुलरूपिणि ॥ अकुलस्थामृ
ताकारे सिद्धिज्ञानकरे परे ॥ अमृतत्वं विधेह्य
स्मिन्वस्तुनि क्लिन्नरूपिणि ॥ तद्रूपेणैकरस्यं
च कृत्वा ह्येतत्स्वरूपिणि ॥ भूत्वा परामृताका-
रं मयि चित्स्फुरणं कुरु ॥ अनेन कारणामंत्र
ततः स्वमूलदेवतामावाह्य ॥ तालत्रयेण दि
शः संबद्ध्य ॥ अवगुंठनमुद्रयावगुंठ्य ॥ धे
नुयोनीः प्रदर्श्य ॥ ह्सौः ॥ नम इति संपूज्य ॥ श
खमुद्रां प्रदर्श्य ॥ षडंगेन सकलीकृत्य ॥ म
त्स्यमुद्रया पात्रमाच्छाद्य ॥ मूलं दशधा जप
त्वा ॥ देवतारूपं पात्रं विभाव्य ॥ ततो देव्या-
तं गृहीत्वा ॥ पात्राणि स्थापयेद्यथा ॥ हृदस
मीपे गुरुपात्रं शक्तिपात्रं भोगपात्रं । योगि-
नीपात्रं ॥ वीरपात्रं ॥ स्वपात्रं ॥ पाद्यपात्रं ॥ अर्घ्य
पात्रं ॥ आचमनीपात्रं । मधुपर्कपात्रं ॥ इति-
संस्थाप्य ॥ आनंदभैरवमंत्रेण श्रीपात्रामृ
तेनत्रूमत्रिधा आनंदभैरवं संतर्प्य ॥ ततो गु

४

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

रुमंत्रेण शिरसि ॥ गुरुपात्रामृतेन गुरुपादुकां ।
त्रिधा संतर्प्य ॥ एवं परमगुरुपरमाचार्यादी-
न्संतर्प्य ॥ श्रीपात्रामृतेन मूलमुच्चार्य ज्वाला-
मुखीं सशिखां देवीं ॥ सांगां सायुधां सवाहनां
सपरिकरां तर्पयामि नमः ॥ इति सप्तधा त्रि-
धा वा ॥ हृदि संतर्पयेदिति कलशपूजाविधिः ।
श्रीचक्रपीठोपरि वामे श्रीगुरुं समभ्यर्च्य ॥ त-
त्त्वशुद्धिं कुर्यात् ॥ प्राणापानव्यानोदानसमा-
ना मे शुध्यंतां ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूया-
सं स्वाहा ॥ १ ॥ ॐ पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशा मे
शुध्यंतामिति ॥ प्रकृत्यहंकारबुद्धिमनःश्रो-
त्राणि मे इत्यादि ॥ ॐ त्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणवा-
चांसि मे इ० ॥ ४ ॥ ॐ पादपाणिपायूपस्थशब्दा
मे इत्यादि ॥ ५ ॥ ॐ स्पर्शरूपरसगंधाकाशा इ-
त्यादि ॥ ६ ॥ ॐ वायुतेजःसलिलभूम्यात्मनो
इत्यादि ॥ ७ ॥ इति तत्त्वशुद्धिं विधाय ॥ स्वपात्रा-
द्विन्दुं स्वीकृत्य । मूलेन श्रीपात्रामृतेनात्मानं
प्रोक्ष्योपकरणांश्चास्य ॥ श्रीचक्रपीठे योगपी-
ठन्यासवत् ॥ मंडूकाय नमः इत्यादि ॥ ह्सौंः स

श्री· ३·

36

दाशिवमहाप्रेतपद्मासनायनमः॥इत्यंतंपूजां
कुर्यात्॥ततःस्वशिरसिप्राग्वत्॥श्रीगुरुंसम्पू
ज्य॥नमोस्तुगुरवेतस्मादिष्टदेवस्वरूपिणे॥य
स्यवागमृतंहंतिविषंसंसारसंज्ञकम्॥नमः·
स्कारमुद्रयाप्रणम्य॥स्वहृत्कमलेश्रीदेवींसं
केतध्यात्वापुष्पांजलिमादाय॥वाग्भवेन
वामनासापुटेनश्रीदेवींस्वहृदयात्कमसोज·
लोच्चालीय॥ॐदेवेशिभक्तिसुलभेपरिवार
समन्विते॥यावत्त्वांपूजयिष्यामितावद्देविर
हावह॥इतिपठित्वा॥श्रीचक्रोपरितांनिवेशा
प्य॥तत्रसांगांसावरणांसशिवांश्रीदेवींध्या
यन्॥श्रीमहादेवसहितेभगवतिज्वालामु·
खिभवानिइहागच्छ॥२॥इहतिष्ठ॥३॥इहसन्नि
धेहि॥४॥इहसन्निरुध्यस्व॥५॥इहसंमुखीभ
व॥६॥ममसर्वोपचारसहितांपूजांगृहाण॥७·
इत्यावाह्य॥एवंवत्प्राणप्रतिष्ठांश्रीचक्रोपरि
लेलिहानमुद्रयाविधाय॥दशदिग्बंधनंकृ
त्वा॥हूमित्यवगुंठ्य॥सकलीकृत्य॥महामु
द्रयापरमीकृत्य॥येतुयोनिकमलवाणव·

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

रामयशुद्धः ॥ षट्दर्पे ॥ श्रीपात्रामृतेन मूलेनोत्ते
सोयंसाधुधंसवाहनां सावरणां श्रीमहादेव
सहितां श्रीज्वालामुखीं तर्पयामि नमः ॥ इति त्रि
मूलेन श्रीमहादेवभैरवसहितायै ॥ श्रीज्वालामु
ख्यै ॥ साधुधायै सपरिकरायै पाद्यं कल्पयामि
नमः ॥ इति पाद्यपात्रात्पादयोः ॥ अंगुष्ठकनिष्ठ-
याम्पाद्यं दद्यात् ॥ मूलेन श्रीमहादेव- ॥ अर्घ्यं परि-
कल्पयामि स्वाहा ॥ इति अंगुष्ठतर्जन्याभ्यां शिर-
सि दद्यात् ॥ पवमाचमनीयं मधुपर्कं च स्वधा ॥
ति तत्र शुद्धयासु विंअंगुष्ठकनिष्ठया ॥ मूलेन श्री-
महादेव- ॥ स्नानीयं नमः सर्वांगे ॥ इति सहस्र
सुद्धं मूलेनाङ्गं प्रोक्ष्य ॥ विचित्रपट्टवस्त्रं कुंकु
मकस्तूरीकर्पूरचंदनसिन्दूरमुकुटकुण्डल-
हारग्रियादिनालंकारान्दत्वा ॥ पुनराचमनीयं
दद्यात् ॥ ततो मूलेन श्रीमहादेव- ॥ गंधायनमः ॥ इ
ति मध्यमानामिकाग्रेण गंधं ॥ अंगुष्ठतर्जनीभ्यां
पुष्पाणि वौषट् ॥ इति पुष्पैः संपूज्य ॥ धूपपात्रं फ
ट् इति संपूज्य ॥ पुरतः स्थापयित्वा ॥ वामतर्जन्या
संस्पृशन् ॥ श्रीपात्रामृतेन धूपं निवेदयामि । इति

श्री
३१
31

निवेद्य ॥ जगद्ध्वनिमंत्रमातः स्वाहेति घंटां सं
पूज्य ॥ वामेन पाणिना तां वादयेत् ॥ मध्यमा-
नामांगुष्ठैर्धूपं धृत्वा ॥ गायत्रीं मूलमंत्रं च पठ
न् ॥ वनस्पतिरसोत्पन्नो गंधाढ्यो गंध उत्तमः ॥
आघ्रेयः सर्वदेवानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यताम् ॥ इ
ति त्रिधा तद्देवीं धूपयेत् ॥ ततो दीपं सम्मुखे सं
स्थाप्य ॥ घृतवर्त्योत्तणाश्नजेन कृत्वा ॥ वाममध्य
मया दीपपात्रं स्पृशन् ॥ दीपं निवेदयामीति
निवेद्य ॥ पूर्ववद्घंटां वादयेत् ॥ मध्यमानामा
मध्ये दीपपात्रमंगुष्ठेन धृत्वा दर्शयेत् ॥ गाय-
त्रीं मूलमंत्रं च पठन् ॥ स्वप्रकाशो महादी-
पः सर्वतस्तिमिरापहः ॥ सबाह्याभ्यंतरं ज्योति
दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम् ॥ इति दीपयेत् ॥ ततो
नानानैवेद्यस्वर्णादिपात्रनिक्षिप्य ॥ धूमितयव-
गुणस्य ॥ वमिति धेनुमुद्रयामृतीकृत्य ॥ मूल
मंत्रयाजप्त्वा ॥ वामांगुष्ठेन तन्नैवेद्यपात्रं स्पृशा
न् ॥ मूलांते ॥ हेमपात्रगतं दिव्यं परमान्नं सुसं
स्कृतम् ॥ पंचधा षड्रसोपेतं गृहाण परमेश्व-
रि ॥ नैवेद्यं निवेदयामीति दत्त्वा नामांगुष्ठाभ्यां ग्र

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

त्सृजेत् ॥ ततः पुनराचमनीयं दत्वा ॥ मूलांते कर्पू
रादिसुवासितं ताम्बूलं निवेदयामीति दद्यात् ॥ ततः
स्वर्णादिपात्रे कुंकुमेन वसुदलं विलिख्य तं कृत्वा
मध्ये दीपमेकमष्टपत्रेषु दीपाष्टकं संस्थाप्य
श्रीं सौः ग्लूं स्लूं म्लूं प्लूं सौः श्रीं श्रीं रत्नप्रदीपाय न
मः । इत्यभ्यर्च्य ॥ मूलकेमस्तकोन्नसुहृत्य ॥ न
ववारं मूले ॥ समस्तचक्रचक्रेशीयुते देवि न·
वात्मिके ॥ आरात्रिकमिदं देवि गृहाण मम·
सिद्धये ॥ इति चक्षुर्दृष्ट्यानीराजयेत् ॥ इत्यारा·
त्रिकं ॥ मूलं श्रीज्वालामुखीभगवतीपादुका
यै आरात्रिकं कल्पयामि स्वाहा ॥ ततस्तत्वमुद्रया
अर्घ्यामृतेन श्रीदेवीं संतर्प्य । योनिमुद्रया प्र·
णम्य ॥ पूर्वोक्तमुद्राः प्रदर्श्य योनिस्थादि ॥ त्रो
भिणीं स्वे ॥ द्राविणीं हृन्मध्ये ॥ आकर्षिणीं·
ललाटे ॥ वशिनीं ब्रह्मरंध्रे ॥ आह्लादिनीं पंच·
मुद्रामयीं प्रदर्श्य मूलषडंगं विधाय ॥ श्रीदे·
वीं नत्वा ॥ परिवारदेवीन्मूलदेवीवद्ध्वा ॥ कृ
तांजलिः ॥ श्रीज्वालामुखि आवरणानि ते पू
जयामीति ॥ आज्ञां गृहीत्वा ॥ आवरणपूजामा

श्री
२२
32

रमेत ॥ तत्रादौ चतुरस्रपूजा ॥ पूर्वतः आरभ्य
दक्षावर्तेन ॥ ॐ गां गीं गूं गणेश श्रीपादुकां पू
जयामि नमः ॥ तर्पयामि नमः ॥ ॐ ह्रीं ह्रां धर्म
राज श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ तर्पयामि
नमः ॥ ॐ ह्रीं वां वासुकि श्रीपा॰ । पू॰ तः ॥ ॐ श्रीं
कुं कुबेर श्रीपा॰ ॥ पू॰ ॥ तः ॥ इति गंधाक्षतपुष्प
रभ्यर्च्य ॥ अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतव
त्सले ॥ भक्त्या समर्पयेत् मंत्रं प्रथमावरणार्च
नाम् ॥ इति श्रीदेवीचरणारविन्दयोः पुष्पाञ्ज
लितिस्रो निक्षिप्य प्रणमेत् ॥ मूलमुच्चा
र्य ॥ पुनः पुष्पाञ्जलिं निवेद्य ॥ श्रीपात्रामृते
न तत्वमुद्रया तर्पयेत् ॥ ततो बिन्दौ देवीं सपू
ज्य ॥ प्रथमावरणं ॥ ततः षोडशदले षोडश
ज्वालाः वामावर्तेन पूजयेत् ॥ ॐ श्रीं वारुणी
श्रीपादुकां । पू॰ । त॰ । ॐ ह्रीं हूं श्रीं वामाली श्री॰
पा॰ । पू॰ । म॰ ॥ ॐ श्रीं वाराही श्री॰ ॥ पू॰ । त॰ ॥ ॐ ऐं
क्रीं कुलसुन्दरी श्री॰ ॥ पू॰ ॥ त॰ ॥ ॐ ऐं क्लीं कुब
री श्री॰ ॥ पू॰ । त॰ ॥ ॐ सौः क्लीं कौलिनी श्री॰ ॥ पू॰ ॥
त॰ ॥ ॐ क्लीं ववेकुणाठी श्री॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ क्लीं कु॰

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

त्सिताश्री॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ क्रीं हुं कुटिलाश्री॰ । पू॰ । त॰
ॐ ह्रीं क्रीं कुहूश्री॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ क्रीं कंकालीश्री॰ ॥ पू॰ ॥
त॰ ॥ ॐ ऐं क्लीं क्रूं भैरवीश्री॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ ह्रीं कुंतला॰
श्री॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ क्रीं कुचेरीश्री॰ ॥ पू॰ । त॰ । ॐ क्रीं का
रुणीश्री॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः क्लीं कुलि
श्रीपा॰ । पू॰ । त॰ ॥ इति गंधार्त्तेन सम्पूज्य संतर्प्य ॥ हि
तीयावरणम् ॥ ततोष्टदलेश्रीकन्यावा
मावर्तेन पूजयेत् ॥ ह्रीं मायाश्री॰ । पू॰ । त॰ । ह्रीं मा॰
हिनीश्रीपा॰ । पू॰ । त॰ । ऐं क्लीं सौः बालाश्रीपा॰ ॥
पू॰ । त॰ । ऐं भगमालिनीश्रीपा॰ । पू॰ । त॰ । ॐ ह्रीं भें
भगवासाश्री॰ । पू॰ । त॰ । ॐ ह्रीं भीरुणाश्रीपा॰ । पू॰
त॰ । ॐ ह्रीं श्रीं ऐं मृडानीश्री॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ ह्रीं श्रीं॰
ऐं सौः क्लीं त्रैवन्दवीश्वरीश्री॰ । पू॰ । त॰ । इति गं
धाक्तैः सम्पूज्य ॥ तृतीयावरणम् ॥ ततः दि
कोणे श्रुबालाया वामावर्तेन पूजयेत् ॥ ॐ
ह्रीं ब्राह्मीश्रीपा॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ ह्रीं श्रीं शांभवीश्री
पू॰ । त॰ । ॐ ह्रीं उड्डगाश्री॰ । पू॰ । त॰ । ॐ ह्रीं वावारा
हीश्री॰ । पू॰ । त॰ । ॐ ह्रीं क्रीं कुलकामिनीश्री॰ । पू॰ ।
त॰ ॥ ॐ ह्रीं नारसिंहीश्रीपा॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ ह्रीं क्लीं

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री ३३

33

कामिनी श्री ॥ पू॰ त॰ । ॐ ह्रीं मातंगी श्री पा॰ । पू॰ ।
त॰ । ॐ ह्रीं भद्रकाली श्री । पू॰ । त॰ । ॐ ह्रीं उग्रता॰ ॥
रा श्री पा॰ । पू॰ । त॰ ॥ इत्यभ्यर्च्य ॥ चतुर्थावरणम् ॥
ततस्तदूर्ध्वं त्रिकोणं पूजयेत् । ॐ क्रीं श्रीदेवी
ज्वालामुखि ॥ श्री ज्वालामुखी श्री पादु॰ । पू॰ ।
त॰ ॥ दक्षिणकालिके श्री ॥ अथ त्रिकोणं त्रि॰
पुरां पूजयेत् तर्पयेत् ॥ ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ऐं सौः त्रि
पुरा श्री पा॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ ह्रीं ज्वालिनी श्री पा॰ । पू॰ ४०
ॐ ह्रीं जटिनी श्री पा॰ । पू॰ । त॰ ॥ ॐ ह्रीं जाती ॥ ह्रीं
जालंधरा श्री पा॰ । पू॰ । त॰ । इति त्रिकोणं चतुष्ट॰
ये ॥ चतुर्भुजा ज्वालासमूजपसंतर्पयेत् अभी । त
तो ततस्त्रिकोणमध्ये बिंदुचक्रे ॥ मूलेन पुष्पा
ञ्जलिं निवेद्य । मूलेन समधीश्वार्यं ॥ सांगां सायु
धां सवाहनां श्रीमहादेवभैरवसहितां श्री॰
मच्छ्री ज्वालामुखी भगवती श्री पादुकां पूज
यामि नमः ॥ तर्पयामि नमः । इति समस्तयाम
मूजपसंतर्पणं ॥ चतुरस्रे तरे रेखायां पूर्वादित
चतस्सत्पुद्वान्पूजयेत् ॥ ह्रीं सः स्वयाणीव श्री
पा॰ पू॰ ॥ त॰ ॥ ॐ हांदीरागाव श्री पा॰ । पू॰ । त॰ । ॐ

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ह्रां दधिसमुद्रश्री पू॰ त॰॥ ॐ ग्लं लवणसमुद्र
श्री॥ पू॰ त॰॥ इतिसमुद्रान्संतर्प्याग्रभी॥ ग्नेतस्य
न्तरश्रेईशानादिकोणेषु॥ आग्नुथानिसमू॰
जेयेघ्या॥ ॐ ब्रं ह्रीं वरश्रीईशाने॥ ॐ ह्रीं अभ
यश्री॥ पू॰ त॰॥ वायवे॥ ॐ क्रों ह्रीं कमलश्री॰ पू॰
त॰ नैरृते॥ ॐ श्रीं पाशश्री॰ पू॰ त॰॥ आग्नेयेइ
तिसमुद्रान्संतर्प्य॥ आसनभूतेशिवं विरूप
विष्णुयेत॥ ॐ ह्रीं शवासनासदाशिवश्री॰ पू॰
त॰॥ पद्मासनश्री॰ पू॰ त॰॥ ह्रीं पीठत्रयासन॰
श्रीपा॰ पू॰ त॰॥ ह्रीं रुद्राब्जपीठासनश्री॰ पू॰ त॰
मेष्व॥ इत्यासनेनसंपूज्य शिरसाप्रणमेत॥ स
समावरणाम्॥ ततस्तत्रस्थे॥ पश्चिमेवाव
टुकश्री॰ पू॰ त॰॥ उत्तरेयायोगिनीश्री॰ पू॰ त॰॥
पूर्वेतोत्रेत्रपालश्री॰॥ दक्षिणेगणेशश्री॰ पू॰
त॰॥ ततोवायव्येवटुकश्री॰ पूजयामिनमः॥ त
र्पयामिनमः॥ ईशानेद्वादशादित्यश्री॰ पूज॰
यामिनमः॥ तर्पयामि॥ अग्नेवपकादशरु
द्रश्री॰ पू॰ त॰॥ नैरृतेसर्वभूतश्री॰ पू॰ त॰॥ वहि
श्चतरष्टौरावायाईशादीन्संजयेघ्या॥ पृथ्वी॰

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री॰ ३४

द्वितः॥ इन्द्रश्री पादुकां पू॰ त॰॥ अग्निश्री पू॰ त॰॥
यमश्री॥ पू॰ त॰॥ निरृतिश्री पू॰ त॰॥ वरुणश्री॰॥
पू॰ त॰॥ वायुश्री॰ पू॰ त॰॥ कुवेरश्री॰ पू॰ त॰॥ ईशा
नश्री॰॥ ईशानयोर्मध्ये॥ ब्रह्मश्री॥ निरृतिव॰
रुणयोर्मध्ये॥ अनंतश्रीपा॰ पू॰ त॰॥ पद्मास॰
मीपे॥ अथ आयुधानि पूजयेत॥ वज्रश्री पू॰ त॰
शक्तिश्री पू॰ त॰॥ दण्डश्री पू॰ त॰॥ खड्गश्री॰ पू॰
त॰॥ पाशश्री॥ ध्वजश्री॥ गदाश्री॰॥ त्रिशूलश्री
पद्मश्री॰॥ चक्रश्री॰॥ इति संपूज्य संतर्प्य॥ पुन
रपि विंदौ सर्वे वन्हलदेवीं संपूज्य संतर्प्य॥ पू
र्ववन्मनुः प्रदर्श्य॥ पुष्पाञ्जलित्रयेण च संपू
ज्य॥ निस्पंदो समाचरेत यथा॥ अथोजलेवाच
के विश्वे विभाव्य वा॥ ह्रीं आधारशक्तेनमः
इति प्रपूज्य॥ कांस्यादि पात्रे वह्निमीसोयस्रं
गारमेकं गृहीत्वा॥ ॐ ह्रः भूर्भुवादिभ्यो हुं फट्
स्वाहा॥ इति नेतृणांतिपतनि॥ प्राणाय स्वा
हा॥ अपानाय स्वाहा॥ व्यानाय स्वाहा॥ उदाना
य स्वाहा॥ समानाय स्वाहा॥ इति हुत्वा॥ षड
ङ्ग हुतीः कुर्यात॥ मूलेन सदेद्मैं हुत्वा॥ सह

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

दिविसृज्य ॥ ईशाने मंडलं कृत्वा ॥ ॐ श्रीं ह्रूं मंड
लाय नमः ॥ इति संपूज्य ॥ वं वटुकाय नमः ॥ प
ठित्वा देवीपुत्रवटुकनाथ कपिलजटाभारभा
स्वरत्रिनेत्रज्वालामुख सर्वविघ्नान्नाशय ॥ २ ॥
सर्वोपचारसहितं बलिं गृह्ण ॥ २ ॥ स्वाहा ॥ प
श्चबलिर्वटुकाय नमः ॥ वामाङ्गुष्ठानामि
काभ्यां बलिं दद्यात् ॥ आग्नेये ॥ यां योगिनीभ्यो
नमः ॥ इति संपूज्य ॥ ऊर्ध्वं ब्रह्माण्डतो वा दिवि ग
गनतले भूतले निस्तले वा ॥ पाताले वानले
वा सलिलपवनयोर्यत्र कुत्रस्थिता वा क्षेत्रे ॥
पीठोपपीठादिषु कृतपदा धूपदीपादिके
न ॥ प्रीता देव्यः सदा नः शुभबलिविधिना पा
न्तु वीरेन्द्रवन्द्याः ॥ यां योगिनीभ्यः सर्वयो
गिनीभ्यो हूं फट् स्वाहा ॥ पश्चबलिर्योगिनी
भ्यः स्वाहा ॥ इति वामाङ्गुष्ठमध्यमानामिका
भिः बलिं दद्यात् ॥ नैरृते ॥ क्षां क्षीं क्षूं क्षैं क्षौं क्षः
क्षेत्रपालाय नमः ॥ इति संपूज्य ॥ धं ॥ क्षां क्षीं क्षूं
स्थानक्षेत्रपाल अखिलविघ्नान् सहितं बलिं गृ
ह्ण ॥ २ ॥ स्वाहा ॥ पश्चबलिः क्षेत्रपालाय नमः ॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
३५
35

वामांगुष्ठतर्जनीभ्यांवलिंदद्यात॥वायव्ये
गांगींगणेशायनमः॥इतिसंपूज्य॥गांगींग्लं
गणपतयेवरवरदसर्वजनंमेवशमानयव-
लिंगृह्ण।२।स्वाहा॥पश्चबलिःगणेशायनमः
इतिवामांगुष्ठमध्यमाभ्यांवलिंदद्यात॥इति
वलिविरचय्य॥ॐनरेसर्वभूतेभ्योनमः॥इति
संपूज्य॥ॐह्रींसर्वविघ्नकृद्भ्यःसर्वेभ्योभूते-
भ्यःपश्चवलिनमः॥इतिसंपूज्य॥ॐह्रींसर्ववि
घ्नकृद्भ्यःसर्वेभ्योभूतेभ्योपश्चवलिंनमः॥इ
तिवामहस्तसर्वांगुलीभिर्वलिंउत्सृजेत॥अ
शक्तश्चेत॥एकस्मिन्नेवपात्रेवलिंपंचकंदद्या
त॥अस्मिन्नेवावसरेछागादिवलिंदद्यात॥त
द्यथा॥सर्वलक्षणसंपूर्णपशुंमूलमंत्रेणा-
स्वस्नाप्य॥गंधपुष्पादिभिरलंकृत्य॥देव्यग्रे
संस्थाप्य॥मूलमंत्रेणप्रोक्षणीजलेनप्रोक्ष्यअ
स्त्रमंत्रेणसंरक्ष्य॥कवचेनावगुण्ठ्य॥मूले-
नामृतीकृत्य॥चे॥सर्वदेवतारूपिणोवलि-
रूपायाःशुकपशवेनमः॥इतिगंधादिभि
प्रपूज्य॥पश्चान्देविणोकर्णे॥ॐपशुपाशा

यविद्महेविश्वकर्माणधीमहितन्नोजीवःप्र
चोदयात्॥इतिपशुगायत्रीत्रिःपठित्वा॥पुर
तःखड्गंनिधाय॥ॐह्रींकालिवज्रेश्वरिला
हूंउग्रायनमः॥इतिमंत्रेणगंधादिभिस्त्रिरभ्य
र्च्य॥तत्पशुदेहे॥दे॥वागीश्वरिब्रह्मभ्यांनमः
हे॥मध्येलक्ष्मीनारायणाभ्यांनमः॥ॐअग्रेउ
मामहेश्वराभ्यांनमः॥इतिसंपूज्य॥तंधृत्वा
भिमंत्रयेत्॥ॐखड्गायासुरनाशायदेवका
र्यार्थतत्परः॥पशुश्छेद्यस्त्वयाशीघ्रंखड्गना
थनमोस्तुते॥इतिमंत्रेणखड्गमभिमंत्र्य॥
गंधाक्षतजलादिकमादाय॥मूलविद्यांस
मुच्चार्य॥अद्यतत्सत्॥अमुकमासे॥अमुक
पक्षे॥अमुकतिथौ॥अमुकगोत्रोऽमुकशर्
माहं॥श्रीमहाभैरवसहितश्रीज्वालामुखी
२४
प्रीत्यर्थंअमुककामनासिद्ध्यर्थंइमंपशुंश्री
ज्वालामुखीभगवतितुभ्यंसमर्पयामिसा
प्रसीदइत्युक्त्वा॥पुष्पाक्षतजलादिकंपशोः
शिरसिविनिक्षिपेत्॥ततःपशोःशिरश्छित्वा
ॐयज्ञार्थंपशवःसृष्टायज्ञार्थंपशुघातनम्

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
१९
36

यतस्त्वांघातयिष्यामितस्माद्घातेवधोवधः ॥
शिवायतन्मिदंपिण्डं यतस्त्वंशिवतांगतः ॥ उ-
द्बुद्ध्यस्वपशोत्वंहिनशिवस्त्वंशिवोऽसिहि ॥ इति
वाचयित्वा ॥ ॐ ह्रूंः अस्त्रायफट् ॥ छिंद्धिछिंद्धिछिंद्धिछिं-
स्वाहा ॥ इतिमंत्रेणखड्गंतस्यस्कंधेयोजयेत्
ततःस्वयंदेवीरूपोभूत्वा ॥ निर्विकल्पःसन् । त
मेकेनप्रहारेणछिंद्यात् ॥ सविकल्पश्चेत् । प
रहस्तेनछेदयेत् ॥ आलिंगतिरिक्तैःस्वगात्र-
शोणितदानरूपोबलिर्विधेयः ॥ इतिछागा
दिबलिदानविधिः ॥ इत्थंबलिदानंविधाय ॥
मूलदेवींसंपूज्य ॥ स्वर्णादिपात्रस्थजलममृ
तीकृत्य ॥ मूलेनत्रिरभिमंत्र्य ॥ मूलंश्रीज्वाला
मुखीभगवतीश्रीपादुकायैसमर्पयामीति
समुत्सृज्य ॥ सलिलंपावनंदेविशीतलंसुम
नोहरम् ॥ मयानिवेदितंभक्त्यागृहाणपरमे
श्वरी ॥ इतिनिवेदयेत् ॥ ततोमूलंश्रीज्वाला-
मुखीभगवतिरमास्मि ॥ इतिविभाव्य ॥ अर्घं
श्रीदेव्यैनिवेद्य ॥ पशुशिरोदक्षेसंस्थाप्य
तस्मिन्घृतप्रदीपंदशांज्वलंतंनिधाय ॥ ततश्री

देवीं ध्यात्वा ॥ स्वप्रसन्नपुष्पं प्राग्वद्विधाय ॥ श्री
रात्रिकां पूर्ववत्कृत्वा ॥ श्रीदेवीं स्वप्रसन्नां वि-
भावयेत् ॥ ततः स्वसंक्रमेण मूलेन कुमारीं
स्ववासिनीं वा पूजयेत् ॥ तस्यै शक्तिपात्रं नि-
वेद्य ॥ ताम्बूलवस्त्रदक्षिणादिकं तस्यै समर्प्य
विसर्जयेत् ॥ ततः स्वगुरुं श्रीपादुकां विद्यया
समभ्यर्च्य ॥ तदीयं पात्रं तस्मै निवेद्य ॥ तदभा
वे तत्स्थाय ॥ तदभावेपि स्वशिरःपद्मस्थाय
श्रीगुरवे निवेद्य त्रिःसन्तर्प्य ॥ तत्स्वमाट स्वात्म
नियोजयेत् ॥ ततो वटुकगणपतिमन्त्रेण कु
मारद्वयं सम्पूज्य ॥ ततः स्वपात्रं स्वात्माष्टाक्षर-
मन्त्रेण स्वात्मनि योजयेत् ॥ ततो मूलेन मूलदे
व्यै पुष्पाञ्जलिं विधाय । मूलेन प्राणायामत्र
यं करषडङ्गन्यासान्विधाय ॥ कामकलारूप
मात्मानं ध्यायेत् ॥ ततः ऐं । ॐ ह्रीं हंसः सोहं
स्वाहा आत्मने नमः ॥ इति स्वात्मानं शिरसि
सम्पूज्य ॥ ॐ कीलनमन्त्रं जप्त्वा ॥ मालामा-
नीय ॥ पात्रे वा स्वपाणौ वा विधाय ॥ मूलेन-
मामायामाद्योदकेनाभ्युक्ष्य ॥ ॐ मां माले म-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
१३
37

ह्रां मायेइत्यादिना गंधादिभिः संपूज्य ॥ स्व-
शिरसि स्थितवर्णां स्वगुरुं ॥ कर्णे पीतवर्णां मू-
लविद्यां ॥ हृदये श्रीपरदेवतां ॥ श्रीगुरुचर-
णांतले स्वात्मानं ध्यात्वा ॥ आत्तचक्रे ॥ श्रीगु-
रुमंत्रदेवतात्मनामैक्यं विभाव्य ॥ अभिमत-
जपं समाप्य ॥ जपांते ॥ ॐ त्वं माले सर्वदेवानां
इति मंत्रेण मालां स्वशिरसि संस्थाप्य ॥ पुनः
प्राणायामत्रयऋष्यादिकरषडंगन्यासान्कृ-
त्वा ॥ गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं इति मंत्रेण सामा-
मालोंटकेन श्रीदेव्या वामहस्ते जपं समर्प्य
मालां रहसि स्थापयेत् ॥ ततो मूलेन मूलदे-
व्यै पुष्पांजलिं निवेद्य ॥ कवचसहस्रनामस्त-
वपाठादिकं विधाय ॥ ॐ किं किं उः खंट नुज-
दलनिलीयतेन स्मृतायां ॥ काकाकीर्तिः कु-
लकमलिनी कोप्यतेन स्मृतायां ॥ काका-
सिद्धिः स्वरवरवृत्ते प्राप्यते नार्चितायां ॥ केके-
यो गंत्वायनन्विवृते चिन्न मालेवितायाम् ॥
इति वैदिकैः पौराणिकैः स्वमंत्रैः श्रीदेवीं
स्तुत्वा ॥ पुष्पांजलिमादाय ॥ यन्मया ॥ क्रि-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

यत्तेकर्मजाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु ॥ तत्सर्वंतावा
कीपूजाभूयाद्भूत्यैनमःशिवे ॥ स्मरतांभवभये
देविघ्नजितांसिद्धिशुभंकरी ॥ त्वत्तोन्यंवांछितं
वस्तुदद्यामिकरुणाकरे ॥ शाङ्कलसमयेस्व
च्छेदेवित्रिपुरसुंदरी ॥ यथाशक्तिजपंपूजांगृ
हाणमत्कृतंप्रहात ॥ द्रव्यहीनंक्रियाहीनंमंत्र
हीनंचयद्भवेत् ॥ सर्वंतत्कृपयादेविक्षमस्व
परमेश्वरि ॥ इतिपुष्पांजलींनिवेद्य ॥ मूले
नश्रीदेवींसमस्तधातुपुष्पांजलिभिःसंपूज्य ॥
सर्वमंगलमंगल्येशिवेसर्वार्थसाधिके ॥ श
रण्येत्र्यंबकेगौरिनारायणिनमोस्तुते ॥ इति
श्लोकंसमयापठित्वा ॥ पुष्पैःसंपूज्य ॥ अष्टां
गंवापंचांगंवाप्रणम्य ॥ भूमौस्खलितपा
दानांभूमिरेवावलंबनम् ॥ त्वयिजाताप
राधस्त्वमेवशरणंमम ॥ इतिवद्ध्वाप्रण
तिसर्वंतमाप्य ॥ अर्घ्यमादकंकेवलंपात्रान्तरे
नादाय ॥ ॐ ॥ इतःपूर्वप्राणबुद्धिदेहधर्माधि
कारतोजाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थासुमनसा
वाचाकर्मणाहस्ताभ्यांपद्भ्यामुदरेणशिश्ना ॥ यत्स्म

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
१८
38

नैवेद्यं यत्कृतं तत् श्रीगुरुदेवसमर्पितमं-
त्रस्वाहा ॥ मां मदीयं च सकलं श्रीज्वालामु-
खीभगवत्यै समर्पयेत् ॥ ॐ तत्सत् इत्यने-
न श्रीदेव्याश्चरणारविन्दयोर्हस्तोदकदा-
नेनात्मानं समर्पयेत् ॥ ततः मूलविद्ययाञ्ज-
लिं देवीं त्रिधा समभ्यर्च्य ॥ कृतांजलिः ॥ यद्द-
त्तं भक्तिमात्रेण पुष्पं पत्रं फलं जलम् ॥ निवे-
दितं च नैवेद्यं तद्गृहाणानुकम्पया ॥ आवा-
हनं न जानामि नैव जानामि पूजनम् ॥ विस-
र्जनं न जानामि क्षमस्व परमेश्वरि ॥ कर्मणा
मनसा वाचा नास्ति वान्या गतिर्मम ॥ अंतः-
श्चारणाभूतानां रक्ष त्वं परमेश्वरि ॥ मातर्देवि
मद्देहेषु येषु येषु च जाम्पदम् ॥ तेषु तेषु स्थु-
ता भक्तिरस्तु ते स्त सदा त्वयि ॥ देवी दात्री च
भोक्त्री च देवी सर्वमिदं जगत् ॥ देवी जयति
सर्वत्र या देवी सोऽहमेव हि ॥ यदत्र परिभ्र-
ष्टं मात्राहीनं च यद्गतम् ॥ तत्तं मदीसि देवे-
शि कस्मात् स्खलितं मनः ॥ नमस्ते देवदेवे-
शि ज्वालामुखि विश्वेश्वरि ॥ तव पादाम्बुजानि

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

यंतिस्वलाभंकिरस्तुमे ॥ इतिसंवेत्तमाध्य ॥
प्रदक्षिणानिकृत्वा । योनिमुद्रयाप्रणमेत् ॥
ततःशंखंवमुद्धृत्य ॥ देव्याःपरिभ्रामयित्वा ॥ सा
धुवासाधुवाकर्मयद्यदाचरितंमया ॥ तत्स
र्वंकृपयादेविगृहाणाराधनेमम ॥ इतिमं
त्रमुच्चार्य ॥ देव्याःदक्षहस्तेशंखजलंकिंचिद्द
त्वा ॥ शंखंयथास्थानेनिवेश्य ॥ तज्जलंकिं
चिद्वामहस्तेनिधाय ॥ मूलेनसप्तवारमभि
मंत्र्य ॥ तेनजलेनात्मानमभ्युक्ष्य ॥ अन्यान्
पिसामयिकान्शंखजलेनप्रोक्षयेत् ॥ ततः
पुष्पांजलिमादाय ॥ ॐरश्मिरूपामहादे
व्याश्चत्रशक्तिदेवताः ॥ ज्वालामुखींगतोली
नास्ताःसंतुसर्वेशुभावहाः ॥ इतिपुष्पांज
लिंदत्वापरिवारगणान् ॥ गणेशाद्यानष्ट
देवतासहितान्मूलदेव्याःदेहेविलीनान्वि
भाव्यपूर्ववत्कामकलारूपमात्मानंध्यात्वा
देव्यायभूषणाद्रूपमायुधंतत्सर्वंनिजदेहे
विचिंत्य । देवीरूपमात्मानंध्यायन् ॥ श्रीदेवीं
प्रणम्य ॥ मूलविद्यांतेश्रीज्वालामुखिभग

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
२९
39

वर्तितमस्वेतिनालत्रयपदानेन ॥ देवीं प्रबो-
ध्य ॥ तेजोमयीं विचिंत्य ॥ गच्छ गच्छ परे स्था-
ने स्वस्थाने परमेश्वरि ॥ यत्र ब्रह्मादयो देवा न
विदुः परमं पदं ॥ इत्युत्थाप्य ॥ संहारमुद्रया नि-
र्माल्यपुष्पेण तत्तेजः ॥ समुद्धृत्याघ्राय ॥ पूर-
कयोगेन शिरःस्थसहस्रदलकमले प्राप-
य्य ॥ तत्र तरुणतेजोरूपं तां ध्यात्वा ॥ सुषुम्णा
वर्त्मना ॥ ह्रां हृदयाय नमः ॥ इति हृदयक-
मलमानीय ॥ तत्र यथोक्तरूपां श्रीदेवीं ध्या-
यन् ॥ तिष्ठ तिष्ठ परे स्थाने स्वस्थाने परमेश्व-
रि ॥ यत्र ब्रह्मादयः सर्वे सुराः तिष्ठंति मे हृदि
इति हृदयकमले स्थापयित्वा ॥ तत्र सिंहा-
सनमध्यगतश्रीचक्रमध्यगतां सपरिवारां
परदेवतां मूलाधारे स्थापयेत् ॥ तत्र शंखा-
जलेन त्रिकोणवृत्तचतुरस्रमण्डलं निर्मा-
य ॥ तन्मध्ये शिखिकाख्यां निर्माल्यवासिनीं
ध्यात्वा ॥ तन्मंत्रः ॥ ऐं ह्रीं । नमः शि । उच्छिष्ट । चा-
ण्डालि । के । मातंगिनि ॥ नेत्र ॥ सर्ववशंका-
रि स्वाहा ॥ तन्मंत्रेण षडंगन्यासेन सकलीकृ

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

न्यतांध्यायेत्॥ नद्यथा॥ मातंगीनवश्यावकां
द्भवरणांश्रोलासिक्कुलाशुकीं॥ वीणांल्याः
सिकांसमणुन्नतकुचांमुक्ताप्रवालावलीम्
हृद्यांगींसितशंखकुंडलधरांविम्बाधरांस
स्मितां॥ आकर्णालकवेणिमञ्जनयनांध्या
येच्छ्रकृष्णामलां॥ इतिजगन्मोहिनींनिर्मा
ल्यवासिनींध्यात्वा॥ त्रिकोणमध्येदेवींनि
र्माल्येनपूंनमः॥ उच्छिष्टचाण्डालिमातंगि
निसर्ववशंकरिस्वाहा॥ इत्यनेनमंत्रेणपं
चोपचारैस्संपूज्य॥ पुनरपिनिर्माल्यपुष्पैः
संपूज्यत्रिः॥ नैवेद्यस्यशतांशंसंहृत्यांशवा
निवेद्य॥ ततोनिर्माल्यपुष्पांजलिमादाय॥
लेह्यचोष्यान्नपानादितांबूलसुगंधिलेपनं
निर्माल्यभोजनेनत्वंददामिश्रीशिवात्तया
इत्यनेनपुष्पांजलिंदत्वा॥ तालत्रयपूर्वकं
प्राणपद्यनितांविसर्जयेदिति। निर्माल्यवा
सिनींपूजयित्वा॥ ततस्तालत्रयपूर्वकं॥ ॐ
वनाथगुरोस्वामिदैशिकस्वात्मनायक॥
त्राहित्राहिकृपासिंधोदयांशान्तरांकुरु॥२

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
५

त्तिश्रीगुरुंप्रार्थ्य॥श्रीपात्रमामस्तकसुहृत्स
शिरसिस्थितायश्रीगुरवेसमर्प्य॥तत्पात्रंद
क्षिणकरेनिधाय॥गुरुपादुकाविधानं॥श्री
मज्ज्वालामुखी॥श्रीपादुकांतर्पयामीतित्रि
स्तर्प्य॥तत्पात्रंयथास्थानेविवेश्य॥तज्जल
किंचित्पात्रांतरेनिधाय।ॐआत्मतत्वायन-
मः॥ॐह्रींविद्यातत्वायनमः॥श्रींशिवतत्वा
यनमः॥समस्तविद्यासुखार्थं॥सर्वतत्वाय
नमः॥इतितस्मिंजलेतत्वचतुष्टयंविन्यस्य
तज्जलंपुनःपात्रांतरेसमुद्धृत्यचुलुकेनादाय
त्रैलोक्यलेशंनिक्षिप्य॥प्रकृतिबुद्ध्यहंकार
मनःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपा
दपायूपस्थशब्दस्पर्शरूपरसगंधाकाशवा
य्वग्निसलिलपृथिव्यात्मकस्थूलचतुर्विंश
तितत्वसहितं॥ग्रंग्रां॥८॥ॐआत्मतत्वात्म
कंस्थूलदेहंशोधयामिस्वाहा॥मायाकला
विद्यारागकालनियतिपुरुषात्मकसूक्ष्मा-
सूक्ष्मसप्ततत्वसहितं॥कंखं॥८॥ह्रींविद्यात-
त्वात्मकंसूक्ष्मदेहंशोधयामिस्वाहा॥शिव-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

शक्तिसदाशिवेश्वरशुद्धविद्यात्मकंपंचतत्त्व-
सहितं ॥ ९८ ॥ ५ ॥ श्रीशिवतत्त्वात्मकंपरदेहंशो-
धयामिस्वाहा ॥ शिवशक्तिसदाशिवेश्वरशु-
द्धविद्यामायाकलाविद्यारागकालनियतिपु-
रुषप्रकृतिबुद्ध्यहंकारमनःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जि-
ह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूपस्थ ॥ शब्दस्पर्श-
रूपरसगंधाकाशवाय्वग्निसलिलपृथिव्या-
त्मकंशुद्धमिश्राशुद्धषट्त्रिंशतत्त्वसहितं ॥ स-
मस्तमूलविद्यांचोच्चार्य ॥ सर्वतत्त्वस्थूलसू-
क्ष्मपराख्यदेहत्रयाभिमानिनंजीवात्मानंशो-
धयामिस्वाहा ॥ इतिकुलकचतुष्टयंस्वीकृ-
त्य ॥ तन्मात्रेकराभ्यामादाय ॥ मूलविद्यांचो-
च्चार्य ॥ प्रकाशाकाशहस्ताभ्यामवलंब्यो-
न्मनीस्रुचम ॥ धर्माधर्मकलास्नेहपूर्णंव-
ह्नौजुहोम्यहम् ॥ इत्युच्चार्यतज्जलमश्नीयात्
ततःकराभ्यांमूर्धादिपादांतं । पूर्वोक्तषट्त्रिं-
शत्तत्त्वात्मकतांभावयेत् ॥ स्वदेहस्यशेषत ॥
अथैतावत्कर्मशक्तःसंध्याग्रहणाक्रव-
दाचमनविधिनातत्त्वचतुष्टयंशोधयेत् ॥ त

श्री
पा
41

तः स्वसामयिकाम्नायाशास्त्रं संशनयेत ॥ सु
भमस्तसाधकानाम् ॥ ॐ अद्युनादेवि वक्ष्ये हं
पात्रवन्दनमीश्वरि ॥ त्वत्कालेयहृदानन्दपात्रं
देवेशावंदितम् ॥ पूजा योपात्रमानन्दभैरविते·
परमेश्वरि ॥ गृहणादेतसम्यक्शक्तिमेश्वि·
रसात्तदा ॥ ॐ श्रीमद्रुद्रवेशात्वरश्रविलसच्छ्व
द्वाम्रतालाविते ॥ तेजाधीश्वरयोगिनीगण
महासिद्धैः समाराधितम् ॥ आनंदागमकं
द्वात्मकमिदं साक्षात्त्रिखण्डामृतं ॥ वन्दे श्री·
प्रथमं करांबुजगतं पात्रं विशुद्धिप्रदम् ॥ २
स्थापितं तव शोधयामि स्वाहा ॥ दे मांसिधुरसा·
वेदं दयितयादत्तं च पेयादिभिः ॥ किंचिश्चञ्च
लरक्तपंकजदृशा मानंदमुद्दीपितम् ॥ वामे
स्वाङ्के विशुद्धसुहृदिशा कलेपाणौ निधायस्व
के ॥ वन्दे पात्रमहं द्वितीयममृतानंदैकसंव
र्धनम् ॥ विघातं तव शोधयामि स्वाहा ॥ ३ ॥ सर्वा
स्त्रायकलाकलापकलितं कोन्नद्धलोघात·
नं ॥ चंद्रपेदंमदैर्दशोभवक्रणाब्जलादिभिः से
वितम् ॥ ध्यातं देवगणैः परंमुनिगणैः मोह

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

र्षिभिः सर्वदा ॥ वन्देयात्रमहं तत्तीयमधुना
स्वात्मावबोधव्रतम् ॥ शिवतत्त्वं शोधयामि
स्वाहा ॥ ३ ॥ मध्यमीनसमावृंदैरिह ब्रह्मादि
भिः पूजितं ॥ मुद्रामैथुनधर्मकर्मनिरतं हा
राम्लातिकाश्रयम् ॥ आचार्याष्टकसिद्धभै
रवकुलाधीशेन संशोधितं ॥ पायात्स्वचमा
कारतत्त्वसहितं पात्रं च तत्त्वं नुमः ॥ शिवतत्त्वं
शोधयामि स्वाहा ॥ ४ ॥ आधारे भुजगाधिरा
जवलये पात्रं महामण्डले ॥ द्रव्यं सममसमृद
वारिपिशितं चाष्टौ च दिग्दन्तिनः ॥ सोऽहं भैरव
मर्चयाम्यतिदिनं तारागणैरत्नैर्नरादित्यादिः
स्वैरिड्संविन्नमिदं पात्रं भजे पंचमम् ॥ विद्या
तत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥ ५ ॥ सत्कुर्यामलभद्र
पीठपरमानंदोदयादायकं ॥ सम्यग्राज्यकर
सद्योहस्वविकरं साधुज्यसाम्राज्यपदम् ॥ नाना
आधिभवात्यकारदरागं जन्मांतरध्वंसनं ॥
श्रीमद्भैरवभैरवीप्रियतरं पात्रं च षष्ठं नुमः
आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥ ६ ॥ जाग्रत्स्व
मस्वधुमिन्नर्यपरतस्थेनन्यसात्प्रदं ॥ विश्व

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
पर
42

ज्ञाकरवन्द्रनिस्त्वयन्तु यो ज्योतिष्कलाव्याप्ति
तम्। येत्रापि गलमध्यगात्रिवलयान्तस्था प्रवे
धोहृतं। पात्रं सममधुरेणोननतरूपणानन्दप्रदे
यान्तु माम्॥ आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा॥ १
विद्याश्रीगुरुपात्रकौ च तिलकं कण्ठे पि सा
रस्वतं॥ शान्तौ वीगवलशौर्यवृद्धिदं रागेदेह
स्थितेः कारणम्॥ वाञ्छासिद्धिकरं मनः॥
स्थितिकरं वशप्रजनगन्धोविनाम्। पात्रं चाष्ट
ममष्टसिद्धिकरणं शोफप्रसंत्रभजे॥ वि-
द्यातत्त्वं शोधयामि स्वाहा॥ २॥ सर्वानन्दक
रं सदाशिवपदं सर्वार्थसम्पत्प्रदं॥ सायुज्या
र्थकरं समस्तसुखदं चाज्ञानविध्वंसनम्॥
आयुष्कान्तियशोविवर्धनकरं संसारमो
हच्छिदम्॥ पात्रं ललतगणामेकं च नवमेव
देवतापालयम्॥ शिवशक्तितत्त्वं शोध
यामि स्वाहा॥ ३॥ ब्रह्मविष्णुमहेशानां देवा
नां च विशेषतः॥ तुष्टये पावनं पात्रं दशमं
प्रणमाम्यहम्॥ ४॥ पापघ्नं शान्तिशुभदं
दिव्यं स्वादुसुधालयम्॥ पात्रमेकादशं व-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

देगुरुसेवासुखागतं ॥ ४ ॥ सकलतत्त्वेशो-
षयामिस्वाहा ॥ पात्रेकृत्वाकरोमिश्री सर्वकर्म
लभेत्तत्वा ॥ इहलोके श्रियंभुक्त्वा देहान्ते भैर-
वंभवेत् ॥ ५ ॥ अलिपिशितमुद्रांश्रीभोगपूजा-
परोहं ॥ वहुविधकुलमार्गैरभसंभाविताः-
हं ॥ पशुजनविमुखोहं भैरवीमाश्रितोहं ॥ ग-
रुचरणपरोहं भैरवोहं शिवोहम् ॥ करपा-
त्रस्थिविस्तोत्रे आनंदामृदयाम्बुजं । मूर्भिश्री-
गुरुपादाब्जस्मरणात्किमतः परम् ॥ ६ ॥ पके-
नशुष्कवटकेनघटेपिवामिवापोपिवामि
सहसालवणार्द्रकेन ॥ आस्वाद्यमांससमलि-
रोहितसुराद्वारिंगेणापिवामियमुनासह
सागरेण ॥ ७ ॥ करेमालामविहालावामेरा-
मास्यकोमला ॥ हृदयेत्रिपुरावालायागशा-
लागृहेगृहे ॥ ८ ॥ पात्रेभैरवपात्रेगोत्रेश्रीना-
थपादयपाडुकागोत्रम् ॥ शास्त्रंसंविच्छास्त-
त्तानेनस्वाववोधंकेज्ञानम् ॥ ९ ॥ वामेरामार-
मणाऊशलादाहिणोवालिपात्रे ॥ अग्रेशुद्ध-
श्वणाकवटकस्यसकरेमांसमुद्रिः ॥ स्कन्दी-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
धर
43

वीणीस्वरसकविता सद्गुरुः सत्कथायां॥ कौ
लोमार्गः परमगाद्लो योगिनामप्पराम्पः॥ ९
वामे च लक्ष्मलोस्तु वेच मदिरापात्रं कराम्भो
रुहे॥ मूर्ध्नि श्रीगुरुचिंतनं भगवतीध्यानास्य
टमानसम॥ जिह्वायां जपसाधने परिणा
तिः कौलक्रमाभ्यासते॥ ये संतो नियतं पिबं
ति मद्वरसे ते भुक्तिमुक्तीगताः॥ ९९॥ पीत्वा पी-
त्वा पुनः पीत्वा यावत्पतति भूतले। उत्थाय
च पुनः पीत्वा पुनर्जन्म न विद्यते॥ धर्माधर्म
हविर्दीप्ते स्वात्माग्नौ मनसा स्रुचा॥ सुषुम्णा
वर्त्मना नित्यमक्षवृत्तीर्जुहोम्यहम॥ प्रकाश
काशहस्ताभ्यामवलंब्योन्मनी स्रुचम। ध
र्माधर्मकलास्नेहपूर्णां वन्हौ जुहोम्यहम॥
यावन्न चलते दृष्टिर्यावन्न चलते मनः॥ ताव
त्पानं प्रकर्तव्यं पशुपानमतः परं॥ ऊर्ध्वपा
त्रश्रेज्ञा समाप्य॥ ततः पूर्वस्थापितवलिपा
त्रस्थमन्नादिमेकस्मिन्पात्रे कृत्वा। साधकपा
त्रहस्तः॥ पूजागृहाद्बहिर्गत्वा॥ जलेन स्रा
वोद्देशे चतरस्रवृत्तत्रिकोणात्मकं मण्डलं

कृत्वा ॥ तत्रगदात्रिशूलडमरुपात्रहस्तं त्रि
लोचनं कृष्णाभं भैरवं देवं सर्वविघ्नविनाश
नम् ॥ साधकः करमारभ्य ॥ वामे धेकरपर्य
न्तमाङ्गुष्ठध्यानम् ॥ इत्युच्छिष्टभैरवं ध्यात्वा
गन्धादिभिः संपूज्य ॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उच्छिष्टभैर
वप्रेहिहि बलिं गृह्ण ॥ २ ॥ हूं फट् स्वाहा ॥ इ
ति मन्त्रेण मांसलोपरिपात्रस्थं बलिं दद्याद्वि
सृज्य ॥ तस्मात्रेहस्तौ पादौ च प्रक्षाल्याचम्य ॥
तस्मात्रं जलेन प्रपूर्य ॥ प्रज्ञाग्रहस्तौ गत्वा ॥ उ
दृयोस्तत्रेति ब्रुवन् ॥ अन्तः प्रविश्य ॥ स्वासने
चोपविश्य ॥ तस्मात्रस्थजलेविशोध्य स्वजल
विउद्धृत्वा ॥ तेन जलेन स्वात्मानमभिषिञ्चं
येदिति स्तोत्रं पठेत् ॥ श्रीवामकेश्वरतन्त्रे ॥ ॥
ॐ नश्यन्तु प्रेतकूष्माण्डा नश्यन्तु दूषका नराः
साधकानां शिवः सन्तु आम्नायपरिपालिना
जयन्तु मातरः सर्वा जयन्तु योगिनीगणाः ॥
जयन्तु सिद्धडाकिन्यो जयन्तु गुरुपङ्क्तयः ॥ २
नन्दन्तु योगिनः सिद्धा नन्दन्तु भैरवादयः ॥ न
न्दन्तु देवताः सर्वाः सिद्धविद्याधरादयः ॥ ये

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
४४

वास्त्वायविश्वकर्मामेचिणाःशुद्धबुद्धयः॥स
र्वेदानेनदानदयानंदंतममभक्तितः॥नवग्र
हाश्चयोगाःकरणास्तिथयापरे॥सर्वेतेसु
खिनोयांतिमासाश्चतिथयस्तथा॥५॥ऋष
यःपितरःसर्वेअनंतवावसुरादयः॥भूचराखे
चराश्चैवतृप्यंतममभक्तितः॥६॥अंतरिक्ष
चराये च ये चान्येदेवयोनयः॥सर्वेतेसुखि
नोयांतसर्वेनिघ्नपदागणाः॥७॥मरुद्वसु
रवेश्चैवपर्वताःकन्दरागुहाः॥अश्वत्थाद्याः
लिणाःसर्वेशांतिंकुर्वंतमेसदा॥८॥तीर्था
निपशवोगावोयेचान्येप्राणभूमयः॥वृक्षाः
पतिव्रतानार्यःशिवंकुर्वंतमेसदा॥९॥शिवे
सर्वत्रमेवास्तुपुत्रधारयनादिषु॥राजानः
सुखिनःसंतममागोत्रमेसदा॥१०॥शु
भामेदिवसायान्तुमित्रास्विष्टंतुमेशिवाः॥
साधकाजयिनःसंतुशिवालिष्टंतुपूजकाः। ॥
द्वेष्टारःसाधकानांचसदेवाश्रायदूषकाः॥सा
धकिनीनांप्रवियान्तुसर्वालापिशिनेस्तता। ॥१२
शत्रुवोनाशमायान्तुममनिन्दाकराश्चये।

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

द्दृष्टारः साधकानां च विनश्यन्तु शिवाज्ञया ३
ये निन्दकास्ते विलयं प्रयान्तु मम साधकास्ते-
प्रभवन्तु सिद्धाः ॥ सर्वत्र देवी करुणावलो-
कापूरः परेश्वरी मम सन्निधताम् ॥ ४ ॥ इ
ति ये :: ॥ ॐ श्री देव्यै सिद्धिदायन्यै न-
मः ॥ अथ शान्तिस्तोत्रं ॥ ॐ श्री भैरव उवाच ॥
ॐ देवि वक्ष्यामि पूजान्ते शान्तिस्तोत्रमनुत्त-
मं ॥ वीराघनमयानन्दपदप्राप्त्युन्नामयम्
योगिनीचक्रमध्यस्थं मातृमण्डलवेष्टितं ॥
नमामि शिरसा नाथं भैरवं भैरवीप्रियम् ॥ अ-
नादिवीरसंसारस्थायिधर्मसकेतवे ॥ नमः
श्रीनाथवेधायकुलौघधर्मदायिने ॥ आपा-
दौडरिन्तरागाः समयाचारलङ्घनात् ॥ येम
वैनश्यपोहन्तु दिव्यचक्रस्य मेलनात् ॥ आ
युरारोग्यमैश्वर्यं कीर्तिलाभः सुखं जयः ॥
कान्तिर्मनोरथश्चास्तु पातु सर्वाश्च देवताः
सश्रुनकानाश्रितिपालकानां यतीन्द्रयोगेन्द्र-
तपोधनानाम् ॥ देशस्य राष्ट्रस्य कुलस्य रा-
तः करोतु शान्तिं भगवान्कुलेशः ॥ नन्दन्तु

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

साधककुलान्वयदर्शीकार्येस्वक्षादिनाप्य
चतःकमहान्वयाय॥नन्दन्तुसर्वेकुलको
लरताःपरैयण्यैविशेषःपदमेदकष्णा-
भवाय॥नन्दन्तुसिद्धगुरवस्तुगणक्रमो
धाःजेयष्टान्वगाःसमायिनोवटुकाःकुमार्यं
घट्योगिनीप्रवरवीरकुलप्रसक्ताःनन्दन्तु
भूमिपतिगोद्विजसाधुलोकाः॥नन्दन्तु
नीतिनिपुणाःनिरवद्यनिष्ठाःनिर्मत्सरा
निरुपमाःनिरुपद्रवाश्चनिस्पानिरजनर
तागुरवोनिरीहाः॥प्रान्त्वाश्चशान्तसन्तसा
ल्पतशोकशङ्काःनन्दन्तुयोगिनिरताःकु
लयोगयुक्ताआचार्यसामयिकसाधकपु
त्रकाश्च।गावोद्विजाःयुवतयोःयतयःकु
मार्योधर्मेभवन्तुनिरताःगुरुभक्तियुक्ताः
नन्दन्तुसाधककुलान्यणिमादिनिष्ठाः
प्रापाःपतन्तुसमयद्विषियोगिनीनाम्॥
साशाम्भवीस्फुरतुकापिममाप्यवस्था
यस्यांगुरोश्चरणपङ्कजमेवलभ्यम्।या
स्वक्रकमभूमिकावसतयोनाशयाःसं-

स्थिताः ॥ याकायद्रुमेरौमकुपनिलयाया
संस्थितायात्रयु ॥ उल्लासोर्मिमहान्तरङ्गनि-
लयानिष्ठासदासाश्रयाः ॥ देह्याद्रिपुप-
ल्पभवनपराःत्पन्नकोलार्चिताः ॥ या
दिव्यक्रमपालिकास्तिनिगतायादेवतास्ता
यग्ना ॥ यानित्यमप्रथितप्रभाशिविगतायाः
मातरिश्वाश्रया ॥ यायोमान्तनमण्डलान्त
मधुयायाःसर्वगाःसर्वदा ॥ ताःसर्वाःकुल-
मार्गपालनपराःशान्तिंप्रयच्छन्तुमे ॥ ऊर्ध्व
ब्रह्माण्डतोवादिविगगनतलेभूतलेनि-
ष्कलेवा ॥ पातालेवानलेवासलिलपवन-
योर्यत्रकुत्रस्थितावा ॥ क्षेत्रपीठोपपीठादि-
षुचकृतपदाधूपदीपादिमांसैः ॥ प्रीतादे-
व्यःसदानःशुभबलिविधिनापान्तुवीरेन्द्र-
वन्द्याःब्रह्माद्याःशिवगणेशगुहवटुकगणा-
भैरवाःक्षेत्रपालाः ॥ वेतालादित्यरुद्रयक्षव-
सुमनुसिद्धाप्सरोगुह्यकाद्याः ॥ भूतानागन्धर्व
विद्याधरऋषिपितृयतास्सुरादिप्रभूता ॥ यो
गीशाभ्यारणाःकिंपुरुषमुनिसुराम्बकर-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री
५८
46

गाः पांतु सर्वे ॥ देहस्थाखिलदेवतागणसुखा
तेत्राधिपा भैरवा ॥ योगिन्यो वटुकाश्च यक्षपि
तरो भूताः पिशाचा ग्रहाः ॥ अन्ये भूचराः दिक्च
राश्च खेचरा वेतालकाश्चेटकाः ॥ तृप्ताः सुः
कुलपुत्रकस्य पिबतः श्रीवीरसंतर्पणात् ॥
मत्स्यं चेद्ध्रुवकामेव पितृदेवाशाखवयोगि
नीप्रीतिश्चस्य देवतास्य यदि चेद्दृढाः प्रमाणं
चे चेत् ॥ शाक्तेयं यदि दृश्यते भवति चेद्दाज्ञय
मेघालि चेत्स्मृत्यापि च कैलिकाश्च यदि चे
त्स्यान्मे जयः सर्वदा ॥ रक्षंतु मातरः सर्वाः
सशस्त्राः सगणाधिपाः ॥ योगिन्यः क्षेत्रपा-
लाश्च मम देहे व्यवस्थिताः ॥ शिवाद्यवनिप
र्यन्तं ब्रह्मादिस्तम्भसंयुतम् । कालाग्न्यादि
शिवान्तं च जगद्येतेन तृप्यतु ॥ पठित्वेदं न
मेद्वीरा द्वीरवन्दनमाचरेत् ॥ स्तवेद्वीरान्नम
द्वीरान्मंत्रसिद्धिः प्रजायते ॥ शांतिस्तोत्रं पठित्वा
वीरवन्दनस्तोत्रं पठेत् ॥ ❖ ॥ ❖ ॥

ॐ जगत्त्रयाभ्यर्चितशासनेभ्यः
परार्थसम्पादनकोविदेभ्यः ॥ ॥

समुद्धतक्लेशमहारोगेभ्यो नमो नमः साध
कनायकेभ्यः ॥ प्रहीनसर्वाश्रयवासनेभ्यः
सर्वार्थतत्त्वोचितसाधनेभ्यः ॥ सर्वप्रजाभ्युद
रणोद्यतेभ्यो नमो नमः साधकनायकेभ्यः ।
निस्तीर्णसंसारमहार्णवेभ्यः सकलालोका
त्कालननेत्रेभ्यः ॥ जरारुजामृत्युनिवार
केभ्यो नमो नमः ॥ सद्धर्मरत्नाकरभाजने
भ्यो निर्वाणमार्गोत्तमदेशिकेभ्यः ॥ सर्वज्ञ
मेपूर्णमनोरथेभ्यो नमो नमः ॥ लोकानुक
म्पाभ्युदितादरेभ्यः कारुण्यमैत्रीपरिभा
वितेभ्यः ॥ सर्वार्थचर्यापरिपूरकेभ्यः नमो
नमः ॥ विध्वस्तनिःशेषकुवासनेभ्यो ज्ञाना
ग्निनादग्धमलेन्धनेभ्यः ॥ प्रज्ञाप्रतिज्ञाप
रिपूरकेभ्यो नमो नमः ॥ सर्वार्थिनाशाप
रिपूरकेभ्यो विनेयपद्माकरबोधकेभ्यः ॥
विश्लेषणसर्वार्थगुणाकरेभ्यो नमो नमः ।
स्वनेनकर्माजितशासनेभ्यो ब्रह्मेन्द्ररुद्रा
दिनमस्कृतेभ्यः ॥ परस्परानुग्रहकारके
भ्यो नमो नमः ॥ विमग्रभूतादिमहाभये

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

श्री ४२

भ्यो मयन्त्वकाचारपरायणेभ्यः ॥ समस्तसौ
भाग्यफलाकरेभ्यो नमो नमः ॥ विमग्रडुक
मेजवासनेभ्यः समन्ततोज्जुष्टमहायशोभ्य
लभ्यो मलत्रानकृतास्पदेभ्यो नमो नमः ॥
सर्वागमाम्नायिमहालवेभ्यः ॥ श्रीचक्रप
जाय परायरेभ्यः ॥ श्रीवीरचर्याचरणान्त॰
मेभ्यो नमो नमः ॥ श्राम्भविशाम्भवेभ्यः ॥
श्रीमन्नकोटिस्तुतिभूषणेभ्यो महाविशाड
लासदशान्तिकेभ्यः ॥ श्रुद्वेनतत्वामृतभा
जनेभ्यो नमो नमः ॥ षड्विंशतालक्षणभू॰
षितेभ्यो श्राक्कलपद्माकरशोचनेभ्यः ॥ प्र
तप्तचामीकरविग्रहेभ्यो नमो नमः ॥ सद्वा
यसम्भारसमाश्रितेभ्यः संसारनिर्वाणप्र
दर्शनेभ्यः ॥ महाकृपावेष्टितमानसेभ्यो
नमो नमः ॥ पैरकाविस्तानरसाकुलेभ्यो॰
वामाश्रिताचारभयानकेभ्यः ॥ स्वान्तश्चवि
ध्वस्तजगत्तमेभ्यो नमो नमः ॥ प्रसप्रानव
याम्रमहाफलेभ्यो महान्धकारापहारि
तमेभ्यः ॥ परस्परानन्दपरिपालकेभ्यो न

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

मो नमः ॥ विभ्रनकेशालिकपालकेभ्यः ॥
स्वरासवारक्तविलोचनेभ्यः ॥ नवीनकोतार
ननत्पदेभ्यो नमो नमः ॥ विभूतिलिप्ताङ्गदि
गम्बरेभ्यश्चिताग्निधूममालिभयानकेभ्यः ॥
कपालपात्रामृतपानकेभ्यो नमो नमो भैर
विभैरवेभ्यः ॥ सिद्धाष्टकादानमहाशुनिभ्यः
श्रीभैरवाचारकृतादरेभ्यः ॥ स्वाधीनतामु
क्तिनिजेभ्यो नमो नमो भैरवविभैरवेभ्यः ॥
प्रशान्तशास्त्रार्थविचारकेभ्यो निर्दूननाना-
रसकाव्यकेभ्यः ॥ निरस्तनिःशेषविकल्पके
भ्यो नमो नमः ॥ स्वात्मैकभावान्तरिताशेष-
भ्यः ॥ साधुज्यसाम्राज्यमहावलोकरेभ्यः ॥ श्रीम
च्चिदानन्दितविग्रहेभ्यो नमो नमो ॥ पराप्रसा
दास्पदमानसेभ्यो ब्रह्मादयस्तानरसाकुले
भ्यः ॥ शिवोऽहमित्यात्मनिवेदनेभ्यो नमो न
मो भैरवविभैरवेभ्यः ॥ सर्वंध्यासर्वदासर्वसा
र्धं घटपटादिसत् ॥ नरागजनितविश्वाकारंब्रह्मै
दमिति निश्चयम् ॥ अहमेवपरोहंसः शिवः
परमकारणम् ॥ मत्स्याणोसनपद्मामालीन

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

समरसंगतः॥सच्चिदानन्दनिलयंपराप
रम्कारणम्॥शिवाह्वयप्रकाशाढ्यंप्रण
मल्यामधीमहि॥अनेनवीरस्तवकीर्त-
नेनसमुद्धृतक्लेशस्ववासनोदम॥संसार
कान्तारमहार्णवेस्मि॥निमज्जमानंजग-
दुद्धरेयम्॥नेदंतत्साधकाःसर्वेविनश्यन्त
विह्वलकाः॥अवस्थाशाम्भवीमेस्तुप्रसन्नो
स्तुगुरुःसदा॥इतिपठन्सर्वान्सामयिका-
नभिषिच्यविशेषार्घ्यपात्रमुद्धृत्य।शिर-
सिस्थितायगुरवेसमर्प्य॥तत्पादुकाश्रि-
तस्समर्प्य॥मूलेविद्ययागुरुपादुकावि-
धानेचस्वादेति॥स्वमूलाधारकुण्डलिन्या
सकंपरदेवतास्वविद्वत्तृप्ता॥तज्जलपा
त्रान्तरेकृत्वास्वीयात्॥शेषंप्रियशिष्यायप्र
सादबुद्ध्याकिञ्चिद्दद्यात्॥सोपिपात्रेकृत्वा
तज्जलंप्राश्नीयात्॥इत्यमंत्रप्रतिपत्तिःत-
तःस्वरूपदिष्टविधिनाशेषकर्मसमाप-
येत्॥ततस्तत्राद्यपात्रेणाय॥पुष्पाक्षता-
न्वितंतज्जलमादाय॥नमोविवस्वतेब्रह्मन्-

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

भास्वते विश्वतेजसे ॥ नमः सर्वत्रसुवेयस
विचित्रकर्मदायिने ॥ ह्रां ह्रीं हंसः ॥ सूर्यपषतेर्घ
स्वाहेति सूर्यार्घं दत्वा ॥ कृतांजलिः ॥ येयत्
छिद्रं तपश्छिद्रं यच्छिद्रं पूजने मम ॥ सर्वं तच्-
छिद्रमस्तु भास्करस्य प्रसादतः ॥ इत्यच्छिद्रं-
धारयेत् ॥ ततो मूलविद्यया प्राणायामत्रय-
पूर्वकं ॥ षडंगादिकरषडंगन्यासान्विधाय ॥
श्रीगुरुक्रमगुरुस्तोत्रं पठित्वा ॥ श्रीगुरुं प्रणम्य ॥
मूलविद्याद्वितीयबीजेन निर्माल्यं शिरसि
धृत्वा ॥ मूलविद्यया चरणोदकं स्वीकृत्य ॥ श्री
परदेवताम्बाम

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ॐनमःशिवाय

ॐश्रीगणेशायनमः।ॐनमःशिवायै।ॐशिवः

शक्त्यायुक्तोयदिभवतिशक्तःप्रभवितुं।।नचे
देवंदेवोनखलुकुशलःस्पंदितुमपि।।अत
स्त्वामाराध्यांहरिहरविरिंच्यादिभिरपि।।प्रण
न्तुंस्तोतुंवाकथमकृतपुण्यःप्रभवति।।१।।त
नीयांसंपांसुंतवचरणपंकेरुहभवं।विरिं
चिःसंचिन्वन्विरचयतिलोकानविकलं।।व
हत्येनंशौरिःकथमपिसहस्रेणशिरसां।।
हरःसंक्षुभ्यैनंभजतिभसितोद्धूलनविधिं।।२
अविद्यानामंतस्तिमिरमिहिरद्वीपनगरी।।
जडानांचैतन्यस्तवकमकरंदस्रुतिसिरा।।
दरिद्राणांचिंतामणिगुणनिकाजन्मजलधौ।
निमग्नानांदंष्ट्रामुररिपुवराहस्यभवती।।३
त्वदन्यःपाणिभ्यामभयवरदोदैवतगण।
स्त्वमेकानैवासिप्रकटितवराभीत्यभिनया।
भयात्त्रातुंदातुंफलमपिचवांछासमधिकं।
शरण्येलोकानांतवहिचरणावेवनिपुणौ।। ४
हरिस्त्वामाराध्यप्रणतजनसौभाग्यजननीं।
पुरानारीभूत्वापुररिपुमपिक्षोभमनयत्।

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सौ॰ १८

स्मरोपि त्वां नत्वा रतिनयनलेह्येन वपुषा ॥ मु-
नीनामप्यंतः प्रभवति हि मोहाय महतां ॥ ५ ॥
धनुः पौष्पं मौर्वी मधुकरमयी पंच विशिखा
वसंतः सामंतो मलयमरुदायोधनरथः ॥
तथाप्येकः सर्वं हिमगिरिसुते कामपि कृपा
मपांगात्ते लब्ध्वा जगदिदमनंगो विजयते ॥ ६
दा॰ क्वणत्कांचीदामा करिकलभकुंभस्तनभरा
परिक्षीणा मध्ये परिणतशरच्चंद्रवदना ॥ ध
नुर्बाणान्पाशं सृणिमपि दधाना करतलैः
पुरस्तादास्तां नः पुरमथितुराहोपुरुषिका ७
सुधासिंधोर्मध्ये सुरविटपिवाटीपरिवृते ॥
मणिद्वीपे नीपोपवनवति चिंतामणिगृहे ॥
शिवाकारे मंचे परमशिवपर्यंकनिलयां ॥
भजंति त्वां धन्याः कतिचन चिदानंदलहरीं ॥ ८
पा॰ महीं मूलापारे कमपि मणिपूरे हुतवहं
स्थितं स्वाधिष्ठाने हृदि मरुतमाकाशमुप-
रि ॥ मनोपि भ्रूमध्ये सकलमपि भित्वा कुलपथं
सहस्रारे पद्मे सह रहसि पत्या विहरसे ॥ ९ ॥
सुधाधारासारैश्चरणयुगलांतर्विगलितैः ॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

प्रपंचं सिंचंती पुनरपि रसाम्नायमहसा । अवा
प्य स्वां भूमिं भुजगनिभमध्युष्टवलयं ॥ स्व
मात्मानं कृत्वा स्वपिषि कुलकुंडे कुहरिणि ॥
चतुर्भिः श्रीकंठैः शिवयुवतिभिः पंचभिर
पि । प्रभिन्नाभिः शंभोर्नवभिरपि मूलप्रकृ
तिभिः ॥ चयश्चत्वारिंशद्वसुदलकला त्रि
वलय ॥ त्रिरेखाभिः सार्धं नवभवनकोणाः
परिणताः ॥ ११ ॥ त्वदीयं सौंदर्यं तुहिनगिरिक
न्ये तुलयितुं ॥ कवींद्राः कल्पंते कथमपि
विरिंचिप्रभृतयः ॥ यदालोकौत्सुक्यादमर
ललना याति मनसा ॥ तपोभिर्दुष्प्रापामपि
गिरिशसायुज्यपदवीं ॥ १२ ॥ नरं वर्षीयांसं
नयनविरसं नर्मसु जडं ॥ तवापांगालोके प
तितमनुधावंति शतशः ॥ गलद्वेणीबंधाः
कुचकलशविस्रस्तसिचया ॥ हठात्त्रुट्यत्कां
च्यो विगलितदुकूला युवतयः ॥ १३ ॥ क्षितौ ष
ट्पंचाशद्द्विसमधिकपंचाशदुदके ॥ हुताशे
द्वाषष्टिश्चतुरधिकपंचाशदनिले ॥ दिवि द्विः
षट्त्रिंशन्मनसि च चतुःषष्टिरिति ये ॥ मयूखा

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

स्तेषामप्युपरि तव पादांबुजयुगं ॥ ४ ॥ शरज्ज्यो
त्स्नाशुभ्रां शशियुतजटाजूटमकुटां ॥ वरत्रास
त्राणस्फटिकघुटिकापुस्तककरां ॥ सकृन्न
त्वा नत्वा कथमिव सतां सन्निदधते ॥ मधुक्षी
रद्राक्षामधुरिमधुरीणा भणितयः ॥ ५ ॥ कवी
न्द्राणां चेतः कमलवनबालातपरुचिं ॥ भजन्
ते ये संतः कतिचिदरुणामेव भवतीं ॥ विरिं
चिप्रेयस्यास्तरलतरशृंगारलहरी ॥ गभीरा
भिर्वाग्भिर्विदधति सतां रंजनममी ॥ ६ ॥ स
वित्रीभिर्वाचां शशिमणिशिलाभंगिरुचि
भिर्वशिन्याद्याभिः त्वां सह जननि संचिंतय
ति यः ॥ स कर्ता काव्यानां भवति महतां भं
गिसुभगैः ॥ वचोभिर्वाग्देवीवदनकमला
मोदमधुरैः ॥ ७ ॥ तनुच्छायाभिस्ते तरुणत
रणिश्रीसरणिभिः ॥ दिवं सर्वामुर्वीमरुणिम
निमग्नां स्मरति यः ॥ भवंत्यस्य त्रस्यद्वनह
रिणशालीननयनाः ॥ सहोर्वश्या वश्याः
कति कति न गीर्वाणगणिकाः ॥ ८ ॥ मुखं
बिंदुं कृत्वा कुचयुगमधस्तस्य तदधो ॥ हरा

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

र्धं ध्यायेद्यो हरमहिषि ते मन्मथकलां॥ स स
द्यः संक्षोभं नयति वनिता इत्यतिलघु त्रिलो
कीमप्याशु भ्रमयति रवीन्दुस्तनयुगां॥ १९॥ कि
रन्तीमङ्गेभ्यः किरणनिकुरुम्बामृतरसं॥ हृ
दि त्वामाधत्ते हिमकरशिलामूर्तिमिव यः॥
स सर्पाणां दर्पं शमयति शकुन्ताधिप इव॥
ज्वरप्लुष्टान्दृष्ट्या सुखयति सुधाधारसिरया॥ २०
तडिल्लेखातन्वीं तपनशशिवैश्वानरमयीं॥
निषण्णां षण्णामप्युपरि कमलानां तव क
लां॥ महापद्माटव्यां मृदितमलमायेन मन
सा॥ महान्तः पश्यन्तो दधति परमाह्लादलहरीं॥ २१
भवानि त्वं दासे मयि वितर दृष्टिं सकरुणां॥
इति स्तोतुं वाञ्छन्कथयति भवानि त्वमि
ति यः॥ तदैव त्वं तस्मै दिशसि निजसायुज्य
पदवीं॥ मुकुन्दब्रह्मेन्द्रस्फुटमकुटनीराजित
पदां॥ २२॥ त्वया हृत्वा वामं वपुरपरितृप्तेन
मनसा॥ शरीरार्धं शम्भोरपरमपि शङ्के
हृतमभूत्॥ यदेतत्त्वद्रूपं सकलमरुणा
भं त्रिनयनं॥ कुचाभ्यामानम्रं कुटिलशशि

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

चूडालमुकुटं ॥ २३ ॥ जगत्सूते धाता हरिरवति
रुद्रः क्षपयते ॥ तिरस्कुर्वन्नेतत्स्वमपि वपुरी
शस्तिरयति ॥ सदापूर्वः सर्वं तदिदमनुगृ
ह्णाति च शिवः ॥ तवाज्ञामालंब्य क्षणचलि
तयोर्भ्रूलतिकयोः ॥ २४ ॥ त्रयाणां देवा
नां त्रिगुणजनितानां तव शिवे ॥ भवेत्पूजा
पूजा तव चरणयोर्या विरचिता ॥ तथा हि त्व
त्पादोद्वहनमणिपीठस्य निकटे ॥ स्थिता
ह्येते शश्वन्मुकुलितकरोत्तंसमुकुटाः ॥ २५
विरिंचिः पंचत्वं व्रजति हरिराप्नोति विरतिं
विनाशं कीनाशो भजति धनदो याति निध
नं ॥ वितन्द्री माहेन्द्री विततिरपि संमीलितदृ
शा ॥ महासंहारेस्मिन्विहरति सति त्वत्प
तिरसौ ॥ २६ ॥ जपो जल्पः शिल्पं सकलम
पि मुद्राविरचना ॥ गतिः प्रादक्षिण्यक्रमण
मशनाद्याहुतिविधिः ॥ प्रणामः संवेशः
सुखमखिलमात्मार्पणदृशा सपर्यापर्या
यस्तव भवतु यन्मे विलसितं ॥ २७ ॥ ददाने
दीनेभ्यः श्रियमनिशमाशानुसदृशी ॥ म

मंदं सौंदर्यैक मकरंदं विकिरति ॥ तवा
स्मिन्मंदारस्तवकसुभगे यातु चरणे ॥ निम
ज्जन्मज्जीवः करणचरणैः षट्चरणतां ॥ २७ ॥
सुधामप्यास्वाद्य प्रतिभयजरामृत्युहरणीं
विपद्यंते विश्वे विधिशतमखाद्या दिविषदः
करालं यत्क्ष्वेडं कवलितवतः कालकलना
न शंभोस्तन्मूलं तव जननी ताटंकमहि
मा ॥ २८ ॥ किरीटं वैरिंचं परिहर पुरः कैटभ
भिदः ॥ कठोरे कोटीरे स्खलसि जहि जंभा
रिमुकुटं ॥ प्रणम्रेष्वेतेषु प्रसभमभियात
स्य भवनं ॥ भवस्याभ्युत्थाने तव परिजनो
क्तिर्विजयते ॥ २९ ॥ चतुःषष्ट्या तंत्रैः सकलम
भिसंधाय भुवनं ॥ स्थितस्तत्तत्सिद्धिप्रसव
परतंत्रैः पशुपतिः ॥ पुनस्त्वन्निर्बंधादखि
लपुरुषार्थैकघटना ॥ स्वतंत्रं ते तंत्रं क्षिति
तलमवातीतरदिदं ॥ ३० ॥ शिवः शक्तिः का
मः क्षितिरथ रविः शीतकिरणः ॥ स्मरो हं
सः शक्रस्तदनु च परामारहरयः ॥ अमी हृ
ल्लेखाभिस्तिसृभिरवसानेषु घटिता । भजं त

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सौ०
४
५

न्ते वर्णास्ते जननि तव नामावयवतां ॥ ३२ ॥ स्म
रं योनिं लक्ष्मीं त्रितयमिदमादौ तव मनो ॥
निधायैके नित्ये निरवधिमहाभोगरसिका
जपंति त्वां चिंतामणिगुणनिबद्धाक्षवल
याः ॥ शिवाग्नौ जुह्वंतः सुरभिघृतधाराहु
ति शतैः ॥ ३३ ॥ शरीरं त्वं शंभोः शशिमिहि
रवक्षोरुहयुगं ॥ तवात्मानं मन्ये भगवति
नवात्मानमनघं ॥ अतः शेषः शेषीत्ययमु
भयसाधारणतया ॥ स्थितः संबंधो वां सम
रसपरानंदपरयोः ॥ ३४ ॥ मनस्त्वं व्योम त्वं म
रुदसि मरुत्सारथिरसि ॥ त्वमापस्त्वं भूमि
स्त्वयि परिणतायां न हि परं ॥ त्वमेव स्वात्मा
नं परिणमयितुं विश्ववपुषा ॥ चिदानंदा
कारं शिवयुवति भावेन बिभृषे ॥ ३५ ॥ तवा
ज्ञाचक्रस्थं तपनशशिकोटिद्युतिधरं ॥ प
रं शंभुं वंदे परिमिलितपार्श्वं परचिता ॥ य मू १
माराध्यं भक्त्या रविशशिशुचीनामविष
ये ॥ निरालोके लोको निवसति हि भालोक
भुवने ॥ ३६ ॥ विशुद्धौ ते शुद्धस्फटिकविशदं

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

व्योमजनकं ॥ शिवं सेवे देवीमपि शिवसमा
नव्यसनिनीं ॥ ययोः कान्त्या यान्त्याः शशिकि
रणसारूप्यसरणीं ॥ विधत्ते तान्धीता विल·
सति चकोरीव जगती ॥ ९ ॥ समुन्मीलत्सं·
वित्कमलमकरन्दैकरसिकं ॥ भजे हंसद्वन्द्वं
किमपि महतां मानसचरं ॥ यदालापादष्टा
दशगुणितविद्यापरिणतिं ॥ यदादत्ते दो·
षाद्गुणमखिलमद्भ्यः पय इव ॥ १० ॥ तडिद्व
न्तं शक्त्या तिमिरपरिपन्थिस्फुरणया ॥ स्फु
रन्नानारत्नाभरणपरिणद्धेन्द्रधनुषं ॥ तमः
श्यामं मेघं किमपि मणिपूरैकशरणं ॥ नि
षेवे वर्षन्तं हरमिहिरतप्तं त्रिभुवनं ॥ ११ ॥ तव
स्वाधिष्ठाने हुतवहमधिष्ठाय निरतं ॥ तमी
डे संवर्तं जननि महतीं तां च समयां ॥ यदा·
लोके लोकान्दहति महति क्रोधकलिते ॥
दयार्द्रा ते दृष्टिः शिशिरमुपचारं रचयति ॥ १
नवाधारे मूले सह समयया लास्यपरया ॥
नवात्मानं वन्दे नवरसमहाताण्डवनटं ॥ उ
भाभ्यामेताभ्यामुदयविधिमुद्दिश्य दयया

सौ० सनाथाभ्यां जज्ञे जनकजननीमज्जगदिदं । ४
५ गतैर्माणिक्यत्वं गगनमणिभिः सान्द्रघटि
तं ॥ किरीटं ते हैमं हिमगिरिसुते कीर्तय
ति यः ॥ स नीडेयच्छायाच्छुरणशबलं चंद्र
शकलं ॥ धनुः शौनासीरं किमिदमिति न
बध्नाति धिषणां ॥ ४२ ॥ धुनोतु ध्वांतं नस्तुलित
दलितेन्दीवरवनं ॥ घनस्निग्धश्लक्ष्णं चिकु
रनिकुरंबं तव शिवे ॥ यदीयं सौरभ्यं सहज
मुपलब्धुं सुमनसो ॥ वसंत्यस्मिन्मन्ये वल
मथनवाटीविटपिनां ॥ ४३ ॥ वहंती सिंदूरं
प्रबलकबरीभारतिमिर ॥ द्विषां वृंदैर्वंदी
कृतमिव नवीनार्ककिरणं ॥ तनोतु क्षेमं
नस्तव वदनसौंदर्यलहरी ॥ परीवाहस्रोत
स्सरणिरिव सीमंतसरणिः ॥ ४४ ॥ अरालैः
स्वाभाव्यादलिकलभसश्रीभिरलकैः ॥ प +२
रीतं ते वक्त्रं परिभवति पंकेरुहरुचिं ॥ दरस्मे
रे यस्मिन्दशनरुचिकिंजल्कसुभगे ॥ सु
गंधा माद्यंति स्मरमथनचक्षुर्मधुलिहः ॥ ४५
ललाटं लावण्यद्युतिविमलमाभाति तव

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

य॥ हित्वीयंतन्ममेमुकुटशशिशिवंस्मशा
कलो॥ विपर्यासस्मासाऽभयमपिसंभू-
यवमियः॥ स्वयालेपस्मृतिःपरिणमति
गकाहिमकरः॥४८॥ क्वैवाश्रयेकिंचिडु-
वनभयमेगाश्चतेति॥ त्वदीयेनेत्राम्भो-
मधुकरकविस्पाष्टतगुणे॥ यन्नमेम्पसम्य
नरकरगृहीतेरतिपतिः॥ प्रकोष्ठेमुष्टैव
स्थगयतिनिगूढान्तरमिमे॥४९॥ अहःस्व-
नेसंक्रान्तवनयनमःकोत्मकतया॥ त्रिया
माचामेतेसृजतिरजनीध्यात्मकतया॥ त्र
नीयाहृष्टिस्तेस्फटलितहेमाब्जरुचिः॥
समायतेसंध्यादिवसनिशयोरंतरचरी॥ ५८
विशालाकल्याणीस्फटरुचिरयोध्याकुव
लयैः॥ कृपाधाराधाराकिमपिमधुराभोग
वतिका॥ अवंतीहृष्टिस्तेवहुनगरविस्तार
विजया॥ ध्रुवंतत्तन्नामव्यवहरणयोग्याचि
जयते॥५०॥ कवीनांसंदर्भस्तवकमकरंदैक मै०
भरितं॥ कटाक्षव्याक्षेपभ्रमरकलभौकर्ण
युगलं॥ अमुंचेनोहष्टान्तवनवरसास्व

सौ० ९ दतरलौ ॥ असूयासंसर्गादलिकनयनंकिं
चिदरुणं ॥ ५० ॥ शिवेशृंगारार्द्रा तदितरज
नेकुत्सनपरा ॥ सरोषागंगायांगिरिशच
रितेविस्मयवती ॥ हराहिभ्योभीतासरसि
रुहसौभाग्यजयिनी ॥ सखीषुस्मेरातेजन
निमयिदृष्टिःसकरुणा ॥ ५१ ॥ गतेकर्णाभ्य
र्णंगरुतइवपक्ष्माणिदधती ॥ पुरांभेत्तुश्चि
त्तप्रशमरसविद्रावणफले ॥ इमेनेत्रेगोत्रा
धरपतिकुलोत्तंसकलिके ॥ तवाकर्णा·
कृष्टस्मरशरविलासंकलयतः ॥ ५२ ॥ वि·
भक्तत्रैवर्ण्यंव्यतिकरितलीलांजनतया ॥
विभातित्वन्नेत्रत्रितयमिदमीशानदयिते
पुनःस्रष्टुंदेवान्द्रुहिणहरिरुद्रानुपरतान्र
जःसत्त्वंबिभ्रत्तमइतिगुणानांत्रयमिदम् ॥ ५३
पवित्रीकर्तुंनःपशुपतिपराधीनहृदये ॥
दयामित्रैर्नेत्रैररुणधवलश्यामरुचिभिः
नदःशोणोगंगातपनतनयेतिध्रुवममुं ॥
त्रयाणांतीर्थानामुपनयसिसंभेदमनघं ॥ ५४
तवापर्णेकर्णेजपनयनपैशुन्यचकिता ॥

विलीयंते तोये नियतमनिमेषाः शफरि-
काः ॥ इयं श्रीविद्धस्फुटपुटकपाटं कुवलयं
जहाति प्रत्यूषे निशि च विघटय्य प्रविशा-
ति ॥ ५५ ॥ निमेषोन्मेषाभ्यां प्रलयमुदयं या-
ति जगती ॥ तवेत्याहुः संतो धरणिधरराज-
न्यतनये ॥ त्वदुन्मेषाज्जातं जगदिदमशे-
षं ~~[illegible]~~ प्रलयतः ॥ परि-
त्रातुं शंके परिहृतनिमेषास्तव दृशः ॥ ५६
दृशा द्राघीयस्या दरदलितनीलोत्पलरु-
चा ॥ दवीयांसं दीनं स्नपय कृपया मामपि
शिवे ॥ अनेनायं धन्यो भवति न च ते हा-
निरियता ॥ वने वा हर्म्ये वा समकरनिपा-
तो हिमकरः ॥ ५७ ॥ अरालं ते पालीयुगल-
मगराजन्यतनये ॥ न केषामाधत्ते कुसु-
मशरकोदंडकुतुकं ॥ तिरश्चीनो यत्र श्रव-
णपथमुल्लंघ्य विलसन्नपांगव्यासंगो
दिशति शरसंधानधिषणां ॥ ५८ ॥ स्फुर-
द्गंडाभोगप्रतिफलितताटंकयुगलं ॥ च-
तुश्चक्रं मन्ये तव मुखमिदं मन्मथरथं ॥ य-

सौ. ८

माहत्यइहत्यमवनिरथमकेंदुचरणं। महा
वीरोमारःप्रमथपतयेसज्जितवते॥५९॥स
रस्वत्याःसूक्तीरमृतलहरीकौशलहरीः।
पिवंत्याःशर्वाणिश्रवणचुलकाभ्यामवि
रलं॥चमत्कारश्लाघाचलितशिरसःकुं
डलगणो॥झणत्कारैस्तारैःप्रतिवचनमा
चष्टइवते॥६०॥असौनासावंशस्तुहिन-
गिरिवंशध्वजपटि॥त्वदीयोनेदीयःफ-
लतुःफलमस्माकमुचितं॥वहत्यंतर्मु-
क्ताःशिशिरतरनिःश्वासघटिताः॥समृ
द्ध्यायत्तासांबहिरपिचमुक्तामणिधरः॥ ६१
प्रकृत्यारक्तायास्तवसुदतिदंतच्छदरु
चेः॥प्रवक्ष्येसादृश्यंजनयतिकथंविद्रुमल
ता॥नबिंबंतद्बिंबप्रतिफलनलाभाद-
रुणितं॥तुलामध्यारोढुंकथमिवनल
ज्जेतकलया॥६२॥स्मितज्योत्स्नाजालंत-
ववदनचंद्रस्यपिवतां॥चकोराणामासी
दतिरसतयाचंचजडिमा॥अतस्तेशीतां
शोरमृतलहरीमम्लरुचयः॥पिवंतिस्व

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

च्छंदंनिशिनिशिभृशंकांचिकधिया ॥ ८३ ॥
अविश्रांतंपत्युर्गुणगणकथाम्रेडनजपा
जपापुष्पच्छायाजननितवजिह्वाविजयते
यदग्रासीनायाःस्फटिकदृषदच्छच्छवि
मयी ॥ सरस्वत्यामूर्तिःपरिणमतिमाणि
क्यवपुषा ॥ ८४ ॥ रणेजित्वादैत्यानपहृत·
शिरस्त्रैःकवचिभिर्निवृत्तैश्चंडांशत्रिपुर·
हरनिर्माल्यविमुखैः ॥ विशाखेन्द्रोपेन्द्रैःश
शिविशदकर्पूरधवला ॥ विलीयंतेमा
तस्तववदनतांबूलकणिकाः ॥ ८५ ॥ विपं
च्यागायंतीविविधमपदानंपशुपते ॥ स्त्व·
यारब्धेवक्तुंचलितशिरसासाधुवचने ॥
त्वदीयैर्माधुर्यैरपलपिततंत्रीकलरवां
निजांवीणांवाणीनिचुलयतिचोलेननि
भृतं ॥ ८६ ॥ कराग्रेणस्पृष्टंतुहिनगिरिणा
वत्सलतया ॥ करग्राह्यंशंभोर्मुखमुकु·
रवृंतंगिरिसुते ॥ गिरीशेनोदस्तंमुहुरध
रपानाकुलतया ॥ कथंकारंब्रूमस्तवा·
चिबुकमौपम्यरहितं ॥ ८७ ॥ भुजाश्लेषा

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

त्यं पुरदमयितुः कंटकवती ॥ तव ग्रीवा
धत्ते मुखकमलनालश्रियमियं ॥ स्वतः
श्वेता कालागुरुबहुलजंबालमलिना ॥
मृणालीलालित्यं वहति यदधो हारलति
का ॥ ६८ ॥ गले रेखास्तिस्रो गतिगमकगी
तैकनिपुणे ॥ विवाहव्यानद्धत्रिगुणगुण
संख्याप्रतिभुवः ॥ विराजंते नानाविधम
धुररागाकरभुवां ॥ त्रयाणां ग्रामाणां
स्थितिनियमसीमान इव ते ॥ ६९ ॥ मृणा
लीमृद्वीनां तव भुजलतानां चतसृणां ॥ च
तुर्भिः सौंदर्यं सरसिजभवः स्तौति वदनै
नखेभ्यः संत्रस्यन्प्रथममथनादंधकरि
पोश्चतुर्णां शीर्षाणां सममभयहस्तार्प
णधिया ॥ ७० ॥ नखानामुद्योतैर्नवनलिन
रागं विहसतां कराणां ते कांतिं कथय
कथयामः कथममीं ॥ कयाचिद्वा साम्यं
भजतु कलया हंत कमलं ॥ यदि क्रीडल्ल
क्ष्मीचरणतललाक्षारसचणं ॥ ७१ ॥ स
मं देवि स्कंदद्विपवदनपीतं स्तनयुगं ॥ त

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

वेदनः श्रेवेदं हरतस्सततं प्रस्कृतस्तुवम् ॥ यदा
लोकाश्रंकाकुलितलिदयोदासज्जनकः ॥
स्वकेभोहेरवः परिमृशानिदलेनजोडिति ॥ ३२
श्रमृतवदेजावमृतरसमाणिकाकलेश ।
नसंदेहसंदेनराकुलमताकेमनसिनः ॥
पिवंतौतायस्माटोविदिनवभ्रूसगमरसौ ॥
कुमारावधापिहिरदवदनक्रौंचदलनौ ॥ ३२
वहन्यवस्लेबरमवदनकुमभ्रकृतिभिः ॥
समारब्धास्तुक्तामणिभिरमलोहास्लति
कां ॥ कुचाभोगाविबाथरुचिविभिंतःश
वलितार्धप्रतापध्वाभिस्थांशुराविजयितः को
तिमिवते ॥ ७४ ॥ कुचौसद्यःस्विद्यत्तटघटि-
तकूर्पासभिदुरौ ॥ कषंतौदोर्मूलेकनक-
कलशाभौकलयतः ॥ तवत्रातुंभंगादल
मितिवलग्नंतनुभुवात्रिधानद्धंदेविविवलि
लवल्लीवल्लिभिरिव ॥ ७५ ॥ नवस्तन्यंमन्ये
धरणिधरकन्येहृदयतः ॥ पयः पारावार
परिवहतिसारस्वतमिव ॥ दयावत्यादत्तं
द्रविडशिशुरास्वाद्यतवयत्कवीनांप्रौढानां

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सौ॰ ९ फं

9

नामजननि कमनीयः कवयिता ॥७६॥ हरक्रो
धज्वालावलिभिरवलीढेन वपुषा ॥ गभी
रे ते नाभीसरसि कृतसंगो मनसिजः ॥ समु
त्तस्थौ तस्मात् चलतनये धूमलतिका ॥ जन
स्तां जानीते जननि तव रोमावलिरिति ॥७७॥
यदेतत्कालिंदीतनुतरतरंगाकृति शिवे ॥
कृशे किंचिन्मध्ये भवति तव तेहाति सु
धियां ॥ विमर्दादुद्भूतं कुचकलशयोर
न्तरगतं तनूभूतं व्योम प्रविशदिव नाभी
कुहरिणीम् ॥७८॥ स्थिरो यत्तावर्तः स्तन
मुकुलरोमावलिलता ॥ जलावालं कुंडं कु
सुमशरतेजोहुतभुजः ॥ रतेर्लीलागारं
किमपि तव नाभीति गिरिजे बिलद्वारं सि
द्धेर्गिरिशनयनानां विजयते ॥७९॥ निसर्ग
क्षीणस्य स्तनतटभरेण क्लमजुषो नमन्मू
र्तेर्नाभौ वलिषु प्रणिके स्फुरत्नत इव ॥ चिरं ते
मध्यस्य त्रुटिततटिनीतीरतरुणा ॥ समाव
स्थास्थेम्ना भवतु कुशलं शैलतनये ॥८०॥ गु
रुत्वं विस्तारं क्षितिधरपतिः पार्वति निज

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

न्नितंबादाछिद्यत्वयिहरणरूपेणनिदधे
अतस्तेविस्तीर्णोगुरुरयमशेषांवसुमतीं
नितंबप्राग्भारस्थगयतिलघुत्वंनयतिच ८९
करींद्राणांशुंडाकनककदलीकांडपटली
मुभाभ्यामूरुभ्यामुभयमपिनिर्जित्यभव·
ती॥सुवृत्ताभ्यांपत्युःप्रणतिकठिनाभ्यां
गिरिसुते॥विधिज्ञेजानुभ्यांविबुधकरि·
कुंभद्वयमसि॥८२॥पराजेतुंरुद्रंद्विगुण
शरगर्भौगिरिसुते॥निषंगौजंघेतेविष·
मविशिखोबाढमकृत॥यदग्रेदृश्यंतेदश
शरफलाःपादयुगलीनखाग्रच्छद्मान
स्सुरमुकुटशाणैकनिशिताः॥८३॥श्रुती·
नांमूर्धानोदधतितवयौशेखरतया॥ममा
प्येतौमातःशिरसिदययाधेहिचरणौ॥य
योःपाद्यंपाथःपशुपतिजटाजूटतटिनी
ययोर्लाक्षालक्ष्मीररुणहरिचूडामणिरु
चिः॥८४॥हिमानीहंतव्यंहिमगिरिनिटाके
निरुचिरौ॥निशायांनिद्राणंनिशिचरम
भागेचविशदौ॥परंलक्ष्मीपात्रंश्रियम

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सौ०
९
10

पिसतंनौसमयिनां॥सरोजंत्वत्पादौजननर
निजयतश्चित्रमितिकिम्॥८४॥नमोवाकं
ब्रूमोनयनरमणीयायपदयो॥स्तवास्मैद्वं
द्वायस्फुटरुचिरसालक्तकवते॥असूयत्य
त्यंतंयदभिहननायस्पृहयते॥पशूनामी
शानःप्रमदवनकंकेलितरवे॥८५॥मृषा
कृत्वागोत्रस्खलनमथवैलक्ष्यनमितं॥ल
लाटेभर्तारंचरणकमलेताडयतिते॥चि
रादंतःशल्यंदहनकृतमुन्मीलितवतातु
लाकोटिक्वाणैःकिलिकिलितमीशान
रिपुणा॥८६॥पदंतेकीर्तीनांप्रपदमपदं
देविविपदां॥कथंनीतंसद्भिःकठिनकम
ठीकर्परतुलाम्॥कथंवाबाहुभ्यामुपयम
नकालेपुरभिदा॥यदादायन्यस्तंदृषदिद
यमानेनमनसा॥८७॥नखैर्नाकस्त्रीणांक
रकमलसंकोचशशिभि॥स्तरूणांदिव्या
नांहसतइवतेचंडिचरणौ॥फलानिःस्वः
स्थेभ्यःकिसलयकराग्रेणददतां॥दरिद्रे
भ्योभद्रांश्रियमनिशमह्नायददतौ॥८८॥

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

कदाकालेमातःकथयकलितालक्तकर
सं॥पिबेयंविद्यार्थीतवचरणनिर्णेजनज
लम्॥प्रकृत्यामूकानामपिचकविताका-
रणतया॥यदाधत्तेवाणीमुखकमलता-
म्बूलरसता॥९०॥पदन्यासक्रीडापरिच
यमिवारब्धुमनसःस्खलंतस्तेखेलंभवनक-
लहंसानजहति॥स्वविक्षेपंशिक्षांसुभग
मणिमंजीररणितच्छलादाचक्षाणंचर-
णकमलंचारुचरिते॥९१॥अरालाकेशे
षुप्रकृतिःसरलामंदहसिते॥शिरीषाभा
गात्रेदृषदिवकठोराकुचतटे॥भृशंतन्वी
मध्येपृथुरपिवरारोहविषये॥जगत्त्रातुंश
म्भोर्जयतिकरुणाकाचिदरुणा॥९२॥पु
राराते रंतःपुरमसितनस्त्वच्चरणयोः॥स
पर्यामर्यादातरलकरणानामसुलभा॥
तथाह्येतेनीताःशतमखमुखाःसिद्धिम
तुला॥तवद्वारोपान्तस्थितिभिरणिमा-
द्याभिरमराः॥९३॥समानीतःपद्भ्यांमणि
मुकुरतामंबरमणि॥र्भयादास्यंनवहति

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

सौ॰ ११

मितकिरणश्रेणिमसृणाः॥ दधाति त्वद्वक्त्र-
प्रतिफलितविभ्रांतविकचं॥ निरातंकं चं-
द्रान्निजहृदयपंकेरुहमिव॥ ६४॥ गतास्ते म-
चत्वं द्रुहिणहरिरुद्रेश्वरभृतः॥ शिवः स्वच्छ-
च्छायाघटितकपटप्रच्छदपटः॥ त्वदीयानां
भासां प्रतिफलनरागारुणतया॥ शरी-
री शृंगारो रस इव दृशां दोग्धि कुतुकम्॥ ६ ५
कलंकः कस्तूरी रजनिकरबिंबं जलमयं
कलाभिः॥ कर्पूरैर्मरकतकरंडं निबिडितं
पुनस्त्वद्भोगेन प्रतिदिनमतो रिक्तकुहरं॥
विधिर्भूयो भूयो निबिडयति नूनं तव कृते॥ २८
स्वदेहोद्भूताभिर्घृणिभिरणिमाद्याभिर-
भितो॥ निषेव्ये नित्ये त्वामहमिति सदा भा-
वयति यः॥ किमाश्चर्यं तस्य त्रिनयनस-
मृद्धिं तृणयतो॥ महासंवर्ताग्निर्विरचय-
ति नीराजनविधिम्॥ २१॥ समुद्भूतस्थूल-
स्तनभरमुरश्चारुहसितं॥ कटाक्षे कंद-
र्पः कुसुमितकदंबद्युतिवपुः॥ हरस्य त्व-
द्भ्रांतिं मनसि जनयामास मदनो॥ भवत्या

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

ये भक्ताः परिगणितिरमीषामियमुमे ॥९८॥
कलत्रं वैधात्रं कति कति भजन्ते न कवयः
श्रियो देव्याः को वा न भवति पतिः कैरपि
धनैः ॥ महादेवं हित्वा तव सति सतीनाम
चरमे ॥ कुचाभ्यामासंगः कुरवकतरोर
प्यसुलभः ॥९९॥ गिरामाहुर्देवीं द्रुहिण-
गृहिणीमागमविदो ॥ हरेः पत्नीं पद्मां
हरसहचरीमद्रितनयाम् ॥ तुरीया कापि
त्वं दुरधिगमनिःसीममहिमा ॥ महा
माया विश्वं भ्रमयसि परब्रह्ममहिषि ॥१००॥
सरस्वत्या लक्ष्म्या विधिहरिसपत्नो विहर
ते रतेः पातिव्रत्यं शिथिलयति रम्येण वपु
षा ॥ चिरं जीवन्नेव क्षपितपशुपाशव्यति
करः ॥ परब्रह्माभिख्यं रसयति रसं त्व
द्भजनवान् ॥१०१॥ निधे नित्यस्मेरे निरवधि
गुणे नीतिनिपुणे ॥ निराघातज्ञाने निय-
मपरचित्तैकनिलये ॥ नियत्या निर्मुक्ते
निखिलनिगमान्तस्तुतिपदे ॥ निरातंके
नित्ये निगमय ममापि स्तुतिमिमां ॥१०२

सौ· १२

प्रदीपज्वालाभिर्दिवसकरनीराजनवि
धिस्सुधासूतेश्चंद्रोपललजललवैरर्घ्यर
चना॥ स्वकीयैरंभोभिस्सलिलनिधिसौ
हित्यकरणं॥ त्वदीयाभिर्वाग्भिस्तवज
ननिवाचांस्तुतिरियम्॥१०३॥ इतिश्री-
मदाचार्यविरचितं शंकरकृतं सौंदर्यलहरी
स्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ॥ ॥ ॥

श्रीनगरे लिखितमिदं संवत् १९३९ वै.

12

कृ° पृ० ६५

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

१६०	१५९	१५८	१५७	१५६	१५५	१५४	१५३	१५२
१४३	१४३	१४४	१४६	१४७	१४८	१४९	१५०	१५१
१४२	१४१	१४०	१३९	१३८	१३७	१३६	१३५	१३४
१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३१	१३२	१३३
१२४	१२३	१२२	१२१	१२०	११९	११८	११७	११६
१०९	११०	१११	११२	११२	११३	११३	११४	११५
१०८	१०७	१०६	१०५	१०४	१०३	१०२	१०१	१००
९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८ ९९	
९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३ ८२	
७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८० ८१	
७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५ ६४	
५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२ ६३	
५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७ ४६	
३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४ ४५	
३६	३५	३४	३३	३२	३१	३०	२९ २८	
१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६ २६	
१८	१७	१६	१५	१४	१३	१२	११ १०	
१	२	३	४	५	६	७	८	९

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri

© Dharmarth Trust. Digitized By eGangotri